T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ISPARTA İLİ YENİŞARBADEMLİ İLÇESİNİN SOSYO-EKONOMİK VE KÜLTÜRELYAPISI

Mustafa BAHADUR

YÜKSEK LİSANS TEZİ
TARIM EKONOMİSİ ANABİLİM DALI
KONYA–2006

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ISPARTA İLİ YENİŞARBADEMLİ İLÇESİNİN SOSYO-EKONOMİK VE KÜLTÜREL YAPISI

Mustafa BAHADUR

YÜKSEK LİSANS TEZİ
TARIM EKONOMİSİ ANABİLİM DALI

Bu tez 01.09.2006 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliği / oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Cennet OĞUZ — **(Başkan)**

Yrd. Doç. Dr. Mithat DİREK — **(Üye)**

Yrd. Doç. Dr. Yusuf ÇELİK
(Üye)

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ISPARTA İLİ YENİŞARBADEMLİ İLÇESİNİN SOSYO-EKONOMİK VE KÜLTÜREL YAPISI

Mustafa BAHADUR

Selçuk Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Tarım Ekonomisi Bölümü
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mithat DİREK
2006, 137

Jüri : Prof. Dr. Cennet OĞUZ
Yrd. Doç. Dr . Mithat DİREK
Yrd. Doç. Dr. Yusuf ÇELİK

Isparta ili Yenişarbademli ilçesinin sosyal, ekonomik ve kültürel düzeyinin tespit edilmesi amacıyla bu çalışma yapılmıştır. İlçe, geçmişte ileri bir medeniyet düzeyinde bulunmakla birlikte bugün çeşitli nedenlerden dolayı geri kalmıştır. İlçede, kalkınmayı engelleyen faktörlerin giderilmesi ile bu geri kalmışlık çemberi kırılarak daha iyi bir konuma gelebilir. Çalışmada, daha önce yapılan çalışmalar yanında ilçede ikamet eden ailelerle yapılan anketlerden de yararlanılmıştır. Elde edilen veriler uygun istatistik yöntemlerle analiz edilmiştir.

İlçenin gelişmesini engelleyen en önemli faktörün coğrafi konum olarak ana ulaşım güzergâhlarının dışında kalmış olmasıdır. Bu nedenle ulaşım kolaylıklarının sağlanması, tarım ürünlerini işleyecek sanayilerin teşvik edilmesi ve tarıma dayalı bir kalkınmanın gerekir. Diğer bir kalkınma yolu da ekolojik turizmdir. İlçe bu amaca çok uygun bir ekolojiye sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Isparta, Yenişarbademli, Sosyal Yapı, Kırsal Kalkınma

ABSTRACT

Master Thesis

SOCIAL ECONOMICAL AND CULTURAL STRUCTURE IN YENIŞARBADEMLI DISTRICT IN ISPARTA PROVINCE

Mustafa BAHADUR

Selçuk University Department of Agricultural Economics

Supervisor: Dr. Mithat DİREK

2006, 137

Jury: Prof. Dr. Cennet OĞUZ

Dr. Mithat DİREK

Dr. Yusuf ÇELİK

The aim of this study is to determine the social, economic and cultural level of Yenişarbademli in Isparta. The socio-economic level of that district was higher than present. The socio-economic structure can be better by correcting the factor that impeding development. The data which was used in this study obtained from questionnaire and previous researches. However, the data analyses by appropriate statistical methods.

The most efficient factor that impeding the improvement of the district is congested geographical structure. Hereby, to ease transportation, built agricultural based industrial firms and in this way it is possible to provide agricultural based development.

The eco-tourism is another way for the development. Also, the district has very suitable ecological structure.

Key Words: Isparta, Yenişarbademli, Social Structure, Rural Development.

TEŞEKKÜR

Çalışmanın her aşamasında yardımlarını esirgemeyen Tarım Ekonomisi Bölüm Başkanı Sayın: **Prof. Dr. Cennet OĞUZ** ’a, çalışmama yön veren danışmanım Sayın: **Yrd. Doç. Dr. Mithat DİREK** ’e, Tarım Ekonomisi Bölümü Öğretim Üyesi Sayın: **Yrd. Doç. Dr. Yusuf ÇELİK** ’e teşekkür ederim.

Ayrıca çalışmalarım esnasında bana her türlü desteğini esirgemeyen ve yalnız bırakmayan eşim **Sultan BAHADUR** ’a ve bütün yaramazlıklarına rağmen oğullarım **Necati Kağan BAHADUR** ’a**, Melih Eren BAHADUR** ’a**, Semih Enes BAHADUR** ’a **ve** annem **Şerife BAHADUR** ’a teşekkür ederim.

Mustafa BAHADUR

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ I
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR 6
3. MATERYAL VE YÖNTEM 10
3.1. MATERYAL 10
3.2. YÖNTEM 10
4. ÇALIŞMA ALANI BİLGİLERİ 12
4.1. ISPARTA İLİ 12
4.1.1 İlin Tarihi 12
4.1.2. Coğrafi Konumu 13
4.1.2. İlin Nüfus Yapısı 15
4.1.3. Eğitim Durumu 16
4.1.4. Ekonomik Yapı 17
4.1.5.İklim Özellikleri 18
4.1.6. Ulaşım 19
4.1.7. Turizm Potansiyeli 19
4.1.7.5.Mağara Turizmi 26
4.1.8. Sosyal Yaşam 28
4.2. YENİŞARBADEMLİ İLÇESİ 29
4.2.1.İlçenin Coğrafi Konumu ve Özellikleri 30
4.2.1.1. İlçenin Fiziki Durumu ve Özellikleri 30
4.2.1.2. Dağları 31
4.2.2. İlçenin Nüfusu 39
4.2.3.İklimi 41
4.2.4. İlçenin Eğitim Durumu 41
4.2.4.1. Eğitimin Tarihsel Gelişimi 41
4.2.4.2. İlköğretim 43
4.2.4.2. Ortaöğretim 45
4.2.4.3. Halk Eğitimi 47
4.2.5. Kütüphane Hizmetleri 47
4.2.6. Sağlık Hizmetleri 48
4.2.7. Tarımsal Yapısı 49
4.2.7.1. İlçenin Tarımsal Arazi Yapısı 49
4.2.7.1. Bitkisel Üretim 50
4.2.7.1. Hayvansal Üretim 53
4.2.8.Sanayi ve Ticaret Yapısı 53
4.2.9.1.Sulama Birliği 56
4.2.9.2. Tarım Kredi Kooperatifi 57
4.2.9.3. Ziraat Bankası 58

4.2.10. Ulaşım.....59
4.2.10. Haberleşme Hizmetleri.....60
5.YENİŞARBADEMLİ İLÇESİNİN SOSYO-EKONOMİK DURUMU.....62
5.1. ARAŞTIRMA BÖLGESİNİN SOSYAL DURUMU.....62
5.1.1.Yaş ve Eğitim Durumu.....62
5.1.2. Hane Halkı Sayısı ve Gelir Durumu.....63
5.1.2.1.Deneklerin Çalışma ve Gelir Durumu.....63
5.2.2. Toplam Hane Halkı Sayısı ve Geliri.....65
5.1.3. Yenişarbademli İlçesinin Sosyo-Kültürel Yapısında Evlilik ve Sosyal Yapı.....66
5.1.4. Deneklerin Eğitime Bakış Açıları.....74
5.1.5. Ailelerin Sağlık Güvenceleri, İlçenin Sağlıkla İlgili Yapısına Bakışları ve Davranış Durumları.....84
5.1.6. Ailelerin Kültür Sanat Faaliyetlerinden Yararlanma Durumları.....89
5.1.7. Ailelerin Spor Aktivitelerine Katılımı Durumları.....100
5.2. ARAŞTIRMA BÖLGESİNDE EKONOMİK YAPISI.....109
5.2.1. Üretim Durumu.....109
6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....124
7. KAYNAKLAR.....129
8. ÖZGEÇMİŞ.....131
9. EKLER.....132

ÇİZELGE LİSTESİ

Çizelge 4.1. Isparta İli Nüfus Varlığı.....15
Çizelge 4.2.Yenişarbademli İlçesinde Çiftçi Sayısı ve Arazi Dağılımı.....50
Çizelge 4.3.Yenişarbademli İlçesinin Tarımsal Üretim Değerleri 52
Çizelge 4.4. Yenişarbademli İlçesinin Hayvan Varlığı ve Üretim Miktarı (2005 yılı) 53
Çizelge 5. 1.Araştırma Alanı İçerisinde Deneklerin Cinsiyet ve Yaşa Göre Dağılımı 62
Çizelge 5.2.Deneklerin Eğitim Durumunun Cinsiyetlere Göre Dağılımı.....63
Çizelge 5.3.Deneklerin Çalıştığı İşlerin Cinsiyete Göre Dağılımı 63
Çizelge 5.4.Deneklerin Gelirlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı.....64
Çizelge 5. 5.Deneklerin Eğitim Durumuna Göre Gelir Düzeyleri 65
Çizelge 5.6.Toplam Hane Halkının Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı.....65
Çizelge 5.7.Toplam Hane Halkının Cinsiyet ve Eğitim Durumuna Göre Dağılımı...66
Çizelge 5.8.Deneklerin Eğitim Durumlarına Göre Evlilik Şekillerinin Dağılımı.....67
Çizelge 5.9.Deneklerin ve Eşlerinin Evlilik Yaşları Durumu.....68
Çizelge 5.10.Deneklerin Çocuklarının Cinsiyetlere Göre Evlilik Yaşlarının Durumu 69
Çizelge 5.11.Deneklerin Evlilik Sayısının Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....69
Çizelge 5.12.Birden Fazla Evlilik Yapan Deneklerin Evlenme Nedenleri.....70
Çizelge 5.13.Deneklerin Medeni Kanun'daki Yapılan Değişiklik Hakkındaki Bilgilerinin Olup Olmadığının Yaşlara Göre Dağılımı 70
Çizelge 5.14.Deneklerin Medeni Kanun'daki Yapılan Değişiklik Hakkında Bilgilerinin Olup Olmadığının Cinsiyetlere Göre Dağılımı.....71
Çizelge 5.15.Deneklerin Medeni Kanun'daki Yapılan Değişiklik Hakkında Bilgilerinin Olup Olmadığının Eğitim Durumlarına Göre dağılımı.....71
Çizelge 5.16.Deneklerin Halk İçerisinde Kullandıkları İsimlerinin Farklılık Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı.....72
Çizelge 5.17.Deneklerin Açılmasını İstekleri Kursların Cinsiyete Göre Dağılımı....72
Çizelge 5.18.Deneklerin Açılmasını İstediği Kursların Yaşa Göre Dağılımı.....73
Çizelge 5.19.Deneklerin Açılmasını İstediği Kursların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı 73
Çizelge 5.20.Deneklerin Çocuklarını Okula Gönderme Nedenlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı 74
Çizelge 5.21.Deneklerin Çocuklarını Okula Gönderme Nedenlerinin Yaşa Göre Dağılımı 75
Çizelge 5.22.Deneklerin Çocuklarını Okula Gönderme Nedenlerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı 75
Çizelge 5.23. Deneklerin Çocuklarını Okula Gönderme Nedenlerinin Gelir Durumlarına Göre Dağılımı 76
Çizelge 5.24.Deneklerin Aile Fertlerinden Yüksek Tahsil Yapmasını İstediklerinin Cinsiyete Göre Dağılımı 77
Çizelge 5.25.Deneklerin Aile Fertlerinden Yüksek Tahsil Yapmasını İstediklerinin Yaşa Göre Dağılımı 77
Çizelge 5.26.Deneklerin Aile Fertlerinden Yüksek Tahsil Yapmasını İstediklerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....78

Çizelge 5.27.Deneklerin İlçedeki İlköğretim Kurumunun Eğitim Açısından İhtiyacı Karşılama Durumu Hakkındaki Görüşlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı 79
Çizelge 5.28.Deneklerin İlçedeki İlköğretim Kurumunun Eğitim Açısından İhtiyacı Karşılama Durumu Hakkındaki Görüşlerinin Yaşa Göre Dağılımı 79
Çizelge 5.29.Deneklerin İlçedeki İlköğretim Kurumunun Eğitim Açısından İhtiyacı Karşılama Durumu Hakkındaki Görüşlerinin Eğitim Durumları.....80
Çizelge 5.30.Deneklerin İlköğretimden Sonra Çocuklarını Okutma Konusundaki Görüşlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı.....80
Çizelge 5.31.Deneklerin İlköğretimden Sonra Çocuklarını Okutma Konusundaki Görüşlerinin Yaşa Göre Dağılımı.....81
Çizelge 5.32.Deneklerin İlköğretimden Sonra Çocuklarını Okutma Konusundaki Görüşlerinin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı.....81
Çizelge 5.33.Deneklerin İlköğretimden Sonra Çocuklarını Okutma Konusundaki Görüşlerinin Gelir Durumlarına Göre Dağılımı.....82
Çizelge 5.34. Deneklerin Çocuklarını Dershaneye Gönderme Konusundaki Görüşlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı.....82
Çizelge 5.35. Deneklerin Çocuklarını Dershaneye Gönderme Konusundaki Görüşlerinin Yaşa Göre Dağılımı.....83
Çizelge 5.36.Deneklerin Çocuklarını Dershaneye Gönderme Konusundaki Görüşlerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı 83
Çizelge 5.37.Deneklerin Çocuklarını Dershaneye Gönderme Konusundaki Görüşlerinin Gelir Durumlarına Göre Dağılımı.....84
Çizelge 5.38. Ailelerin Sağlık Güvencelerinin Cinsiyete Göre Dağılımı.....85
Çizelge 5.39. Ailelerin İstedikleri Zaman Doktora Ulaşma Durumlarının Mevcut Sağlık Güvencelerine Göre Dağılımı.....86
Çizelge 5.40. Ailelerin Uzmanlık İsteyen Hastalık Durumunda Gittikleri Yerin Hane Halkı Reisinin Gelir Durumuna Göre Dağılımı 87
Çizelge 5.41. Ailelerin İlçedeki Sağlık Ocağı Hizmetlerinden Memnuniyet Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı.....87
Çizelge 5.42. Ailelerin İlçedeki Sağlık Ocağı Hizmetlerinden Memnuniyet Durumunun Yaşa Göre Dağılımı.....88
Çizelge 5.43. Ailelerin İlçedeki Sağlık Ocağı Hizmetlerinden Memnuniyet Durumunun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı 88
Çizelge 5.44. Ailelerin İlçedeki Sağlık Ocağı Hizmetlerinden Memnuniyet Durumunun Gelir Durumuna Göre Dağılımı.....89
Çizelge 5.45. Yenişarbademli İlçesine Günlük Gazete Gelme Durumu 89
Çizelge 5.46. Deneklerin Sinema veya Tiyatroya Gitme Durumunun Cinsiyetlere Göre Dağılımı.....90
Çizelge 5.47. Aile Reislerinin Sinema veya Tiyatroya Gitme Durumunun Yaşa Göre Dağılımı 90
Çizelge 5.48. Deneklerin Sinema veya Tiyatroya Gitme Durumunun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı 91
Çizelge 5.49. Deneklerin Sinema veya Tiyatroya Gitme Durumunun Gelir Durumuna Göre Dağılımı 91
Çizelge 5.50. Deneklerin Konser ve Şenliklere Katılma Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı 92
Çizelge 5.51. Deneklerin Konser ve Şenliklere Katılma Durumunun Yaşa Göre Dağılımı 93

Çizelge 5.52.Deneklerin Konser ve Şenliklere Katılma Durumunun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı 93
Çizelge 5.53. Deneklerin Konser ve Şenliklere Katılma Durumunun Gelir Durumuna Göre Dağılımı 94
Çizelge 5.54. Deneklerin Sosyal Aktiviteler Konusundaki Görüşlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı.....95
Çizelge 5.55. Deneklerin Sosyal Aktiviteler Konusundaki Görüşlerinin Yaşa Göre Dağılımı 95
Çizelge 5.56. Deneklerin Sosyal Aktiviteler Konusundaki Görüşlerinin Eğitim.....96
Durumlarına Göre Dağılımı 96
Çizelge 5.57. Sosyal Aktiviteler Konusundaki Görüşlerinin Gelir Durumlarına Göre Dağılımı 97
Çizelge 5.58. Deneklerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Şekillerinin Cinsiyete Göre Dağılımı.....97
Çizelge 5.59. Deneklerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Şekillerinin Yaşa Göre Dağılımı 98
Çizelge 5.60. Deneklerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Şekillerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı 99
Çizelge 5.61. Deneklerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Şekillerinin Gelir Durumlarına Göre Dağılımı 99
Çizelge 5.62. Deneklerin İlçede Spor Takımı Kurulması İle İlgili Düşüncelerinin Cinsiyete Göre Dağılımı 100
Çizelge 5.63. Deneklerin İlçede Spor Takımı Kurulması İle İlgili Düşüncelerinin Yaşa Göre Dağılımı 101
Çizelge 5.64. Deneklerin İlçede Spor Takımı Kurulması İle İlgili Düşüncelerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....101
Çizelge 5.65. Deneklerin İlçede Spor Müsabakalarına Gitme Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı.....102
Çizelge 5.66. Deneklerin İlçede Spor Müsabakalarına Gitme Durumlarının Yaşa Göre Dağılımı.....102
Çizelge 5.67. Deneklerin Hoşlandığı Spor Dallarının Cinsiyete Göre Dağılımı 103
Çizelge 5.68. Deneklerin Hoşlandığı Spor Dallarının Yaşa Göre Dağılımı 103
Çizelge 5.69. Deneklerin Resmi Bayram Kutlamalarına Katılım Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı 104
Çizelge 5.70. Deneklerin Resmi Bayram Kutlamalarına Katılım Durumunun Yaşa Göre Dağılımı.....104
Çizelge 5.71. Deneklerin Herhangi Bir Kooperatif veya Odaya Üyelik Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı 105
Çizelge 5.72. Deneklerin Herhangi Bir Kooperatif veya Odaya Üyelik Durumlarının Yaşa Göre Dağılımı 106
Çizelge 5.73. Deneklerin Herhangi Bir Kooperatif veya Odaya Üyelik Durumlarının Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....106
Çizelge 5.74. Deneklerin Herhangi Bir Kooperatif veya Odaya Üyelik Durumlarının Gelir Durumlarına Göre Dağılımı 107
Çizelge 5.75. Deneklerin Gelir Giderleri İçin Muhasebe Hesabı Tutma Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı 107
Çizelge 5.76. Deneklerin Gelir Giderleri İçin Muhasebe Hesabı Tutma Durumlarının Yaşa Göre Dağılımı 108

Çizelge 5.77. Deneklerin Gelir Giderleri İçin Muhasebe Hesabı Tutma Durumlarının Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı 108
Çizelge 5.78. Deneklerin Herhangi Gelir Giderleri İçin Muhasebe Hesabı Tutma Durumlarının Gelir Durumlarına Göre Dağılımı 109
Çizelge 5.79. İncelenen Ailelerde Başlıca Çalışma Alanlarının Dağılımı 110
Çizelge 5.80. İncelenen Ailelerin Gelir Dağılımı (%) 110
Çizelge 5.81. Ailelerin Tarımsal Alanda Öncelikli Olarak Açılmasını İstediği Kursların Olup Olmadığının Cinsiyete Göre Dağılımı 111
Çizelge 5.82. Ailelerin Tarımsal Alanda Öncelikli Olarak Açılmasını İstediği Kursların Olup Olmadığının Yaşa Göre Dağılımı 111
Çizelge 5.83. Deneklerin Tarımsal Alanda Öncelikli Olarak Açılmasını İstediği Kursların Olup Olmadığının Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı 112
Çizelge 5.84. Ailelerin Tarımsal Alanda Öncelikli Olarak Açılmasını İstediği Kursların Cinsiyete Göre Dağılımı 112
Çizelge 5.85. Ailelerin Beyşehir Gölünden Yararlanma Şekilleri 113
Çizelge 5.86. Ailelerin Beyşehir Gölünden Çıkan Hangi Balıkları Tercihen Tükettikleri 113
Çizelge 5.87. Ailelerin Ormandan Yararlanma Şekilleri 114
Çizelge 5.88. Deneklerin Milli Parklar ve SİT Alanı Hakkındaki Düşünceleri 114
Çizelge 5.89. Milli Parkalar ve SİT Alanının İşletmelere Etkisi 115
Çizelge 5.90. Milli Parklar ve SİT Alanının Aile Gelirlerine Göre Dağılımı (%) 115
Çizelge 5.91. Ailelerin İhtiyaç Duyduğu Krediyi Temin Etme Yerleri 116
Çizelge 5.92. İşletmelerin Çektikleri Krediyi Kullanma Yerleri 116
Çizelge 5.93. Deneklerin İlçede İhtiyaç Duydukları Sanayi Tesisleri 117
Çizelge 5.94. Aile Reislerinin İhtiyaçlarını Karşıladıkları Merkezler 117
Çizelge 5.95. İşletmelerin Bir Faaliyetin Yapılabilmesi İçin Öncelikli Gördüğü Hususların Dağılımı 118
Çizelge 5.96. Hane Halkı Reislerinin Aile Fertleri İçinde En Çok Çalışması Gerektiğini Düşündüğü Kişilerin Dağılımı 119
Çizelge 5.97. Hane Halkı Reislerinin Kadınların Çalışması Gerektiği Yerler Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı 119
Çizelge 5.98. Hane Halkı Reislerinin Kadınların Çalışması Gerektiği Yerler Hakkındaki Düşüncelerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı 120
Çizelge 5.99. Hane Halkı Reislerinin Ailelerin Gelirlerinin Arttırılması İçin Ne Yapılması Gerektiği Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı 120
Çizelge 5.100. Hane Halkı Reislerinin Yenişarbademli İlçesinin İlerlemesi İçin Ne Yapılması Gerektiği Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı 121
Çizelge 5.101. İşletmelerin Güncel Olayları Takip Ettikleri Haberleşme Araçlarının Dağılımı 121
Çizelge 5.102. Hane Halkı Reislerinin Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Girmesi Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı 122
Çizelge 5.103. Hane Halkı Reislerinin Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Girmesi Hakkındaki Düşüncelerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı 122
Çizelge 5.104. Hane Halkı Reislerinin Türkiye Ekonomisinin Gidişatı Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı 123

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1.1. Yenişarbademli İlçesinin Harita Üzerindeki Konumu 5
Şekil 4.1. Isparta ilinden Genel Bir Görünüş 14
Şekil 4.1. Beyşehir Gölünden Genel Görünüm 26
Şekil 4.4. Yenişarbademli İlçesinden Genel Görünüm.....30
Şekil 4.7. Dedegül Dağının Tırmanma Güzergahı 34
Şekil 4.8. Yenişarbademli Yaylarından Genel Görünüm 35
Şekil 4.9. Yenişarbademli Yoğunoluk Yaylasından Genel Görünüm 36
Şekil 4.10. Dedegül Dağında Bulunan Karagölden Genel Görünüm 38
Şekil 4.11. Yenişarbademli Piknik Alanlarından Genel Bir Görünüm.....39
Şekil 4.12. Yenişarbademli'de İlk Kurulan Eğitim Tesisinin (Medrese) Kalıntısı 44
Şekil 4.13. Yenişarbademli'de Fatih İlköğretim Okulunun Görünüşü 45
Şekil 4.14. Yenişarbademli Lisesinin Genel Görünüşü 46
Şekil 4.17. Yenişarbademli Tarım Kredi Kooperatifinin Genel Görünüşü 57
Şekil 4.18. Yenişarbademli Ziraat Bankasının Genel Görünüşü.....58
Şekil 4.19. Yenişarbademli PTT Şubesinin Genel Görünüşü 61

1. GİRİŞ

Yenişarbademli ilçesi, Isparta ilinin en eski yerleşim yerlerinden birisidir. İlçenin tarihi Hititler (Etiler) dönemine kadar gitmektedir. M.Ö. 4000 yıllarında kurulduğu sanılan ilçenin Hititler, Frigyalılar, İyonlar, Lidyalılar, Persler, Romalılar ve Bizanslılar tarafından yönetildiği bilinmektedir. 1142 yılında Selçukluların egemenliğine girmiş olan İlçede, Müslümanlığa geçiş sonrası önemli gelişmeler görülmüştür. Beyşehir Gölünün kıyısına 1228 tarihinde Alâeddin Keykubat tarafından Kubad-ı Abad Sarayı inşa edilmiştir. Alâeddin Keykubat tarafından yaz köşkü olarak da kullanılan bu saray, suyun saray içinde dolaşımından sağlanan doğal klima özelliği nedenleri ile önemli bir yapıdır. Ayrıca çevrede yaklaşık 25 civarında ören yeri mevcut olup, 10 kadar kale ve hisar mevcuttur. Civardaki 12 yerleşim yerinde kiliseler, kuyular, sarnıçlar, kale içi ve yeraltı evleri bulunmaktadır. Bu yapı ve tarihi miras Yenişarbademli ilçesinin geçmişte çok önemli bir yerleşim yeri olduğunu göstermektedir. Selçuklulardan sonra ilçe, Hamitoğulları, Karamanoğulları, Eşrefoğulları ve Osmanoğullarının da yurdu olmuştur (Karaca 1990).

İlçe Isparta ili ile Konya ili arasında sınırda yer almaktadır. Siyasi olarak Isparta iline bağlı olan ilçenin ticari faaliyetleri Isparta il merkezi, Şarkikaraağaç, Beyşehir ve Konya merkez ile yapılmaktadır (Şekil 1.1). 1990 yılında ilçe olan yerleşim yerinin, sadece 1 adet köyü mevcuttur. 4 mahalle ve 1 köyden oluşan ilçede 2000 yılı nüfus sayımlarına göre 5925 kişi yaşamaktadır (Anonim 2006a).

Yenişarbademli ilçesi Kızıldağ Milli Parkı ile Beyşehir Gölü Milli Parkı arasında kalmış, her iki milli parkında güzelliklerinin görülebildiği bir konumundadır. Tarihi M.Ö. 4000'li yıllara dek uzanan Yenişarbademli, 2.335 m. yükseklikte bulunan Buzul gölüne, Türkiye'nin en uzun mağarasına, 213 farklı çeşidiyle eşsiz bir bitki örtüsüne ve Türkiye'nin ikinci kuş cennetine sahip bir beldedir. Yenişarbademli, doğal güzellikleri, tarihi değerleri, temiz su kaynakları, Pınargözü mağarası, zengin flora ve fauna çeşitliliği ve peyzaj özellikleri bakımından

Türkiye'nin gezmeye ve görülmeye değer önemli bir yöresidir. Doğal ve ekolojik turizm açısından çok önemli olan bu özelliklerin yeterince bilindiği ve tanıtıldığını söylemek güçtür. Denizden 1.150 m. yüksekte bulunan Yenişarbademli ilçesi Isparta il merkezine -Aksu ilçesi üzerinden- 115 km ve Şarkikaraağaç ilçesine 55 km. uzaklıktadır. Beyşehir Gölü'nün batısında Toros Dağları'nın kuzey uzantısı olan Anamas Dağları ile bütünleşir. Ulaşım düzgün asfalt yol ile sağlanmakla birlikte, yollar aşırı bükümlü ve dardır (Anonim 2005a).

Bizanslılar tarafından Pisidia olarak nitelenen bölgede bulunan Yenişarbademli, Roma ve Bizans dönemlerindeki adıyla Gorgorum, tarihi boyunca pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. M.Ö. 4000 yıllarında Etiler (Hititler), M.Ö. 1500 yıllarında Frigyalılar, M.Ö. 800 yıllarında İyonlar, M.Ö. 600 yıllarında Lidyalılar, M.Ö. 446 yıllarında Persler, M.Ö. 190 yıllarında Romalılar, M.S. 395 yıllarında Bizanslar yörede egemen olmuşlardır. 1071 Malazgirt zaferinden sonra 1142 yıllarında Selçuklu topraklarına katılmış, 1810 yılında Konya vilayetine bağlı bir kaza statüsüne kavuşmuştur (Karaca 1990).

Türkiye'nin en uzun mağarası olan Pınargözü Mağarası da burada bulunmaktadır. Yerli yabancı tüm mağara araştırmacılarının gözdesi olan mağara, 15 km. uzunluğundadır.Mağara, Yenişarbademli ilçesine 11 km. uzaklıkta, Çaydere Ormanları'nın içinde bulunmaktadır. Aynı zamanda bir su kaynağı olan mağara, çevresinde tespit edilen 213 çeşit farklı bitki örtüsüyle de dikkat çekicidir. Mağaraya, girişte bulunan sifondan dalınarak girilir. Sifonun önünde hızı 150 -160 km. ulaşan hava akımı oluşur ve su ısısı Ağustos ayında bile 5.8 ^{0}C'dir.(Anonim 2005a) Bölgede bulunan dünyanın en büyük yeraltı ırmağı, Beyşehir Gölü ile Manavgat Çağlayanı arasında akmaktadır (Karaca 2005).

Doğası ve güzellikleri ile Anadolu Selçukluları'nın Yazlık Başkenti olan belde de Kubad-ı Abad sarayı yapılarak, devlet erkânının yazın dinlenebilecekleri bir yer meydana getirilmiştir. Onuncu Selçuklu Sultanı II. Alâeddin Keykubat, hayran kaldığı Gölyaka Tol yöresinde, 1227 yılında, sarayları dillere destan ünlü Kubadabad şehrini kurdurmuştur. Kent kalıntılarından anlaşıldığına göre, surlarla çevrili

kentte, yüksek bir kule, göl yakasında tersane ve bir kayıkhane bulunduğu, kentin saraylar, köşkler, cami, hamam, bahçe ve havuzlarla donatıldığı görülmüştür. Bir dönem Selçukluların ikinci başkenti olan bu yalı kentinden günümüze, müzeleri süsleyen göz kamaştırıcı çinilerle, restore edilmeyi bekleyen saray kalıntıları kalmıştır. Kubad-ı Abad, Yenişarbademli İlçesine 2,5 km uzaklıkta, Konya sınırları içinde, Beyşehir Gölü'nün kuzeybatı kıyısına kurulmuş, Anadolu Selçukluları dönemi sivil yapılarının en ünlü ve sanat tarihi açısından başlıca yapılardandır.

I. Alaeddin Keykubad'ın buyruğuyla, 1236'da veziri mimar ve nakkaş Saadeddin Köpek yaptırmıştır. 1949'da çevrede araştırmalar yapan M. Zeki Oral'ın bulduğu çini kalıntılarından sonra, 1956'da Mehmet Önder çalışmalar yürütmüştür.Çit duvarına benzer alçak bir sur içinde Büyük Saray, Küçük Saray (Vezir Sarayı) Firdevs (Paradeison) Av Hayvanları Parkı, Büyük Saray altında sultan kayıklarının ya da küçük yelkenlerin yanaşabileceği iki gözlü küçük bir tersane ve 16 yapı kalıntısı bulunmaktadır. Bunlar arasında bir mescit, hamamlar, fırın ve mutfak, kışla kapısı, depolar ve ahırlar vardır. Kazı çalışmalarına halen devam edilmektedir (Alperen 2001).

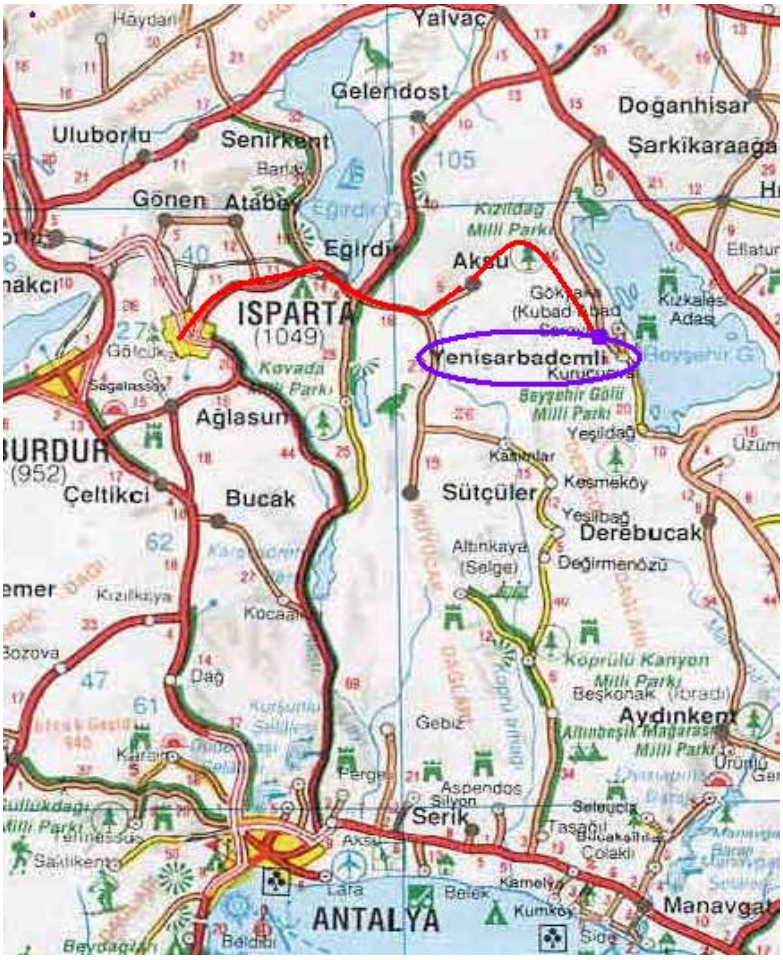
Diğer taraftan dağcı ve doğa yürüyüşü tutkunlarının gözde uğrak yeri olan Dedegöl Dağı da ilçe sınırları içinde bulunmaktadır. Her yaşta insanın tırmanabileceği bir dağ olan Dedegöl Dağı, yumuşaklığı ve güzellikleriyle her yıl yüzlerce dağcıyı ağırlamaktadır. Dağ turizminde önemli bir yere sahip olan Dedegöl, tur kayağı ve dağ yürüyüşlerine (trakking) olanak sağlamaktadır. Dağın doğusunda 2.335 m yükseklikte bulunan buzul gölü Karagöl ve sadece Dedegöl eteklerinde yetişen Dedegöl Çiçeği, dağcıların ilgi odağıdır (Anonim 2005a).

Ayrıca Türkiye'nin sayılı kuş cennetlerinden biri olan Kız Kalesi Adası da buradadır. Kubadabad'ın 3 km kuzeydoğusunda bulunan Kız Kalesi Adası, Türkiye'nin Manyas'tan sonra önemli kuş cennetlerinden biri konumundadır. Kubadabad'ın haremliği ve tersaneliği olan 5 dekarlık bu tarihi ada, 10'un üzerinde kuş türüne ev sahipliği yapmaktadır (Karaca 2005)

Yerleşim yeri, 1990 yılında Isparta'nın son dönem ilçelerinden biridir. Türkiye'de bir tane köyü (Gölkonak) olan ender ilçelerdendir. Isparta'nın gelir seviyesi ve okuma oranı en yüksek, Dünyanın en uzun mağarası (Pınargözü, Uzunluk 15.000 m.) gibi doğal güzellikleri bu ilçede bulunmaktadır (Anonim 2005b).

Araştırma alanında bugüne kadar sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan herhangi bir araştırma yapılmamıştır. Bu konuda yerleşim yerinin incelenmesi, araştırma konusu olarak seçilmesi ve yürütülmesi yerinde olacaktır. Geçmişte olduğu gibi gelecekte de ilçenin cazibe merkezi konumuna gelebilmesi ancak ilçenin ve ilçe halkının sosyal ve kültürel yapısının bilinmesi ile eş orantılı olduğundan hareketle, bu çalışma planlanmıştır.

Amaç, ilçenin genel yapısını ortaya çıkarmak, kalkınmayı engelleyen nedenleri tespit ederek, mevcut imkânlar ve kaynakların en uygun değerlendirilmesi ile engellerin olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılmasını sağlamaktır. Yöre kültürünün bölgede yaşayan insanlarının gelişme ve ilerlemedeki katkılarına olumlu etkide bulunabilmesi, yöre insanlarının sosyal ve ekonomik düzeylerinin bilinmesi ve bunların ileriye yönelik olarak planlanması ile mümkündür. Bugüne kadar yöre insanının bu tür özelliklerinin araştırılmaması büyük bir eksiklik olarak dikkat çekmektedir. Yörenin geçmişteki önemli konumunun günümüzde önemi yitirmesinin altındaki nedenlerin araştırılması son derece önemlidir. Bu düşüncelerle yapılması planlanan çalışmanın bu yerleşim yerindeki ilk bilimsel çalışma olması önemini artırmaktadır. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de Yenişarbademli'nin önemli bir konuma gelmesi kalkınmadaki ana unsur olan insan faktörünün iyi analiz edilmesi ile ortaya çıkabilecektir.

Şekil 1.1. Yenişarbademli İlçesinin Harita Üzerindeki Konumu

2.ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Kırsal kalkınmada, kırsal alanda yer alan yerleşim yerlerinin ve bu yerleşim yerlerinde yaşayan nüfusun sosyal ve ekonomik yapılarının bilinmesi, buna uygun politika ve kalkınma çalışmalarının geliştirilmesi nedeniyle önem taşımaktadır. Konu ile ilgili olarak yapılan çalışmalar tarihsel sıra ile verilmiştir.

Türkdoğan (1970), Türkiye'de Köy Sosyolojisinin Temel Sorunlarını incelediği kitabında, köy ve köy topluluklarını, köylerdeki sosyal sınıfları, aile sitemini, eğitim, dini ve sağlık sistemleri ile nüfus hareketlerini irdelemiştir. Tarımsal kalkınma ve yeniliklerin yayılmasındaki köyün kendi iç dinamiklerinin nasıl bir direnç göstereceği üzerinde de durmuştur. Türkdoğan'a göre köy, şehir farklılaşmasının sonrasında göçler başlamakta, kırsal kesimden yeterli ekonomik ve sosyal yeterlilik elde edemeyen nüfus kentlere akmaktadır.

Ayyıldız (1975), Büyükdere Köyünün Sosyo-Ekonomik Yapısının araştırıldığı çalışmada, Erzurum ilinin İspir ilçesine bağlı Büyükdere köyü incelenmiştir. Bu çalışmadaki amaç, köyün yapısını ortaya çıkarmak, kalkınmayı engelleyen nedenleri tespit ederek, mevcut imkân ve kaynaklar değerlendirilerek gelişmeyi teşvik etmek olarak ifade edilmiştir. Araştırıcı çalışmasını iki ana gruba ayırmıştır. Birinci grupta köy hakkında genel bilgiler verildikten sonra köyün sosyal yapısı incelemiştir. Bu kısımda ekonomik gücü zayıf ve geçim sıkıntısı çeken bir toplumda nüfusun hareketlilik nedenleri ve bunun şekilleri araştırılmış, ayrıca köy halkının köyün sorunları karşısındaki tutumlarının ve görüşlerinin tespitini yapmıştır. Ayrıca Büyükdere köyünün tarıma dayalı yapısında, hayvancılık önemli bir yerde teşkil etmesi, meraya dayalı hayvancılık faaliyetlerinin geliştirilmesi, meraların ıslahı ile olabileceği, toprak ve tarım reformunun uygulanmasının yararlı olacağını belirtmiştir.Toprak ve tarım reformunun dışında örgütlenmelerin teşvik edilmesi, pazarlama ve kredi imkanlarının geliştirilmesi üzerinde durmuştur.

Yıldırak ve Olhan (1993), Kırsal Kesimde Genç Nüfusun Tarımsal Faaliyetlere Katılımı ve Kente Göç Etme Eğilimleri adlı çalışmalarında, göçün nedenleri üzerinde durmuşlardır. Kırsal alandan göç etme nedenleri arasında birinci etken olmakla birlikte, kentlerin birer cazibe merkezi olarak çekiciliğinin bunda büyük etkisinin olduğunu ifade etmişlerdir. Kırsal kesimdeki mesleklerin de incelendiği çalışmada, kırsal kesimdeki mesleklerin cazibesini yitirmesinin göçü hızlandıran bir etkiye sahip olduğu belirtilmiştir.

Eser (1999), Türkiye Çerkezlerinde Sosyo-Kültürel Değişimleri adlı çalışmasında, Uzunyayla bölgesindeki Çerkez köylerindeki sosyal yaşantılarının incelenmesi, kültür ve geleneklerini bağlı, günümüzde bile dil, din, aşiret örgütlenmesine dayanan bir grup kimliğinin geçerliliğini koruduğunu belirtmiştir. Fakat bunun yanında günümüz Türkiye'sinde aşiret örgütlenmesinin ve kültürlerin hızlı bir erime ve asimilasyonla karşı karşıya olduğunu dile getirmiştir. Uzunyayla'daki Çerkez topluluklarının ekonomik ve Sosyo-Kültürel değişim gerçekleriyle karşı karşıya olduğunu ifade etmiştir.

Akça ve Ark. (2000), Kırsal Alanların Kalkınmasında Kırsal Turizmin Rolünü inceledikleri çalışmalarında, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde kırsal alanlar ile kentler arasındaki sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan önemli farklılıklar bulunduğunu belirterek, kırsal alanların geliştirilmesinde hazırlanan ve uygulanan kalkınma projelerinin bugüne kadar olumlu sonuç vermediğini ifade etmişlerdir. Kırsal alanların kalkınmasında, kırsal turizm ve kırsal sanayi gibi yeni yaklaşımlara ihtiyaç olduğundan bahisle, kalabalık geleneksel turizm merkezlerinden kaçmak ve kırsal alandaki ekolojik ve kültürel değerleri görmek isteyenler için yeni bir fırsat olduğunu söylemişlerdir. Bu sayede kırsal alanda fakirliği azaltmanın yollarından biri olarak kırsal turizm stratejisinin uygulanması gerektiği sonucuna varılmıştır. Kırsal turizmin kırsal alandaki tarımsal faaliyetlerin bir alternatifi değil ancak onun tamamlayıcısı olabileceği belirtilmiştir.

Yıldırım (2000) tarafından yapılan Doğu Anadolu Bölgesi Kırsal Kesiminin Kalkınmasında Kırsal Sanayinin Rolü ve Önemi adlı çalışmada, yerel özelliklerin ve

gereksinimlerin yeterince dikkate alınmaması, yerel toplulukların kalkınma program, proje ve hizmetlerin katılımlarının sağlanamaması, aşırı merkeziyetçi bir yapılanma kurumlar arası eşgüdüm ve koordinasyon eksikliği vb. hususlar kırsal sanayileşmenin gelişmesini olumsuz yönde etkilediğini ifade etmiştir. Azgelişmiş yörelerdeki en büyük güçlüklerden birisinin kalkınma için gerekli olan uygun ortamın bulunmamasını göstermiştir. Bu bölgelerde gelir seviyesinin düşüklüğü sosyo – ekonomik gecikme, bilgi birikiminin yetersiz olması gibi unsurlar her bölgenin kendi potansiyelinin harekete geçirilmesini önlemekte hem de diğer bölgelerden yatırımcıların ve yatırımların bu bölgelere akışını yavaşlattığını iddia etmiştir. Ayrıca bilginin altyapısının yetersizliği de bunlara eklenince, kalkınma çabaları büyük ölçüde sonuçsuz kaldığı, bu nedenle bölgede sosyal önlemlerin yanında kalkınmayı hızlandıracak endüstriyel altyapının da öncelikle oluşturulması gerektiği konusunu gündeme getirmiştir.

Banerjee ve ark. (2002), Hindistan'da Dehradun şehrinde yaptıkları çalışmada, uzaktan algılama ile şehrin sosyo-ekonomik ve demografik yapısını analiz etmişlerdir. Çalışmada nüfusun yoğunluğu ve dağılımını ve varoşlardaki nüfus refah ölçümlerini yapmışlardır. Sonuçta göçmenlerin şehre yerleşimlerinde şehrin yaşan koşullarına ayak uydurmada zorluk çektikleri ve çevre sorunlarına neden oldukları görülmüştür. Şehre yerleşen insanların öncelikle şehrin yakınındaki tarım alanlarına yerleştikleri ve buradan tarımsal faaliyetlerin yürütüldüğü alanları kovaladıkları tespit edilmiştir.

Gülçubuk (2004), AB ve Türkiye'de Kırsal Yapı ve Kırsal Kalkınma 'yı incelediği çalışmasında, kırsal kalkınmanın gündemde olduğu tüm ülkelerde, köylü veya kırsal nüfusa kalkınma açısından birinci planda yer verildiğini, ancak kırsal kalkınma girişimlerinin yalnızca köylünün kalkınmasına yönelik olduğunu ifade etmiştir. Oysa, kırsal kalkınma özünde, belirli bir kırsal alan içinde yaşayan insanların bir bütün olarak tarımsal, ekonomik ve sosyal alanlarda kalkınmalarına ve çevre duyarlılığına yardımcı olacak tüm unsurların harekete geçirilmesine ve bunların optimal düzeyde yer almasına dayanması gerektiğine işaret etmiştir. *Kırsal kalkınma politikaları*; kırsal alandaki toplumların ekonomik, toplumsal ve kültürel

olanaklarını geliştirmek, bu toplumları ulusal yaşam düzeyine kavuşturmak, onların ulusal gelişmeye bütünüyle katılımlarını sağlamak üzere, toplum ve devletin birleşik çabaları sonucu ortaya çıkan ilerlemeyi kapsayan politikalar olması gerektiğini belirtmiştir. Bireyin gelirini yükseltmek, eğitim, sağlık, konut, sosyal güvenlik, insanca yaşamak için yeterli-dengeli beslenmek ve yaşanabilir ortamda sağlıklı yaşamak, kırsal kalkınma uygulamalarının temel hedefleri olması gerektiğini söylemiştir.

Direk (2005), Konya İli Güneysınır İlçesinde yaşayan halkın sosyal yapısını incelediği çalışmasında, incelenen ailelerde, nüfusun yaş dağılımları, gelir ve çalışma alanları incelenmiştir. Çalışmada nüfusun en büyük grubunu aktif çalışan insanların oluşturduğu, bununla birlikte en dikkat çeken durumun, 50 yaşın üzerindeki nüfusun toplam nüfus içindeki dağılımının yüksekliği olduğunu tespit etmiştir. Çalışmada ailelerin çocuklarını tarımsal faaliyetlerle uğraşmak yerine kente göndererek orada daha iyi bir iş sahibi olmasını istemekte, dolayısıyla biraz beceri gösterebilen genç nüfus, kırsal alandan ve tarımsal faaliyetlerden kopmaktadır. Güneysınır'da 14 yaşına kadar olan nüfus, toplam nüfusun %20'sini oluştururken, 50 yaşın üzerindeki nüfusta buna yakın bir değer olan %17'sini meydana getirdiği görülmüştür. Ayrıca ilçenin gelişmesinde etkili olabilecek faktörlerin de irdelendiği çalışmada öneriler sıralanmıştır.

3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Materyal

Araştırmada kullanılan verilerin esasını Yenişarbademli ilçesinde ikamet eden hane halkından anket yöntemi ile toplanan birincil veriler oluşturmaktadır. Bunlara ek olarak konu ile ilgili kamu ve özel kuruluşların kayıtlarından derlenen ikincil verilerden de geniş ölçüde yararlanılmıştır.

3.2. Yöntem

Yörede yapılan diğer çalışmalar ve istatistiki veriler incelendiğinde popülasyonu oluşturan deneklerle yapılacak anket çalışması için, örnek hacminin belirlenmesinde Oransal Örnekleme Yöntemi kullanılarak %10 örnekleme oranı ile örnek çekilmesine karar verilmiştir. Yenişarbademli ilçesinde 910 adet hane halkı bulunmaktadır. Buna göre örneklemeye girecek denek sayısı aşağıdaki gibi bulunmuştur.

Örnekleme Büyüklüğü (n) = Örnekleme Oranı (%) * Popülasyon Büyüklüğü (N)

Yenişarbademli; $N_{YB} = 0{,}10 * 910 = 91$

Örnekleme büyüklüğü belirlendikten sonra, örneğe alınacak deneklerin saptanması için popülasyonda yer alan hane halkları ile görüşme tesadüfi olarak yapılmıştır.

Yapılan anket çalışması sonucunda elde edilen veriler, bilgisayar programları yardımıyla değerlendirilmek üzere Microsoft Excel paket programına kodlamalar yapılarak aktarılmıştır. Bilgisayar ortamına aktarılan veriler araştırmanın konu başlıklarına göre sıralanmış ve frekans dağılımlarına ilişkin tablolar oluşturulmuştur. Tek karakter içeren tabloların yorumlanmasında deneklerin sadece oransal

dağılımları dikkate alınarak yapılmıştır. Birbirleri ile ilişkilerinin bulunduğu düşünülen karakterler arasında ilişkilerin (bağımlılık derecesi) araştırılması için çapraz tablolar Microsoft Excel yardımıyla Microsoft Word programında oluşturulmuş ve aralarında ilişki olup olmadığını anlamak amacıyla parametrik test olan Likelihood Ratio Chisquare, χ^2 testi ile nonparametrik test olan Fisher's Exact Test (Kesici ve Kocabaş 1998) uygulanmış ve %95 güven aralığında karakterler arasında istatistiki olarak ilişki araştırılmıştır. Oluşturulan çapraz tabloların hücrelerindeki gözlemlerin %20'sinin beklenen frekanslarının [(hücrenin bulunduğu satır toplamı * hücrenin bulunduğu sütun toplamı)^2/ Genel Toplam] 5 değerinden küçük olması durumunda χ^2 testi yerine nonparametrik test olan Fisher's Exact testine başvurulması gerektiği için, analizlerde bu test dikkate alınmıştır. Tablonun satır ve sütun sayısı arttıkça bu testin yapılmasında çok zaman gerektirmesi nedeniyle dolayı satır ve sütun sayısı 5X5'den büyük olan tablolarda bu istatistiğin yerine Likelihood Ratio Chisquare kullanılmıştır. Beklenen frekansların %20'sinin 5'ten küçük olmadığı durumlarda ise parametrik bir test olan χ^2 testi kullanılmıştır. Çapraz tablolarda ele alınan 2 (iki) karakter arasında yapılan istatistiki test sonucunda (χ^2 testi, Likelihood Ratio Chisquare veya Fisher's Exact Test) ilişki istatistiki olarak %90 güven aralığında önemli ise, bu iki karakterin bağımlılık derecelerine bakılmış ve bağımlılık derecesi olarak da ø (phi) katsayısı dikkate alınarak yorumları yapılmıştır.

4. ÇALIŞMA ALANI BİLGİLERİ

Çalışma alanı Isparta ili Yenişarbademli ilçesi olması nedeniyle , Isparta ili hakkında kısa bir bilgi verilecektir.

4.1. Isparta İli

4.1.1 İlin Tarihi

Bugünkü Isparta'nın yerinde ya da yakınlarında ilkçağda Baris adlı bir kentin olduğu ve Isparta adının Baris isminden geldiği düşünülmekteydi fakat şehir ve civarında yapılan araştırmalarda herhangi bir kent kalıntısı olmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla Baris adını destekleyen bir tarihi belge bugüne kadar bulunamamıştır (Anonim 2006b).

XIV. yüzyıl Arap kaynaklarında ilin bugün bulunduğu yöre Saparta olarak anılmakta, Isparta adının bu sözcükten geldiği sanılmaktadır (Anonim 2006b). Isparta yakın çevresi ile birlikte PİSİDİA yöresinin önemli yerleşim merkezlerinden birisidir. Yöredeki yerleşmenin tarihi paleolitik (Eskitaş) dönemine kadar dayanmaktadır. Pisidia bölgesi M.Ö. 2000'lerde Luvi ve Arzava topluluklarının yerleşim alanı idi. Hititler de zamanında bölgeyi ele geçirmek istemişler, ancak yüzyıllar boyu uğraşmalarına karşılık Arzava ülkesi üzerinde kesin bir egemenlik kuramamışlardır. M.Ö. 1200'lerde Balkanlardan gelen "Ege Göç Kavimleri" Arzava ülkesi konfederasyonunun siyasi varlığına son vermişler, Anadolu'nun siyasi yapısını bütünüyle değiştirmişlerdir. Bu tarihten itibaren M.Ö. 8. yüzyıla kadar Firigler, M.Ö. 690'da Lidyalılar, M.Ö. 546'da Persler yöreye hükmetmişlerdir. M.Ö. 334'de Büyük İskender'le Hellenistik döneme giren Isparta'da bu döneme ait bir yerleşim merkezi olarak Minassos (Minasın) dikkat çekmektedir. M.Ö. 323'de Büyük İskender'in ölümü üzerine Isparta sırası ile Bergama Krallığı'nın, Seleukos'ların, M.Ö. 190- M.S. 395 Roma İmparatorluğunun,

M.S. 395-1204 Bizans İmparatorluğunun egemenliği altına girmiştir (Anonim 2006c).

Roma Dönemine ait yerleşim merkezleri eski ve yeni isimleriyle (Selevcia, Sidera)-Atabey, (Apollonia)-Uluborlu, (Antiocheia)-Yalvaç, (Adada-Sarak)-Sütçüler, (Neopolis)-Şarkikaraağaç,(Debenae)-Gelendost'dur (Anonim 2006c).

Isparta Bizans döneminde 7. ve 9. yüzyılda yapılan idari taksimata göre bir eyalet olmuş ve dini merkez niteliği almıştır. 8. yüzyılda kısa bir süre Abbasi yönetimine giren kentin adı Arap kaynaklarında Sabart olarak gelmektedir. Kent 1204 yılında Selçuklular tarafından fetih edilmiş ve Isparta'da Türk-İslam dönemi başlamıştır. 1300 yılında Hamitoğulları egemenliğine giren kent, 1390 yılında Osmanlı topraklarına katılmıştır. Isparta 1923 yılında Cumhuriyetin ilanı ile birlikte il olmuştur (Anonim 2006c).

4.1.2. Coğrafi Konumu

Isparta ilinin jeolojik yapısı kuzeydoğu ve güneydoğusundaki dar alanlarda I. zaman, çok geniş bir alanda yayılım gösteren II. zaman ve alanın doğu sınırı dışında il sınırlarına yakın kesimlerde yoğunlaşan III. zamana ait kayaçlara rastlanmaktadır (Anonim 2006b).

Isparta ili Ege, Akdeniz ve İç Anadolu Bölgesinin kesiştiği Göller Bölgesi Merkezinde yer almakta olup, Eğirdir, Kovada, Gölcük ve Beyşehir Gölleri ile Kovada-Kızıldağ ve Beyşehir Milli Parkları arasında yer alan bir ildir. İl içinde bulunduğu ekoloji ile zengin bir fauna ve floraya sahiptir (Anonim 2006d). Isparta doğudan Konya'nın Beyşehir, Doğanhisar ve Akşehir ilçeleri, kuzeyden Afyon'un Çay, Şuhut, Dinar ve Dazkırı İlçeleri, batıdan Burdur'un merkez, Ağlasun ve Bucak ilçeleri, güneyden ise Antalya'nın Serik ve Manavgat İlçeleriyle komşudur. İlde merkez ilçe ile birlikte Aksu, Atabey, Eğirdir, Gelendost, Gönen, Keçiborlu, Senirkent, Sütçüler, Şarkikaraağaç, Uluborlu, Yalvaç ve Yenişarbademli olmak üzere 13 ilçe, 50 belediye vardır. Merkez ilçeden sonra gelen en büyük ilçe merkezi Yalvaç'tır. En az nüfuslu ilçesi ise Yenişarbademli'dir. Isparta ilinde 210 köy bulunmaktadır (Anonim 2006e).

Şekil 4.1. Isparta ilinden Genel Bir Görünüş

İlin yüksek ve engebeli olan toprakları, kuzeydoğudan ve doğudan Sultan Dağları, Beyşehir Gölü ve Dedegöl Dağları'nın Kuzey kesimleri, Torosların kuzeyi, batıda ve güneybatıda Karakuş Dağları, Söğüt Dağları, Burdur Gölü ve Ağlasun ve Bucak yaylaları gibi doğal sınırlarla kuşatılmıştır. Isparta İli toprakları genelde engebeli bir yapıya sahiptir. Yöredeki yüksekliği 3000 metreyi bulan dağlar yanında, ova ve vadi özelliğindeki düzlükler, değişik büyüklükteki tabii gölleri İlin doğal yapısını belirlemektedir. İlin rakımı 1050 m. dr. Isparta ilinde Türkiye'nin 4. Büyük gölü olan ve 517 km.lik alan kaplayan tatlı su gölü olan Eğirdir gölünden başka Kovada Gölü ve Gölcük Krater Gölleri bulunmaktadır. Sportif Olta Balıkçılığına uygun Karacaören Baraj Gölü' de Isparta il sınırları içerisindedir (Anonim 2006f).

4.1.2. İlin Nüfus Yapısı

Isparta ilinin nüfus varlığı 1990 yılı nüfus sayımı ile son yapılan 2000 yılı genel nüfus sayımı sonuçları göz önüne alınarak karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. İlin nüfusunun 434.771'den 513.681'e yükseldiği, 10 yıllık süreçte yıllık % 0,15 oranında arttığı hesaplanmıştır (Çizelge 4.1).

Çizelge 4.1. Isparta İli Nüfus Varlığı

İlçeler	1990 Yılı Sayımı	2000 Yılı Sayımı	
	Sayı	Sayı	Artış Hızı (%0)
Merkez	133.061	170.713	+0,778
Aksu	9.591	9.554	-0,996
Atabey	7.561	12.402	+0,609
Eğirdir	41.266	40.996	+0,993
Gelendost	22.739	22.370	-0,983
Gönen	11.103	16.894	+0,657
Keçiborlu	19.766	23.120	+0,854
Senirkent	24.388	25.828	+0,944
Sütçüler	21.957	18.839	-0,857
Şarkikaraağaç	39.708	52.164	+0,761
Uluborlu	11.970	13.248	+0,903
Yalvaç	85.053	101.628	+0,836
Yenişarbademli	6.608	5.925	-0,896
Toplam	434.771	513.681	+0,846

Kaynak: Anonim 2006g. (*www.isparta.gov.tr*)

1927-2000 arası nüfus sayım dönemleri esas alındığında ise Isparta ilinin nüfusunun sürekli arttığı görülmüştür. 1927 yılında 144.804 olan il nüfusu, 2000 yılında yapılan son sayımda 513.681 olarak tespit edilmiştir. İncelenen dönemde ilin en düşük yıllık nüfus artış hızı % 0,90 ile 1940-1945 arası II. Dünya Savaşı döneminde ve % 0,62 ile 1935-1940 döneminde olduğu görülmüştür. İldeki en

yüksek yıllık nüfus artış hızı ise %0 2,66 ile 1955-1960 dönemi ve %0 2,59 ile 1950-1955 dönemlerinde gerçekleşmiştir. Diğer taraftan Isparta'da km2'ye düşen kişi sayısı 1927 yılında 17 kişi iken, 2000 yılında 62'ye yükselmiştir. Son 73 yıllık süreçte Türkiye'de nüfus yaklaşık 5 kat artış gösterirken aynı dönemde Isparta ilinde 3,5 kat artış göstermiştir (Anonim 2003).

Isparta ilinde 1927 yılında nüfusun % 25,3'ü şehirde, %74,7'si köylerde yaşamıştır. 2000 yılı nüfus sayımına göre ise, nüfusun %58,7'si şehirde, %41,3'ünün de köylerde yaşadığı tespit edilmiştir**.** Bu değerler özellikle 1945 yılından sonra Isparta ili nüfusunun devamlı bir şekilde şehirler lehine geliştiğini ve köylerden şehirlere göçün olduğunu göstermektedir. Isparta ilinin 2000 yılındaki nüfusu 513.681'dir. Bu nüfusun ilçelere göre dağılışı incelendiğinde, en fazla nüfusa Merkez ve Yalvaç ilçelerinin, en az nüfusa ise Yenişarbademli ve Aksu ilçelerinin sahip olduğu görülmektedir. 1990 nüfus sayımına oranla, 2000 yılında Aksu, Eğirdir, Gelendost, Sütçüler ve Yenişarbademli ilçelerinin nüfuslarında azalma kaydedilmiştir (Anonim 2003).

4.1.3. Eğitim Durumu

Isparta tarihi boyunca eğitim düzeyi yüksek bir yöre olmuştur. Genel ortalama içinde eğitim seviyesi ülke ortalamasının üzerindedir. Son yıllar da eğitim, kültür ve üniversite şehri olma yolunda da önemli adımlar atılmıştır. Isparta ilinde 312 İlköğretim Okulu, 117 lise olmak üzere toplam 429 Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul bulunmaktadır. İl genelinde 3.666 öğretmen ve 65.092 öğrenci mevcuttur (Anonim 2003).

İlde bulunan Süleyman Demirel Eğitim Kompleksi içinde 149.448 m2'lik bir alan içerisinde; Süleyman Demirel Fen Lisesi, Anaokulu, Milli Piyango Anadolu Lisesi, Kültür Merkezi, Spor Tesisi, Kız ve Erkek öğrenci yurtları ve lojmanlar yer almaktadır (Anonim 2003).

Süleyman Demirel Üniversitesi 11 Temmuz 1992 yılında kurulmuştur. Üniversite, Isparta ve Burdur il merkezleri ile ilçelerine dağılmış bulunan 12 fakülte, 2 yüksekokul, 12 meslek yüksekokulu, 4 enstitüsü, 9 araştırma ve uygulama merkezi olmak üzere toplam 39 akademik birimden oluşmaktadır. Üniversitede 1650'yi aşkın öğretim elemanı, 900 idari personel ve 25.000 öğrenci bulunmaktadır (Anonim 2006g).

4.1.4. Ekonomik Yapı

Isparta ilinde çalışan kesimin (+12 yaş üstü) büyük bölümü (%54,52) tarım sektöründe, ikinci büyük bölümü hizmet sektöründe (18,54) üçüncü sırada imalat sektörü (%11,36) içinde yer almaktadır. Isparta ilinde iç ve dış göç olayı yaygın değildir, ancak çeşitli sebeplerle köy yerleşmelerinden kent merkezlerine doğru bir nüfus hareketi izlenmektedir. Isparta yöresinde tarım ürünleri arasında gül, elma ve kiraz önemli bir yer tutar. İlde gelişen başlıca ekonomik yapılanmalar, gülcülük başta olmak üzere, tekstil, halıcılık, su ürünleri ve dericiliktir. Özellikle ilin simgesi olan gül ve gülcülük yöreye özgü bir şekilde gelişmiştir. Diğer taraftan halıcılık sektörünün gelişmesi ile **"Isparta Halısı"** kavramı gelişmiştir (Anonim 2006g)

Isparta Türkiye'nin gül ve gülyağı üretim merkezidir. Bu nedenle il kozmetik sanayinde önemli bir konuma sahiptir. İlde yabancı sermaye iştirakli 2, özel sektöre ait 3 ve Gülbirlik'e ait 6 fabrikada gülyağı, gül konkreti, gülsuyu, gülden mamul krem, sabun, parfüm ve losyon üretimi yapılmakta ve tüketime arz edilmektedir (Anonim 2006g).

Isparta tekstil sanayi başlangıçta el halısı ve makine dokumacılığı ile bu anlamda tüketilen yün ve pamuk ipliği imalatı olarak ağırlık kazanmışken son yıllarda bu sektörde akrilik iplik, hazır giyim yan sanayi ve imalatı gelişmeye başlamıştır. Halen sektörde yaklaşık 35 fabrikada üretim faaliyetleri sürmekte, yün halı ipliği pamuk ipliği akrilik el örgü ipi, sentetik iplik, makine halısı, battaniye, penye kumaş, hazır giyim, deri hazır giyim, kemer astarı, pantolon cebi, yapışkan bant ve saten, kurdele üretimi yapılmaktadır (Anonim 2006g).

Isparta el dokuması halıcılığın önemli merkezlerinden birisidir. Ülkede tek olarak "**Halı Borsası**" Isparta Halı Pazarında kurulmaktadır. Bu borsa yılın her haftasında tatil günleri dışında kurulmaktadır. Bu sayede yurdun her tarafından gelen ihtiyaç sahipleri bizzat üretici ile yüz yüze alış-veriş imkânı bulmaktadır. Halı pazarında Isparta halısı yanında diğer halı çeşitleri de satışa sunulabilmektedir (Anonim 2006g).

Deri Sanayi, Isparta Merkez ve Yalvaç İlçesinin ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır. Buralarda deri ürünü olarak kösele, gön, vidalı ve plase gibi ürünler yanında konfeksiyon üretimi yapılmaktadır (Anonim 2006g).

İlin Göller Bölgesinin merkezi konumunda olması nedeniyle bol miktarda sazan, levrek, sudak, alabalık üretimi yapılmakta ve tüketime arz edilmektedir. Ayrıca balık işleyen tesisler dolayısıyla da su ürünleri ihracatı önemli düzeyde gelişmiştir. İl kerevit üretim ve ihracatının da merkezi konumundadır (Anonim 2006g).

4.1.5.İklim Özellikleri

Isparta yöresi, kış aylarında İzlanda alçak basıncının Balkanlar üzerinden ve Orta Akdeniz'e inerek, ılımanlaşmış şeklinden etkilenir. Kış aylarında kuru soğukların sebebi olan Sibirya yüksek basıncı zaman zaman bölgeye kadar sokulmaktadır. Ayrıca kış aylarına geçiş dönemlerinde Kuzey Afrika üzerinden gelen tropikal hava kütlelerinin etkisi de gözlenir. Yaz aylarında ise Basra alçak basınç sistemi ve Azor yüksek basınç sisteminin etkili olduğu görülür. Isparta ili uzun süreli gözlemlerin klimatolojik olarak incelenmesi sonucunda, Akdeniz iklimi ile Orta Anadolu'da yaşanan karasal iklim arasında geçiş bölgesinde yer almaktadır. Bu nedenle il sınırları içinde her iki iklimin özellikleri gözlenir. Akdeniz kıyılarında görülen sıcaklık ve yağış özellikleri ile karasal iklimin düşük sıcaklık ve düşük yağış özellikleri tam olarak gözlenmez. İlin güneyinde (Sütçüler) Akdeniz, kuzeyinde (Şarkikaraağaç, Yalvaç) ise karasal iklimin özellikleri daha fazla hissedilir.İl

merkezinin uzun yıllar sıcaklık ortalaması 12,0 0C'dir. Yılın en soğuk ayları Ocak-Şubat ayları olup, günlük ortalama sıcaklıkları 1,7- 2,7 0C arasındadır. En sıcak aylar olan Temmuz-Ağustos aylarında günlük ortalama sıcaklıkları ise 22,9- 23,2 0C arasındadır. İlde yaşanan en yüksek sıcaklık 28.07.2000 tarihinde 38,0 0C, en düşük sıcaklık ise 03.02.1974 gününde ölçülen -21,0 0C'dir. Gün içindeki sıcaklık farkları, yaz aylarında kış aylarına göre daha yüksektir (Anonim 2003).

4.1.6. Ulaşım

İlin ulaşım durumu iyidir. İle ulaşım birinci derecede karayolu ile yapılmaktadır. Türkiye'de hemen hemen her ilden düzenli karayolu taşımacılığı yapılabilmektedir. Demiryolu ulaşımından da yararlanılmaktadır. Ayrıca düzenli olarak haftada iki gün Ankara' ya tren seferleri vardır. Afyon, Denizli, İzmir, İstanbul'a da düzenli olarak her gün tren seferleri bulunmaktadır. Isparta İç Anadolu'yu Akdeniz Bölgesine bağlayan önemli bir yerleşim merkezi konumundadır. İlin diğer illerle karayolu bağlantıları Afyon, Konya, Antalya illeri üzerinden olmaktadır. 1995 yılında Isparta - Antalya arasındaki Dereboğazı yolunun açılması ile iki il arasındaki mesafe 119 km.ye inmiştir. Böylece Akdeniz'i İç Anadolu'ya bağlayan bu yol ilin ulaşımını önemli ölçüde kolaylaştırmıştır (Anonim 2006g).

4.1.7. Turizm Potansiyeli

Isparta ili, tabi güzellikleri, tarihi zenginlikleri, ulaşım kolaylığı, gül ve kiraz bahçeleri, gölleri, balık ve av hayvanları ve meşhur halıları ile turistik bir şehirdir. İlde gezilmeye, görülmeye değer Selçuklu ve Osmanlı devrine âit târihî eserler ile eski devirlere ait kalıntılar vardır. Isparta şifalı sular bakımından çok zengin bir il değildir. Bilinen içmeler ve kaplıcaları Sinap (Sav) Suyu, Değirmendere içmesi, Tota içmesi, Kükürtlü kaynak suyudur (Anonim 2006h).

4.1.7.1. Arkeolojik ve Tarihsel Turizm

Isparta ili eskiden beri medeniyetlerin birleştiği, eski ve zengin bir tarihsel dokuya sahip olması nedeniyle tarih turizmcileri için bulunmaz fırsatlar sunar. Arkeolojik varlıkları ve özellikleri sırasıyla ;

Limenia Adası - Artemis Tapınağı : Yalvaç İlçesine 25 km. uzaklıkta Gaziri mevkiinde Hoyran Gölü içerisinde Limenia adası bulunmaktadır. Göl kenarına kadar asfalt bir yolla ulaşılmaktadır. Adanın etrafı surlarla çevrilidir ve içerisinde Artemis adına inşa edilmiş bir tapınak ile diğer yapı kalıntıları bulunmaktadır. Adanın ilk çağlardan beri iskân gördüğü ve tapınma için önemli bir merkez olduğu anlaşılmaktadır (Anonim 2006h).

Seleukeia Sidera (Bayat) Antik Kenti: Atabey'in 7 km. güneyinde Bayat Köyündedir. Kentin kuruluş tarihi kesin olarak bilinmemektedir Ancak isminden Seleukoslardan biri tarafından kurulduğu anlaşılmaktadır. Antik şehirde yapılan kazılarda Hatıllı Güney Teras, Akropolis doğu kapısı, Doğu Yamacı Kapısı, Merdiven- Tünel- Kuyu sistemi, Podyumlu Yapı, Tiyatro ve Nekropol (Mezarlık alanı) ortaya çıkarılmıştır (Anonim 2006h).

Timbria Antik Kolonisi: Antik yazarlardan Strabon (M.Ö.570) da Pisidia şehri olarak geçer. Yılanlı ovası, Akçaşar Köyü yakınlarındaki bir tepe üzerinde kurulmuştur. Eurymedon (Köprüçay) nehri yakınındadır. Antik kentte bugün bazı bina temelleri görülebilir. Şehir Helenistik dönemden M. S. 238 yılına kadar sikke basmıştır (Anonim 2006h).

Prostanna Antik Kenti: Pisidia şehirlerinden bir tanesidir. Eğirdir sivrisinin arka tarafından Camili Yayla yolu üzerindedir. Şehrin kesin yeri L. Robert tarafından Bedre Köyünün yukarısındaki Yazılıkaya'da bulunan bir sınır yazıtı ile tespit edilmiştir. Bu yazılı Prostanna ile Parlais il sınır yazıtı idi. Antik kentte sınır duvarları ve bazı bina temelleri vardır. Şehri Akropolis 200 metre yükseklikte kurulmuştur. Sur duvarları içerisinde dikdörtgen şeklinde bir bina vardır. Bu bina bir

tapınaktır. Diğer üç bina ise halka ait binalardır. Bizans dönemine ait hiçbir kalıntı yoktur. M.Ö. 1. yy.dan itibaren sikke basmaya başlamıştır (Anonim 2006h).

Parlais Antik Kenti: Roma kolonisi olarak kurulmuştur. Diğer koloni şehirlerinin en küçüğüdür. Bugünkü adıyla Eğirdir İlçesi Barla kasabasında bulunmaktadır. Görünürde herhangi bir kalıntısı yoktur. Ancak yerleşim yerinde M.Ö.1. yy.dan itibaren sikke basılmaya başlandığı bilinmektedir. Bu yönüyle önemli bir merkez olmuştur. M.Ö. 25 yılında Galatya eyaletine dahil edilen şehrin adı "Colonia Julia Augusta Parlais" tir (Anonim 2006h).

Fari (Binda) Harabeleri : Kılıç Kasabasının kuzeyinde bulunan şehrin bugün toprak altında olduğu bazı araştırmacılar tarafından ileri sürülmektedir. Toprak üzerinde herhangi bir kalıntı görülmemektedir. Şehrin mimarisine ait olduğu sanılan bazı taş bloklar kasabanın çeşitli yerlerinde bulunmaktadır (Anonim 2006h).

Tymandos (Yassıören) Antik Kenti: Yassıören Kasabasında bulunan bir antik kenttir. Kalıntıları günümüze kadar ulaşmayan antik kente ait bazı mimari bloklara Senirkent ilçe merkezinde ve Yassıören Kasabasında rastlanmıştır (Anonim 2006h).

Adada Antik Kenti : Sütçüler İlçesine 12 km. Sağırlı Köyüne 2 km`dır. Helenistik dönemin en parlak yıllarını yaşamıştır. Büyük İskenderun Güney Anadolu'yu almasından sonra sırasıyla Seleukoslar, Bergama Krallığı, Roma İmparatorluğu ve oradan da Bizans İmparatorluğunun egemenliğine girmiştir.Adada'nın bastırdığı paraların bir yüzünde boğa başı (Bukranion) diğer yüzünde geometrik merkezli üç başak (Triskeles) kabartması bulunmaktadır. Bu kabartma güç simgesidir. Aynı kabartmanın işlendiği bir taş Batık kentte bulunmaktadır. Kentin bağımsızlığı Romalılar kaldırıldıktan sonra Adada'nın bastırdığı paraların bir yüzüne o dönemin imparatorluğunun başı, diğer yüzüne ise Zeus, Athena ya da aslan postu sarınmış Herakles başı kabartmaları görülür. Bugün antik kentte görülen kalıntılar şunlardır. Kent alanının geometrik ekseninde yer almış, büyük taşlarla döşeli ilk çağ Ana Caddesi, küçük tapınak kalıntıları ki bu tapınaklar rektangonal (dikdörtgen prizma biçimi) çok düzgün kesilmiş, kimine süs çıkıntısı bırakılmış taşlarla yapılmış Agora

ve onu çevreleyen yapılar kompleks Bouleuterion (kent yöneticileri toplanma yeri), kentin su düzenine ait parçalar Nekropolis, mausoleiom (ev görünüşünde anıtsal mezar) bulunmaktadır (Anonim 2006h).

Tol Harabeleri: Yenişarbademli ilçesi ovasında, Konya il sınırları içerisinde Gölkaya Kasabasında yer alır. Beyşehir Gölü kenarındadır (Anonim 2006g).

Apollonia Mordion Antik Kenti : M.Ö.3.y.y.'da kurulmuştur. Stabon'da Frigya şehri, Plolemaios'ta Pisidia şehri olarak geçer. Apollonia Seleukoslar tarafından kurulan bir Seleukos kolonisidir. Şehir M.S 260 -268 devrine kadar sikke basmıştır. Şehir geç roma ve Bizans döneminde önemini korumuştur. Res Gestea'nin Gerekçe Fragmanı bu şehirde bulunmuştur. 381'deki kilise kayıtlarına göre adı sozopolis olarak geçer. Şehir kalıntıları eski kasaba mevkiinde Akropol ve orada bazı bina temelleri ve mimarî bloklar karşımıza çıkar (Anonim 2006g).

Antiocheia Antik Kent'i : Antiocheia Yalvaç İlçesinin 1 km. kuzeyinde ve Sultan Dağlarının güney yamaçları boyunca uzanan verimli arazide kurulmuş bir Pisidia kentidir. Antiocheia bir Seleukos kolonisidir. Kesin kuruluş tarihi bilinmemektedir. Şehir Selevkos veya oğlu Antiokhos tarafından kurulmuştur. Büyük Antiokhos'la Apamenia barış görüşmeleri sırasında (M.Ö. 190 -188) Antiocheia Magnesi'a ad Meandr'dan getirilen kolonistler tarafından kolonize edilmiş ve kente Romalılar bağımsızlık vermişlerdir. Kent bu durumunu Amyantas'ın idaresinin altına girinceye kadar korumuştur. M.Ö. 39 -36 yılları arasında bir tarihte Amyantas'ın idaresi altına giren Antiocheia onun M.Ö. 25'de öldürülmesi ile bölgenin bütün şehirleri gibi Galatya eyaletine dahil edilmiştir. Şehirde 30- 40 bin kişinin yaşadığı tahmin edilmektedir. Antiocheia bir tepe üzerine kurulu etrafı sur duvarları ile çevrili olup, günümüzde kısmen ayakta olan ve temel kalıntıları mevcut surların uzunluğu 2920 m.'yi bulmaktadır. Kentin başlıca karakteristik yapıları; Augustus Tapınağı, Propylon (Giriş Kapısı), Tiyatro, Roma Hamamı, Stadyum, St. Paul Kilisesi Nimfeum (Anıtsal Çeşme) ve Su Kemerleridir. Hıristiyanlığın önemli dini merkezlerinden birisi olan kentte St.Paul adına yapılmış ilk kiliselerden birisi bulunmaktadır. St.Paul ve Barnabas Hıristiyanlığı yaymak üzere ilk vaazlarını burada vermişlerdir. daha sonra

St.Paul Anadolu'ya iki seyahatinde de Atiocheia'ya uğramıştır. Bu da kentin Hıristiyanlık alemi için önemini göstermektedir (Anonim 2006h).

4.1.7.2. İnanç Turizmi

Bölge inanç ve kültürleri farklı dinlere mensup insanların bir arada kardeşçe yüzyıllar boyunca yaşadığı bir yerleşim yerini oluşturmaktadır. Bu nedenle birçok turistin sıklıkla ziyaret etmek istediği yeri oluşturmuştur. Başlıca ziyaret merkezleri aşağıda verilmiştir.

Aya Payana Kilisesi : Isparta merkez Turan mahallesindedir. 1750 yılında yapıldığı tahmin edilmektedir. Dikdörtgen plânlı, üç nefli ve apsislidir. Kuzeybatı ve doğudan birer giriş kapısı vardır. Çatı ahşap ve çapraz tonozludur. Ahşap üzerleri alçı ile sıvanmıştır. Kilise Turizm Bakanlığınca yenileme ve restütasyon kapsamına alınmış olup, çevre tanzimi ve onarım işleri yapılmıştır. Kilisenin barok stilindeki ahşap malzemeleri müze deposunda saklanmaktadır (Anonim 2006h).

Aya Yorgi Kilisesi : Isparta merkez Dağancı Mahallesindedir. Yapım tarihi 1858'dir. Bununla ilgili yazıt ana nef girişindedir. Bugün yazıt Isparta Müzesindedir. Yapı doğu-batı yönünde narteksli ve üç neflidir. Dış duvarlar yerel taş kövke ile yapılmıştır. Batı, kuzey ve güneyden birer giriş kapısı vardır. Kuzey giriş üzerinde dışarı taşkın ve iki sütun üzerine oturan yağmurluk vardır. Yapının çatısı çapraz tonozlarla ve kövke ile örülmüştür.Neflerin yükseltisi çatıda izlenir, üçgen alınaklarla yuvarlak ve dikdörtgen pencereler yer alır. Narteks girişi üzerinde çan kulesi yer alır. Kilisenin Turizm Bakanlığından sağlanan ödenekle 1998 yılında çevre düzenlemesi yapılmış olup, gelecek yıllarda restorasyonu plânlanmaktadır (Anonim 2006g).

Ayastefanos Kilisesi : Eğirdir İlçesinin Yeşil ada mahallesinde yer alır. Dış duvarları moloz taştır. Çatı ve iç mekân sütunları ahşaptır.19.yy. inşa edilmiş olup Eğirdir Belediyesince 1993 yılında yenileme çalışmaları yapılmıştır (Anonim 2006g)

4.1.7.3. Kış Turizmi

İl merkezinin sırtını dayadığı Davraz dağı 1995 yılında Turizm Bakanlığı tarafından Kış Turizm Merkezi ilan edilmiştir. Buna bağlı olarak bir merkez yapılmış, merkeze yol ve diğer bağlantıları da yapılmıştır. Merkezde mülkiyeti İl Özel İdaresine ait 20 oda 40 yataklı Kayak Evi bulunmaktadır. Kayak sporunun her türlüsünün yapılabildiği merkez, fizikî yapısı ile büyük bir kayak merkezi olmaya adaydır (Anonim 2006g).

4.1.7.4. Yayla Turizmi

Gelişen turizm endüstrisinin yapısı gereği son zamanlarda popüler duruma gelen doğal yaşam tarzı, yayla ve köy turizmine çok uygun alanlar ilde mevcuttur. Halkın eskiden beri rağbet ettiği yaylalar, dinlenme ve piknik alanları, ilin doğal yapısı gereği oldukça fazladır. Bu yaylaların başlıcaları aşağıda açıklanmıştır.

Sorgun Yaylası : İlçede yayla turizmi çalışmaları sürdürülen en önemli yayladır. Aksu ilçe merkezine 10 km. mesafede bulunan yaylada, bol su kaynakları vardır. Yöre halkı ve göçerler tarafından otlak ve dinlenme yeri olarak kullanılmaktadır. (Anonim 2006g)

Yazılı Kanyon Tabiat Parkı: Sütçüler ilçesine 10 km uzaklıkta olup, 600 ha. bir alanı kaplamaktadır. Parka adını veren kanyonun derinliği 100m. ile 400m. arasında değişmektedir. Zengin ve berrak akan suyu Göksu çayının kaynağını teşkil eder. Zengin bitki örtüsü, yaban hayatı ve seyrine doyum olmayan doğal güzellikleri ve çekicilikleri vardır. Tarihi Kral yolunun da geçtiği kanyonun bir tapınak ve birde kitabesiyle tarihi önemi bulunmaktadır. Kanyon girişi Çandır köyü Bağırsak deresi altındadır (Anonim 2006g).

Kovada Gölü ve Milli Parkı: Eğirdir İlçesinin 30 km. güneyindedir. Bu gölün doğal görünümü çok güzeldir. Suları bulanmaz, balık ve kerevit yetiştiriciliğine çok uygundur. Bu nedenle gölde su ürünleri bol miktarda bulunmaktadır. En önemli su

ürünleri sazan başta olmak üzere tatlı su yengeci, su böceği ve midyedir. Çevresi çok zengin bitki örtüsüyle çevrilidir. Yabanî ördekleri ve diğer av hayvanları yaşamaktadır. Bu özelikleri nedeniyle göl ve çevresi (6.534 ha.) Bakanlar Kurulu kararıyla 1970 yılında Milli Park ilan edilmiştir (Anonim 2006g).

Eğirdir Gölü : Isparta İl sınırı içinde olduğu kadar bölgesinin de en önemli göllerinden birisini meydana getirmektedir. 517 km2 yüzölçümü ile Türkiye'nin 4. büyük gölüdür. Kuzey-güney uzunluğu 50 km. Doğu-batı genişliği 3-15 km.dir. Göl deniz seviyesinden 1000 m. yükseklikte Sultan ve Karakuş dağlarının arasında İlin tam ortasında yer almaktadır. Ortalama derinliği 12 metre maksimum derinliği ise Eğirdir yakınlarda 16,5 m.dir. Göl iki kısma ayrılmaktadır. Kuzeyde kalan ve daha küçük olan kısmına Hoyran Gölü, güneyde kalan kısmına Eğirdir Gölü denir. Her İki bölüm Hoyran Boğazı ile birbirine bağlanır. Göl Eğirdir İlçesinin üzerinde bulunduğu yarım adanın bir uzantısı gibi iki küçük ada arasında uzanır. Biri Can Ada diğeri Yeşil Ada (Nis)'dır. Son zamanlarda suların azalmasıyla bu adalar Eğirdir 'e bağlanmıştır. Gölde balık çoktur, bunların en önemlileri sudak, sazan, siraz 'dır. Göl Doğal SİT alanıdır (Anonim 2006g).

Beyşehir Gölü : Gölün bir bölümü ilçe sınırları içerisinde kalır. Yüzölçümü 651 km2 olup deniz seviyesinden yüksekliği 1116 metredir.Gölün uzunluğu 41,5 km. muhtelif yerlerdeki genişliği 15-24 km.dir. Gölün içinde irili ufaklı 23 ada bulunup, en büyük ada ise Mada'dır (Savran 1991). Göl de sazan, levrek gibi balık türleri, yaban ördekleri karabatak, meke gibi kuş türleri de bulunmakta, kontrollü avlanma yapılabilmektedir.

Şekil 4.1. Beyşehir Gölünden Genel Görünüm

Kızıldağ Milli Parkı : Şarkikaraağaç İlçesine 5 km. mesafede 631 ha.'lık bir alanı kapsamaktadır. Isparta merkezine 120 km. Konya İline 150 km.dir. Bitki örtüsü sedir ormanlarının teşkil ettiği parkın güneyinde Beyşehir Göllü olup, gölden esen güney rüzgârları Bebik Vadisi ile Yer tutan mevkiden geçerek milli parka ulaşılmaktadır. Bu nedenle bölgenin bol oksijenli olmasına, temiz havanın burada toplanmasına, parkın cazibesini bir kat daha artırmıştır. Dağ evleri ve kamp sahaları bulunan milli parka 1986 yılında Göğüs Hastalıkları Hastanesi temeli atılmış olup inşaatı devam eden hastane 100 yatak kapasiteli olarak yapılmaktadır, halende bitirilememiştir (Anonim 2006h).

4.1.7.5.Mağara Turizmi

İlde çok sayıda mağara bulunmaktadır. Bu mağaraların bir kısmı dünyada sayılı özelliktedir. Bu yönüyle ile çok sayıda mağara bilimcisi ve araştırmacı gelebilmektedir. Başlıca mağaralar aşağıda gösterilmiştir.

Zindan Mağarası : Aksu İlçesine 1 km. uzaklıktadır. 752 m. uzunluğunda, yatay ve yarı aktif bir mağara görünümündedir. Mağaranın girişi Aksu çayından 12 m. yüksekliktedir. İçinden bir yeraltı deresi akmaktadır. İlk 300 metresi aydınlatılmıştır. Mağara Kültür Bakanlığı İzmir 2 numaralı K. ve T.V.K. Kurulunun 15.06.1998 ve 307 no'lu kararı ile Doğal ve Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiştir. Sarkıt ve dikitleriyle, şirin dereciği ile tarihle bütünleşmiş bir mağaradır (Anonim 2006h).

Ayı İni Mağarası : Ayı İni Mağarası Sultan Dağlarının güney yamacında, 407 m. uzunluğunda, Yalvaç'ın kuzey doğusunda, Nazilli Dere mevkiindedir. Yatay kuru bir mağaradır. Bizanslılar döneminde değişik amaçlarla kullanılmıştır. İçerisinde sarkıtlar, dikitler ve sarnıçlar bulunur (Anonim 2006h).

Şekil 4.2. Pınargözü Mağarasından Genel Görünüm

Pınargözü Mağarası : İlçeye 11km. uzaklıkta ve Çaydere ormanlarının içinde bulunan Pınargözü Mağarası ve su kaynağı bir doğa harikâsıdır. Dünya Mağaralar literatürüne girmiş olan mağara hakkında yerli ve yabancı mağaracılar tarafından

araştırma yapılmış ve halende devam etmektedir.Mağara çevresinin bitki örtüsü de çeşit ve tür bakımından dünyanın en zengin sayılı yerlerinden biri olduğu ifade edilmektedir. Çevrede 213 bitki türünün varlığı tespit edilmiştir. Ayrıca mağara çıkışına yakın bir yerde 600 yıllık bir çam ağacı bulunmaktadır. Türkiye'nin 15 km. mesafesiyle en uzun mağarasıdır. Mağaranın araştırılması ve içine girilmesi zordur. Girişte bulunan sifonu dalarak geçmek mecburiyeti vardır. Sifonun önündeki saatteki hızı 150-160 km.ye ulaşan hava akımı Ağustos ayında 5,8 C olan su ısısı vardır. Yerli ve yabancı araştırmacılar tarafından her yıl yeni bir bölümü keşfedilmektedir. Mağara araştırmacılarınca çok ilgi çekici bulunmaktadır (Anonim 2006ı).

4.1.8. Sosyal Yaşam

Isparta ilinin ekonomik yapısı tarıma dayalıdır. Tarım geleneksel biçim yanında modern usullerle yapılmaktadır. Özellikle meyve yetiştiriciliği yaygındır. Isparta'nın besin kaynakları genel olarak hayvansal ürünler yanında yerel olarak üretilen bağ ve sebze ürünlerinden oluşmaktadır. Yaz ve kış mevsimlerine ait yiyeceklerle değişik usullerde ve zamanlarda yöreye has yemekler yapılmaktadır(Anonim 2003).

Hayatın geçiş dönemleri olan doğum, sünnet, düğün ve ölüm törenleri yemekleri, Ramazan ve Kurban bayramları ile kutsal gün ve aylara ait yemekler, mevsimlik bayram ve özel günlere ait (Hıdrellez, Gezi, Yolculuk...v.s.) yemekler Isparta'da çok zengin bir yemek ve sosyal hayatı şekillendirmektedir. Halkın yemek dolayısıyla bir araya gelmesi sonucu sosyal hayat daha çok kendi kendine eğlence kültürünü ortaya çıkarmıştır. Bu eğlencenin bir uzantısını yemek ve yemeğe bağlı sosyal hayat oluşturmaktadır (Anonim 2003).

Yörede yapılan başlıca yemekler; Çorbalar (Top tarhana, Toyga (Yayla), Sakalı sarkan), Etli yemekler (Keşkek, Kapama, Kabine, Tas Kebabı, Güveç, Balık Doldurması veya Balık Dolması)), Sebze yemekleri (Uzun kabak, Sıyırga, Ebe gümeci, semizotu), Börekler (Saç, Sini, İnce kol börekleri, Pişi, Nokul), Tatlılar (İrmik, Haşgeç, Ezme, helvaları, Tosmankara, Lokma, Zerde, Güllaç, Gölle),

Ekmekler (Fırın ve Ev ekmekleri, Yuvarlak, Bazdırma, Yufka), Salatalar ve kompostolar en başta gelenleridir (Anonim 2003).

Yemekler yapılırken Dıran, Kazan, İlistir, Helva basması ve kepçesi, Toprak çömlek, Haranı, Çömçe, Saç, Senit, Aşma, Sini, Minyet, Tekne, Pişirgeç, Kaşık, Tas... gibi adlarla bilinen araç ve gereçler kullanılmaktadır. Isparta'nın yemek çeşitleri ve kullanılan araç-gereçler yörenin zengin ve yüksek bir kültür düzeyinde olduğunu göstermektedir (Anonim 2006h).

4.2. Yenişarbademli İlçesi

Coğrafi yönden dış dünyaya kapalı olan halkın, ilçe olma isteği 9 Mayıs 1990 tarihinde gerçekleşmiştir. (Anonim 2006i)

Şekil 4.3. Yenişarbademli İlçe Girişi

Şekil 4.4. Yenişarbademli İlçesinden Genel Görünüm

20 Mayıs 1990 tarihinde yayınlanan Resmi Gazete'de, Türkiye çapında kurulan ilçelerin içinde, en az köye sahip olarak Yenişarbademli de ilçe olmuştur. Böylece Anadolu Selçuklu sultanlarının şehri, geçmişteki altın çağına dönebilmek için ekonomik olarak da kalkınma çabalarına başlamıştır (Anonim 2006j).

4.2.1.İlçenin Coğrafi Konumu ve Özellikleri

4.2.1.1. İlçenin Fiziki Durumu ve Özellikleri

Yenişarbademli, Türkiye'de Akdeniz bölgesinin Göller bölgesinde, Beyşehir Gölü batısında, pek çok coğrafi özelliğe sahip, Isparta iline bağlı bir ilçedir. Beyşehir'e 60 km., Şarkikaraağaç'a 55 km., dağ yolu tabir edilen yoldan Isparta'ya 115 km. uzaklıkta olan ilçe, dağlık arazi yapısı ile diğer yerleşim yerleri ile ilişkide

uzun yıllar kapalı kalmıştır. Doğusunda Beyşehir, batısında Aksu ve kuzeyinde Şarkikaraağaç ilçeleri ile çevrilidir (Karaca 2005).

Isparta il sınırları içinde 784 km² büyüklükteki bir alanı kaplamaktadır. İlçede, tarihle doğa iç içedir. Yeşil karlı Anamas Dağları ile masmavi Beyşehir Gölü'nün bir arada bulunduğu ender yerlerden biridir (Karaca 2005).

Yayla rüzgârları ile yıkanan gölde, günde birkaç kere renk değişimi olup, çeşitli tonlarla göl mavisi meydana gelmektedir. Bu renkler, içinde barındırdığı Kubad-âbâd sarayında kullanılan çinilerine kadar yansımıştır (Karaca 2005).

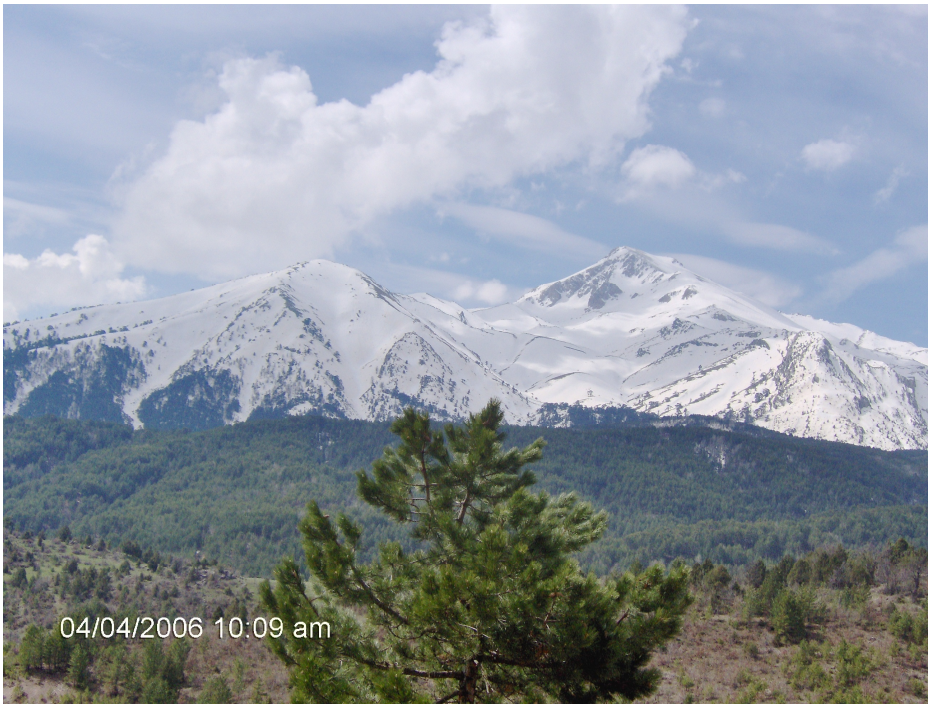
1142 yılında Beyşehir Gölü adalarında yaşayan Bizanslı Rumlar ile Anamas yaylalarında yaşayan Türkmenlerin din ve kültür farklarına rağmen kaynaşarak, bir arada yaşadıkları ender yerlerden biridir (Karaca 2005).

Beyşehir Gölü'nün batı sahilinde fay hattından doğan sıcak mağaralar, koylar, burunlar, adalar, yarımadalar ve kumsallar orman ağaçları ile bütünleşmektedir. Kıyı yamaçlarındaki kaynaklardan ve göl içinde çıkan kaynaklardan beslenen göl, diğer taraftan da göldeki meydana gelen kaçaklar, yeraltı yolları ile Manavgat nehrini beslediği tahmin edilmektedir. Başka bir kol da Köprü suyu'na karışır (Karaca 2005).

4.2.1.2. Dağları

Toros Dağlarının bir kolu olan Anamas dağları ve yaylaları, güneyden kuzeye doğru uzanan bir dağ silsilesi olarak ilçenin batısında yer alır.

"Anamas" adını Oğuzların, Dulkadir iline bağlı Büyük Anamaslu, diğer adı Karahaculu oymağından aldığı düşünülebilir. Fakat diğer bir görüşte Hititlerin ilk kralı Pata'nın (Pataranın) kutsal sayılan karısı Anapa'nın (Anamas'ın) nakledilmesi olarak da aldığı sanılmaktadır (Şekercioğlu 1989).

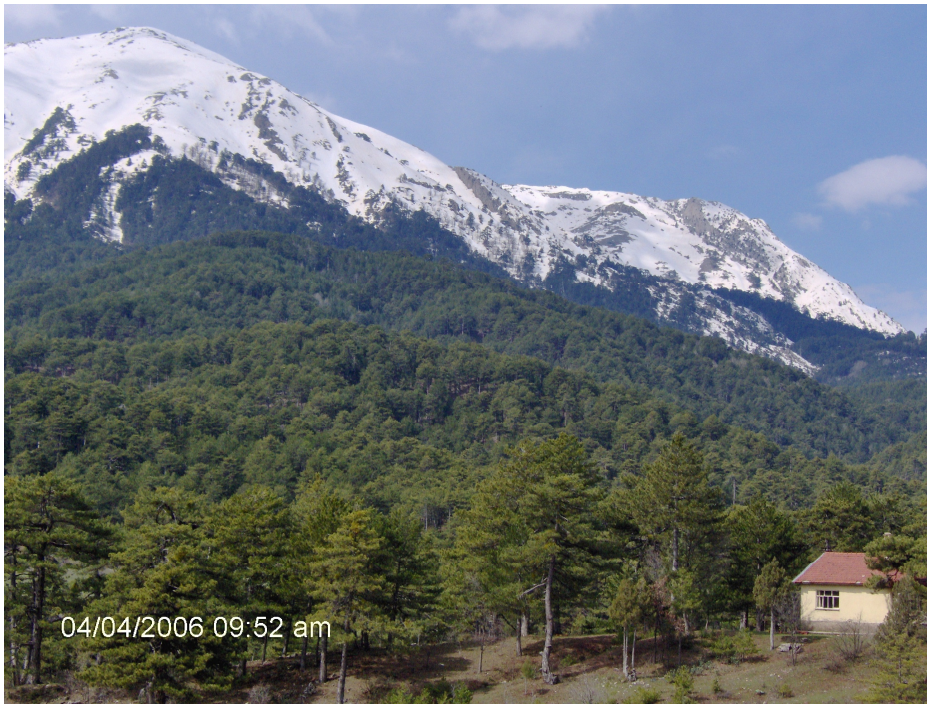
Şekil 4.5. Yenişarbademli İlçesinde Dedegül Dağının Genel Görünümü

Anamas Dağ Silsilesi üzerinde, Akkır (2299 m.), Deliktaş (2744 m.), Karaçukuru (2933 m.), Gökova (2690 m.), Küçükdağ (2302 m.), Dedegül (3000 m.) zirveleri bulunmaktadır. Dedegül Dağı zirvesinden sonra alçalan dağ silsilesi Anamas Platosuna dönüşür. Bu plato üzerinde de Kocakır (2331 m.), Yaylacık (2336 m.), Büyük Şeyşan (2390 m.), Küçük Şeyşan (2360 m.) tepeleri vardır. Ayrıca Çiçekli Dağı (2410 m) tepesi yanında Alataş, Mehmetkırı, Alın Oluk, Gelendost gibi birçok tepeler de mevcuttur (Anonim 2006j).

Dağlarda 2000 m. yüksekliğe kadar her türlü orman ağaçları bulunmakta, 2000 m.'den sonra yerini otlara ve otsu bitkilere bırakmaktadır. Kesik arazi ve çıplak kayalardan oluşan bu yüksekliklerin bazılarında kar hiç eksik olmaz. Bu nedenle halk bu dağ silsilesine Dedegül Dağı yanında "Kocadağ veya Karlıdağ olarak da isim vermiştir (Anonim 2006j).

İlçenin arazi yapısı gereği Pınargözü Mağarası Yedigözlü Mağara, Mındıras Mağarası yanında irili ufaklı birçok mağara mevcut olup, mağaraların Akdeniz Sahilleri ile ilişkili olduğu söylenir (Karaca 2005).

Dedegül Dağı canlı görünümü ile ilçenin simgesi olmuştur. Elde edilen kaynaklara göre, Dedegül Dağı, Dipolais, Dippoyraz, Dipdavras, İpsahoros-İsahoros, Dedegöl, Dedegül, Makam Dağı adları ile de anılmaktadır. Pisidyalılar zamanında Dipolais Dağı olarak anılan bu dağ, bölgede Dippoyraz, Eğridir'de Dipdavras Dağı ismi ile anılır (Karaca 2005).

Şekil 4.6. Yenişarbademli İlçesinde Dedegül Dağının Farklı Bir Görünümü

Dedegöl Dağı dağcılık sporu ile faaliyette bulunan sporcular için önemli tırmanış tekniklerinin geliştirilmesine olanak sağlaması, dağcılık sporuna adım atmada ilk çıkış oluşturması gibi avantajları ile tercih edilen bir tırmanma parkuru oluşturur (Sami 1983).

Şekil 4.7. Dedegül Dağının Tırmanma Güzergahı

"Katip Çelebi eserinde Eğridir'de Dipdavras denilen İpsofros namında bir dağ bulunduğunu ve bu dağın tepesinde bir tatlı sulu göl olduğunu, dağda yazın bile 15-20 m kalınlıkta kar bulunduğunu belirtmiştir." Mevcut belgelerde de "İpsohoros Dağı" adı geçmekle, böylece bu dağın adı doğrulanmaktadır (Sami 1983). Anadolu'ya gelen Türkler "İpsahoros" dağının adını kendi görüş ve düşünüşleri doğrultusunda Dedegöl-Dedegül ve Makam dağı olarak isimlendirmişlerdir (Karaca 2005).

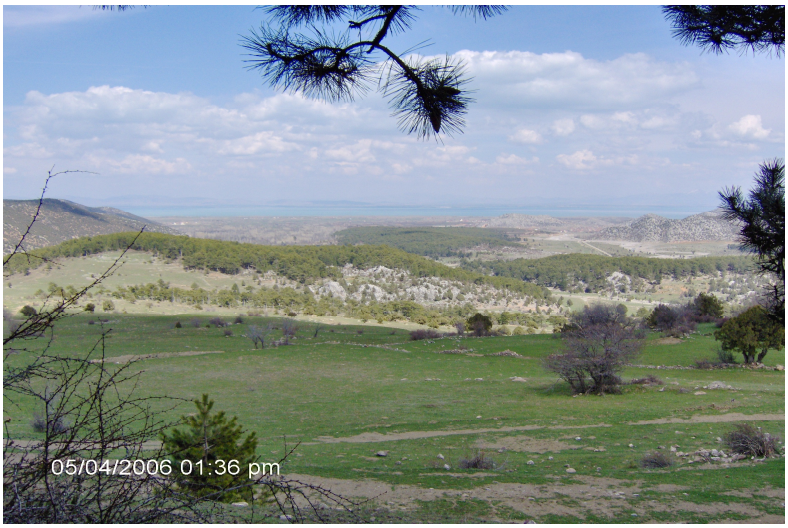
Burada bulunan Dedegül tepesinin ayrı bir özelliği vardır. Bu tepede "Dedegülü" adı ile bilinip, yarı gövdesi toprak içinde bulunan ve kendisine has kokusu ile aradan bir yıl geçmesine rağmen özelliğinden hiçbir şey kaybetmeyen bir çiçek türü bulunur ve buna halk arasında "Dedegül" ismi verilir (Karaca 2005).

Dağın "Beyşehir Gölüne bakan yönü doyulmaz bir manzara teşkil eder. Karlı ve çıplak tepesi bulutlara karışan, omuzlarından eteklerine kadar gür bir orman dalgası ile süslenen Dedegül Dağı, güneşi arkasına aldığı zaman Beyşehir Gölü'nün

üstüne serpilen gölgesi ile parlak bir ayna karşısında ihtişamını seyreden bir durum gösterir (Karaca 2005).

4.2.1.3.Yaylaları

Anamas Dağları ve yaylalarının büyük bir bölümü, ilçe sınırları içinde olması nedeniyle, bir bakıma yaylalarca zengin bir ilçedir.1600-2000 m yükseklik arasında yer alan Anamas platosu üzerinde, 2000-3000 metre yükseklikteki dağ eteklerinde çeşitli adlarla anılan bir çok yayla mevcuttur. Bu yaylalar Yunan, Roma ve Bizans dönemlerinden sonra, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde de birçok uygarlığa şahit olmuştur (Karaca 2005).

Şekil 4.8. Yenişarbademli Yaylarından Genel Görünüm

Selçuklular döneminde Türkmen akınına maruz kalan bu yerler, Türkmenlere yurt olmuş, Osmanlılar döneminde de yaylalık yapmıştır. Yörük olarak bilinen bu Türkmenler, halen varlıklarını sürdürmekte olup, ilkbahar aylarında hayvanlarını otlatmak için Antalya yöresinden gelip, bu yaylalarda obalar halinde birleşip, (Dağ evi) adı ile basit meskenlerde beş altı ay kaldıktan sonra köylerine dönerler. Gerek Yörükler, gerekse halkın arasındaki bazı kişiler bu tür yaşantıyı çok eskiden beri sürdürmüşlerdir. Yaylaların verdiği temiz hava ve sağlık, şehirlerin verdiği stres ve

sıkıntıdan bunalan insanları, açık alanlara çıkarak özgürce dinlenme fırsatını vermektedir(Karaca 2005).

Şekil 4.9. Yenişarbademli Yoğunoluk Yaylasından Genel Görünüm

Aslında bir bütün olan bölgede yer alan yaylaların bir kısmı Konya, bir kısmı da Isparta ili hudutları içinde bulunmaktadır. İlçenin yaylaları ile bu yaylaların adını taşıyan ve gerek aynı isimle gerekse farklı isimlerle anılan pınar ve kaynak suları boldur. Yaylalarda bulunan pınar, kaynak suyu ve çam oluklarının önemlileri Hizarderesi, Pınargözü, Altınoluk, Sultanpınarı, Koyunbögedi pınarları ile Kestel, kestel yolu üzerinde Duralinin pınarı, Batıp çıkan suyu, Yenipınar gibi isimlerle anılmaktadır. Bunların dışında bulunan pınar ve kaynak sularının isimleri şunlardır; Kara Koyunlu yurdu (Çağıllıoluk, Veledinoluğu, Ardıçlı Oluk), Senitalanı (Kızılpınar, Akpınar), Alınoluk (Küçük alınoluk, Büyük alınoluk), Kürtleroluğu, Körmenlik (Küçükkörmenlik oluğu, Büyükkörmenlik oluğu), Mehmet Oluğu, Söbüalan, Hacıbey oluğu (Küçükhacıbey oluğu, Büyükhacıbey oluğu), Piseocağı (Yavşanlı oluk, Piseocağı oluğu), İncecikoluk, Yoğunoluk (Yoğunoluk, Imızık karının oluğu), Melikler (Çukkapınarı, Karabaşoluğu, Melikler pınarı), Elmahoşafı (Suyu yağdan oluğu, Deve oluğu), Geçmiş (Sarıpınar, Geçmişpınarı), Kozulca (Kozulca pınarı), Malanda (İçmeceler (Tuzlu ve kükürtlü su)), Kartalpınarı, Suludere

(Taşlıpınar), Gepceli, Genek, Gerdimeci, Muslu (Muslupınarı Hizarderesi: Pınargözü, Altınoluk, Sultanpınarı, Koyunbögedi pınarları), Duralinin pınarı (Batıp çıkan suyu, Yenipınar. Muslu: Muslupınarı), Avlıyok (Avlakpınarı), Kızoluğu (Küçükkız oluğu, Büyükkız oluğu), Musalla, İtoluğu, Dikenli (Köşkpınarı, Dikenli pınarı), İndirme, Çataloluk'dur.

Bunlardan başka kısa mesafeler içinde akıp da kaybolan pınarların yanında, kar suları ve kuyularla beslenen yaylalar da bulunmaktadır. Bunlar Ali efendi, Düden, Gökova, Çamırlık, Kütüklü, Ağras, Şeyşan, Dištaş, Allat, Mezaralanı, Kızılalan, Çat, Devekırı, Kurualma, Ayı çukuru, Üç kuyu, Canavaralanı, Üç mezar, Kurtalanı, Saltuk, Erikli, Hökkeşe, Kösnük, Acıkaklık, Yavşanlı yaylalarıdır (Karaca 2005).

4.2.1.4. Karagöl

Bazı yazılı kaynaklarda Karagöl hakkında "Pavlu'nun (Sütçüler'in) Kesme ve Kartoz (Yukarı Yaylabel) cihetinde bir tarafının Yenişar Köyü'ne yanaşan bir küçük gölün etrafı çimenlik ve çiçeklerle kaplıdır. Bu küçük göle Yeşilgöl veya Dipdavras Gölü denir. Katip Çelebi'nin kitabında İPSAVROS diye adı geçen gölün, bu gölcük olması muhtemeldir." denilmektedir. Yörede Karagöl olarak anılan bu gölün bir adı da, eski kayıtlarda Yeşilgöl'dür. Karagöl, Dedegül Dağı zirvesinin güney kesimi civarında yer almış olup, bazı araştırmacılara göre jeolojik yapısı bir Sirk Gölü'dür (Karaca 2005).

Şekil 4.10. Dedegül Dağında Bulunan Karagölden Genel Görünüm

Göl, 2500 m yükseklikte, 15 dekar alanı kaplayacak büyüklükte, 10 m derinliğinde ve 300 m çapında dairesel bir şekildedir(Anonim,2006k).Buraya bol miktarda yağan kar ve bundan doğan sular ve pınarlar ile beslenen gölde devamlı su bulunmaktadır. Bu göl aynı zamanda yörede kutsallığı ile de bilinen bir adak yeridir. Arzularının yerine gelmesini isteyen insanlar kurbanlık hayvanları ile buraya gelerek, gölü ve çevresindeki ulu kayaları temaşa ederler. Bu duygularla adakçı:

Karagöl'ün erenleri
Yanındadır yarenleri
Nurdan doğmuştur tenleri
Biz onları sevenleriz .....

nakaratları eşliğinde adaklarını yerine getirirler. Göl ayağında bulunan pınarın içine daha önceden atılmış, para, kıl, boncuk, düğme.. gibi bazı nesneler mevcut olup, burada kalıcıdır. Buraya uğrayanlar elini bu pınara daldırarak, avuçlarında bu nesnelerden bir şeyler çıkarırlar. Para çıkarsa zengin, kıl çıkarsa çok davarı, boncuk çıkarsa güzel çocuğu doğacağına, düğme çıkarsa sevdiğine kavuşacağı şeklinde yorumlanır. Yarı İslâmi, yarı Şaman, Türkistan kökenli olan bu nevi merasim, Oğuz

boyunun “Büyük Anamaslu”’ya da “Karahaculu” oymağından kaldığı sanılmaktadır. Orta Asya’da Kırgızların, aynı şekilde Işık-Gölden dilekte bulunmaları bu görüşü doğrular mahiyettedir (Karaca 2005).

Kırgız yazarı Cengiz Aytmatov’un, Yıldırım Sesli Manascı adlı kitabının 12. sayfasında: “Ey Işık-Göl, yeryüzünün gökyüzüne bakan gözü! Sana sesleniyorum, ey suları buz tutmayan göl! Ey kutsal ebedi Varlık! Kadere hükmeden Kök Tengri (Gök Tanrı) gözünü köpüklerine çevirdiği zaman, duamı O’na ulaştırsın diye, sana sesleniyorum” denilmektedir. Aynı kültürün buralarda görülmesi, benzer kökenli insanların Işık-Göl ile Karagölü kardeş yapmaları tesadüfî olmayan bir olaydır. Halen Orta Asya’daki Işık-Göl civarı şu anda “Kara-Göl” adı ile de anılmaktadır (Karaca 2005).

Şekil 4.11. Yenişarbademli Piknik Alanlarından Genel Bir Görünüm

4.2.2. İlçenin Nüfusu

İlçede Nüfus Müdürlüğü 23 Ekim 1991 tarihinde kurulmuştur.Merkeze ait kütüklere kayıtlı yaşayan nüfus 2500 kadın, 2435 erkek olmak üzere, toplam

5925'dir. Gölkonak köyünde ise 490 kadın, 500 erkek olmak üzere, toplam 990 nüfus tespit edilmiştir (Anonim 2006b).

1997 yılında yapılan Genel Nüfus sayımında ilçe merkezinin 6600, Gölkonak köyünün ise 400 nüfusa sahip olduğu anlaşılmıştır. 1869 Yılı Konya salnamesine göre Yenişarbademli beldesi 7 mahalle ve 1 köyden oluşmuş olup 1936 nüfusludur (Karaca 2005).

Tarihi gelişim içinde Yenişarbademli ilçesinde 1936 yılındaki tespitlerde 344 ev, 2147 kişi yaşarken, bu sayı giderek artmış ve 1950'de 426 ev, 2.202 kişi, 1975 yılında (Gölkonak köyü dahil) 640 ev, 3.348 kişi, 1980 yılında (Gölkonak köyü dahil) 705 ev, 3.100 kişi, 1985 yılında (Gölkonak köyü dahil) 756 ev, 3.202 kişi, 1990 yılındaki sayımlara göre ilçede (Gölkonak köyü dahil) 1.215 ev, 6.608 kişi, 1997 yıllarındaki sayımlara göre ilçede (Gölkonak köyü dahil) 1.229 ev , 7.000 kişi olarak tespit edilmiştir. Bu verilerin ışığı altında 1990 yılına kadar hane halkı sayısı ve hanehalkı başına düşen nüfus sayısında bir düşüş gözlenirken (işsizlik nedeniyle göç), 1990 yılında Yenişarbademli'nin ilçe olmasıyla birlikte hane sayısında % 62,22 artış, nüfusta ise % 48,45 bir artış göze çarpmaktadır. Burada kişilerin, doğdukları yerlerde sayılma isteklerinin ağır basması mı, yoksa siyasi nedenlerden mi taşındığı tartışılabilir (Anonim 2006b).

2006 yılında Merkez Sağlık Ocağı kayıtlarına göre (Aile Hekimliğine geçileceğinden dolayı ilçe içinde yeniden bir tarama yapılmış olup, bu kayıtlara göre (boş ve yaşanmayan evler sayılmamıştır) 830 ev, 2 350 kişinin yaşadığı tespit edilmiştir. Bu verilere göre bir eve düşen hane halkı sayısı 2,83'dür (Anonim 2006l).

İlçe de genç nüfus sayıca az olup, genellikle iş imkânlarının olduğu yere doğru yönelme söz konusudur. Bu nedenle ilçe emeklilerin çoğunlukta olduğu bir ilçe görünümündedir. İlçe kökenli olup ilçe dışında yaşayan yaklaşık 14-15 bin kişi olduğu (Antalya il ve ilçelerinde turizm sektöründe, kamu hizmetinde çalışanlar Isparta merkezde, Ankara, Adana ve Türkiye'nin farklı illerinde) tahmin edilmektedir.

4.2.3.İklimi

Üç tarafı dağlar ve doğusu Beyşehir Gölü ile kapalı olan ilçe, 1500 m den yüksek kısımlarında Akdeniz ikliminin, yayla tipi hüküm sürmektedir. 1500 m. den alçak ova ve vadilerinde ise kışlar biraz ılık ve yağışlı, yaz ayları ise sıcak ve az yağışlıdır. İlkbahar ve sonbahar ayları ılıman ve yağışlı bir iklim hareketine sahiptir. İlçe merkezinde karasal iklim hüküm sürmektedir. Yani kışları uzun, soğuk ve yağışlı, yazları kısa, ılık ve serin bir iklim görülür. Kara iklimi ile Akdeniz ikliminin karışık etkileri altında bulunan bölgenin, yağış, sıcaklık ve buharlaşması şu şekildedir (Anonim 2003).

Yağış: Beyşehir Gölü seviyesi olan 1125 m ile, Dedegül Dağı'nın 2985 m kotları arasında yağışlar yıllık ortalama 500-1500 mm arasında değişir. Ortalama yağış ise 788.2 mm'dir (Anonim 2003).

Sıcaklık: Ortalama 11.5 °C, max, 37.7 °C ve min 28.2 °C'dir.

Buharlaşma: Yılda 1000-1500 mm'e ulaşmaktadır. Ayrıca geniş bitki örtüsü ve Beyşehir Gölü de iklim yapısını etkilemektedir (Anonim 2003).

İlçede yaz aylarında üç iklim aynı anda görülebilir. Yani Dedegül Dağının zirvesinde kışı , biraz aşağıların da baharı, dağın eteklerinde yaz mevsimini hissedebilirsiniz.

4.2.4. İlçenin Eğitim Durumu

4.2.4.1. Eğitimin Tarihsel Gelişimi

İlçede Milli Eğitim Müdürlüğü Isparta Valiliğinin 1 Ekim 1991 tarih ve 200/027 589 sayılı olurları ile kurulmuştur. Yenişarbademli'de, Milli Eğitimin tarihi gelişimi üzerinde yapılan çalışmalarda, oldukça iyi bir eğitim altyapısının olduğu

görülmüştür. İlk Şems-ül Maarif Mektebi, diğer adıyla sübyan mektebi (ilkokul) 1893'te köy imalığı ile öğretmenliğin birleştirilmesi sonucu kurulmuştur. Bu okulun muallimliğine aynı zamanda köy imamı olan bir kişi getirilmiştir (Karaca 2005).

Okul, 1910 yılında tamamlanmış olup, "Şems-ul Maarif Mektebi" adı ile öğretime açılmıştır. Adı güneşe izafeten Şems-ül Maarif mektebi (Milli Eğitim Güneşi Okulu) adını almıştır. Yenişarbademli'de ilk defa resmi ilkokul 1911'de açılması ile eğitim başlamıştır. Açılan bu okul, 3.3.1340 (1924) tarihinde çıkarılan Tevhidi Tedrisat Kanununun yürürlüğe girmesine kadar devam etmiştir.

Bu okul altı senelik olup, üç devreye ayrılmış ve her devre de ikişer devreye tabi tutulmuştur.

1.Devreyi Ûlâ: Bu devrenin 1. ve 2. sınıfları

2.Devreyi Mutavassıta: Bu devrenin 1. ve 2. sınıfları

3.Devreyi Aliye: Bu devrenin 1. ve 2. sınıfları şeklinde düzenlenmiştir

Okulda, Kur'an-ı Kerim, Tecvit, Arapça (Sarf, Nahif) İlmihal, Kıraat, İmlâ, Lügat, Tarih, Coğrafya, Hesap, Hendese (Aritmetik, Geometri), Eşya dersleri (Tabiat Bilgisi) gibi dersler verilmiştir (Karaca 2005)..

Tevhidi Tedrisad kanunu ile Medrese-Mektep ikiliğinin kaldırılması, yeni Türk alfabesinin kabulü ile bazı düzenlemeler yapılmıştır.1928 yılından itibaren 3 yıllık eğitim öğretim programının uygulamasına geçmiş. 1936 yılına kadar devam eden bu sistem, şu ders zümrelerinden oluşmuştur:Kıraat (okuma), Gramer (Dilbilgisi), İmlâ, Tahrir Hesap (Aritmetik), Hayat Bilgisi, Resim-elişi, Temizlik Diş koruma, Hal ve gidiş.Türk alfabesine göre, okuma yazmayı öğrenmek için, Yenişarbademli'de 01.01.1929'dan 30.041.929'a kadar aralıksız 4 ay Millet Mektebi (Okulu) açılmış olup, temelde var olan eğitimin sayesinde okuma yazma oranı % 70'e ulaşmıştır.

Bu sistemin eksikliği ve bölgenin durumu göz önünde bulundurularak 1936 yılında, yatılı Bölge Okulu sistemine geçilmiş, 3 öğretmen ve 5 sınıflı olmak üzere kadrosu genişletilmiştir. Böylece ilçe merkezlerinden uzak kalan ve okuma imkânı

bulamayan yöre çocukları tam devreli bir okula kavuşmuş, geleceğin temeli atılmıştır.

Bu dönemde okulu bulunmayan Yenice Kürtler (Pınarbaşı), Muma (Gölkonak), Hoyran (Gölyaka) köyünün yanında yetersiz okula sahip Kurucuova köylerinin çocukları, Bademli Yatılı Bölge Okulu çatısı altında toplanmışlar.

Tüm yurtta olduğu gibi, 1944 yılından itibaren Köy Enstitüsü çıkışlı öğretmenlerin "Köy Kalkınma Davası" doğrultusunda ilçe'de ilk olarak şu okullar ve öğretmenler ile eğitim ve öğretime başlamışlardır. Öğretmen atamaları ile Yenişarbademli'de okulsuz köy kalmamıştır.

1950 yılına kadar yürürlükte bulunan kanun ve müfredat programında mevcut şu ders zümreleri ile 5. sınıftan mezun olunuyormuş:
Türkçe, Tarih, Coğrafya, Yurt Bilgisi, Hesap-Hendesi, (Aritmetik-Geometri Tabiat Bilgisi, Resim-iş, Aile Bilgisi, Yazı, Müzik, Jimnastik (Beden eğitimi), Hal ve Gidiş.

1910 yılında yapılan okul, son zamanlarda eğitim ve öğretime cevap veremediğinden 1945 yılında yeniden inşaata girişilmiş ama öğrencileri bir çatı altında toplamak ve dağınıklığı gidermek için 1961 yılında mevcut okullar yıkılarak yerine şimdiki Merkez İlkokulu yapılmıştı (Anonim 2006m).

4.2.4.2. İlköğretim

1987 yılında Gündoğdu mahallesinde inşa edilen, Fatih İlkokulu'nun devreye girmesi ile Yenice, Pınarbaşı ve Gölkonak İlkokulları birleştirilmiştir. Öğrencileri bir araya getirilerek, bir arada bulunması ve buna bağlı olarak eğitim öğretimde verimlilik sağlanması, yoluna gidilmiştir.

1997 yılında ilköğretim okullarını sekiz yıla çıkarılması ile buna bağlı olarak, ilköğretim okulu ihtiyacı kendini göstermiştir. Uygulamaya geçen taşımalı sistem sayesinde öğrencilerin okula gidiş-gelişleri araçlarla yapılmaya başlanmıştır.

2003-2004 Eğitim-Öğretim yılının bitiminde öğrenci sayısının azlığı nedeniyle Merkez İlköğretim Okulu valilik oluru ile kapatılmıştır. Böylece ilçede Gölkonak Köyü İlkokulu dışında tüm okullar kapatılmıştır. 2005-2006 Eğitim-Öğretim yılından itibaren de Gölkonak'daki öğrencilerde taşımalı sisteme alınmıştır. İlköğretim düzeyinde eğitim gören öğrenci sayısı 270 civarındadır (Anonim 2006s).

İlçede eskiden başlayan eğitim seferberliğinin, günümüzde devam etmediği görülmüştür. Bunun nedeni ilçede genç nüfusun azlığıdır.

Şekil 4.12. Yenişarbademli'de İlk Kurulan Eğitim Tesisinin (Medrese) Kalıntısı

1905 yılında 12 odadan meydana gelen ilk medreseyi açılmıştır. 1914 yılı Birinci Dünya Savaşı'na kadar eğitim ve öğretimini sürdüren bu medrese, savaşın ağır şartlarından dolayı kapatılmıştır.

Bademli Ortaokulu 1966 yılında eğitim ve öğretime başlamış olup, binası eski belediye binasıdır. Geçici durumdan şimdiki Merkez İlköğretim Okulu'nun binasına taşınmıştır. 1967-1968 öğretim yılında Merkez İlkokul binasında eğitime başlamıştır. Bu günkü hükümet binasının bulunduğu yerde inşasına başlanan okul 1969-1970 eğitim öğretim yılının ikinci yarısında tamamlanmıştır. Okul 13.07.1970

tarih ve 3427 sayılı tapu senedi ile dernekten hazineye devredilmiştir.Arsası 4136 m²üzerine inşa edilen okulun, 748 m² sini bina kaplamakta ve altı dershanesi ile ihtiyaca cevap verecek şekildedir.

Okulun beş şubesi mevcut olup, 30 kız, 96 erkek; toplam 126 öğrenci ile eğitim ve öğretimini sürdürmüştür (Anonim 2006n).

Şekil 4.13. Yenişarbademli'de Fatih İlköğretim Okulunun Görünüşü

4.2.4.2. Ortaöğretim

Lisenin açılış tarihi olan 1983 yılından sonra mahalle ve köy öğrencilerinin lise öğrenimi görmesi sağlanmıştır. Okul öğrencileri 1990 yılında tamamlanan lise binasına aktarılarak, yerine, hükümet binasının yapımına başlanmıştır.

1997 tarihinde İlköğretimin sekiz yıla çıkarılması ile Ortaokul kaldırılmış, eğitim ve öğretimde yeni bir geçiş dönemi başlamıştır. Bu geçiş döneminin kısa bir zamanda atlatılması için yeni bir ilköğretim okuluna acilen ihtiyaç duyulmuştur.

Yenişarbademli Lisesi 9.9.1983 tarih ve 2009 sayılı, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Orta Öğretim Genel Müdürlüğü'nün, Isparta Valiliğinin oluru ile açılmıştır.Birinci sınıfla başlayan bu kuruluşa ilaveten başka yerlerde okuyan ikinci sınıf öğrenci velilerinin isteğiyle ikinci sınıf da teşekkül edilerek eğitim ve öğretime başlamıştır.Bina olmadığı için, eğitim ve öğretime belediye Pasaj binasında başlamıştır. Okul binası 5000 m² alan üzerine kurulmuş olup, iki katlı ve sekiz dersliklidir. 1989 yılında inşaatı tamamlanıp, Milli Eğitim Bakanlığı'na devredilmiştir.13 kız, 73 erkek; toplam 86 öğrenci ve 7 öğretmen ile eğitim ve öğretime burada başlanmıştır. Halen 3 derslik de 45 öğrenci, bir müdür, 3 öğretmen ile Eğitim-Öğretimine devam etmektedir (Anonim 2006o).

Şekil 4.14. Yenişarbademli Lisesinin Genel Görünüşü

4.2.4.3. Halk Eğitimi

Halk Eğitimi, örgün eğitim dışında her kesimin ihtiyaçlarına göre, yaygın eğitim hizmetlerine devam etmektedir.Halk eğitim Yenişarbademli ilçesine 3 Mart 1993 tarihinde ve 2035 sayılı Bakanlık onayı ile açılmış olup,17 Mayıs 1993 tarihinde fiilen faaliyete başlamıştır.Bir müdür, bir hizmetli ve memur kadrosu vardır.1993-1994 Eğitim yılında bir daktilo, bir elektrikçilik ve bir bilgisayar, 1994-1995 bir trikotaj, iki makine nakışı,

1995-1996 İki giyim, bir makine nakışı, Anadolu Liselerine hazırlık kursu, Fen Liselerine hazırlık kursu.

1996-1997 Bir makine nakışı ve Anadolu Liselerine hazırlık kursu.

1997-1998 Bir kurs makine nakışı açılmıştır. Halen eski ortaokul binasında eğitim ve öğretim sürdürülmektedir.

2005-2006 Eğitim-Öğretim yılı içinde Bilgisayar ve İngilizce kursları açılmıştır (Anonim 2006ö).

4.2.5. Kütüphane Hizmetleri

Yenişarbademli'de ilk kütüphanecilik 1946 yılında, halkevlerine bağlı, halk odaları adı altında bir kuruluşla başlar. Halk odasının faaliyet göstereceği yer, köy ihtiyar heyeti tarafından temin edilmiş olup, diğer ihtiyaçları olan kitap, dolap, masa, sandalye vs. gibi malzemeler devlet tarafından temin edilmiştir.

Köy öğretmenleri tarafından yönetilen halk odasında, beraberce kitap okumanın yanında, ferdi olarak da, kitap okunur ve bazen de köy meseleleri dahil, her türlü fikir alış verişi yapılarak bir sonuca bağlanırmış.

1950 yılında halkevleri ve buna bağlı halk odaları kapatılarak mal varlıkları yağmalanmıştır. 35 sene sonra, yani 18 Nisan 1985 tarihinde Yenişarbademli Halk

Kütüphanesi törenle yeniden açılmıştır. Bir memur ile açılan kütüphane 867 kitapla faaliyete geçmiştir.

Her gün çoğalan kitap ve okuyucu karşısında ihtiyaca cevap veremeyen salon, şimdi Kaymakamlık binası içinde milli eğitim personellerinin kontrolünde mesai saatlerinde açılmaktadır (Anonim 2006p).

4.2.6. Sağlık Hizmetleri

İlçede ilk olarak 1917 yılında hastanenin yapımına girişilmişse de Birinci Dünya Savaşı dönemlerindeki krizler neticesinde sadece plan olarak kalmıştır.

Cumhuriyet döneminde sağlık konusunda:1940 yılından itibaren Köy Enstitülerine bağlı sağlık memuru ve ebe yetiştirme okullarının açılmış olmasıdır. Bu okullardan mezun olanlar "Gezici Köy Sağlık Memuru ve Köy Ebesi" unvanı ile halk sağlığı üzerinde büyük başarılar sağlanmıştır.

Bir sağlık memuru ve bir ebe ile 1983 yılına kadar sağlık hizmetlerini sürdürürken, aynı yılda sağlık hizmetleri teşkilatı genişletilerek, sağlık ocağı olarak yeniden düzenlenmiştir.

Şekil 4.14. Yenişarbademli Sağlık Ocağının Genel Görünüşü

Şu anda Sağlık Ocağı, bir doktor, bir çevre sağlık memuru, üç sağlık memuru, üç memur, beş ebe, iki hemşire, bir laborant, üç şoför ve iki hizmetli görevlerini sürdürüyorlar. 1996 yılında yeni binası tamamlanarak hizmete girmiştir.Halen 112 acil olarak 24 saat acıktır. Acil durumlarda müdahale yapılıp, en yakın devlet hastanesine sevk ediliyor. Mesai saatleri dışında bir ebe veya hemşire, bir sağlık memuru ile birlikte nöbet tutup, doktor icapçı olarak görev yapıyor. Bölge de yılda ortalama 10.000 ile 12.000 hasta muayene olup, yaklaşık % 5 oranında hasta dışarıya sevkli gidiyor. Yılda 100 civarı hasta acil ilçe dışına taşınıyor (Anonim 2006l).

4.2.7. Tarımsal Yapısı

İlçe tarım teşkilatı 1972'de Şarkikaraağaç Tarım İlçe Müdürlüğüne bağlı "Köy Grup Ziraat Teknisyenliği" adı altında üç ziraat teknisyeni ile faaliyete başlamıştır. .

1982 yılına kadar çeşitli yerlerde hizmet vermeye çalışan teşkilat mensupları, bu yılda kendi resmi binası yapıldıktan sonra faaliyetlerine orada devam etmişlerdir. 1990 yılında Yenişarbademli'nin ilçe olmasından sonra "Tarım İlçe Müdürlüğü" adını almıştır. 2006 yılı itibariyle bir müdür (ziraat müh.), bir gıda müh., bir veteriner hekim, bir veteriner teknisyeni, bir ziraat teknisyeni, bir şoför , bir işçi ile hizmet vermektedir (Anonim 2006r).

4.2.7.1. İlçenin Tarımsal Arazi Yapısı

Tarım İlçe Müdürlüğünden alına verilere göre 2005 yılına ait Yenişarbademli ilçesinin arazi dağılımı Çizelge 4.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2.Yenişarbademli İlçesinde Çiftçi Sayısı ve Arazi Dağılımı

Arazi Büyüklüğü (da)	Çiftçi Sayısı		Alan	
	Sayı	%	da	%
5 da az	48	17,98	150,6	4,52
5-10	90	33,71	672,4	20,17
10-20	87	32,58	1.250,0	37,49
20-50	40	14,98	1.107,1	33,21
50-100	2	0,75	153,9	4,61
Toplam	267	100	3334,0	100

Not: 5 dekar'dan küçük iki arazi resmi kayıtlara göre kiraya verilmiştir.

İlçede 267 çiftçi olduğu bilinmektedir. Ancak arazi destekleme primi alan çiftçi sayısının 295 olması, arazisi olup, çiftçilik yapmayan kişilerin varlığına işaret etmektedir.

İlçede sulu tarım arazisi 12.180 dekar, kuru tarım arazisi ise 350 dekar olup, toplam tarıma elverişli arazi miktarı 12.530 dekar'dır. Bunun da 10.035 dekarı tarla arazisi, 2.495 dekarı bahçe bitkileri arazisi olarak kullanılmaktadır. Çayır mera arazi miktarı 1.665 dekar, ormanlık arazi toplamı 19.000 dekardır (Anonim 2006r).

4.2.7.1. Bitkisel Üretim

İlçede bitkisel üretime uygun arazi ve iklim yapısı bulunmaktadır. Bu iklim yapısının daha çok meyvecilik ağırlıklı olarak uygulanması sonucu yöre meyve bahçeleri durumuna gelmiştir. Ancak sadece ilçeye özgü bir meyvecilik söz konusu değildir.

İlçede yetiştirilen bitkisel ürünler, tahıllar (buğday, arpa, mısır), baklagiller (nohut, fasulye),sebzeler(domates, biber, soğan, patates, patlıcan, pırasa, ıspanak,

marul, tere, lahana),meyveler(kiraz, şeftali, elma, vişne, ceviz, badem, armut, ayva, erik)'dir.

İlçede bulunan tarım alet ve makinelerinden traktör sayısı 54 olup, pulluk sayısı 54 tane, selektör sayısı bir'dir. Tarım alet ve makineleri açısından ilçe yeterli düzeyde değildir.

Çizelge 4.3.Yenişarbademli İlçesinin Tarımsal Üretim Değerleri

Ürünler	2004 yılı		2005 yılı		Değişim /%)	
	Alan (da)	Üretim (ton)	Alan (da)	Üretim (ton)	Alan	Üretim
Buğday	2.914,0	1.019,9	2751,3	963,3	-5,59	-5,57
Arpa	476,2	178,5	328,7	106,8	-30,97	40,16
Yonca (Yaş)	482,7	772,3	370,7	556,1	-23,20	-28,00
Fasulye	249,6	499,2	122,2	213,9	-51,12	-57,16
Mısır (Silaj)	120,0	480.0	39,0	175,5	-67 ,50	-63,43
Mısır (Dane)	96,7	77,3	23,6	23,6	-75 ,60	-69,49
Korunga (Yaş)	18,0	72,0	20,9	94,01	+11,60	+23,40
Fiğ	4,1	4,1	30,0	25,0	+731,7	+83,6
Yemlik Bakla	0,1	0,2	0,1	0,25	--	+20,0
Elma(Tüm Çeşitleri)	1.025,0	793,1	1.716,3	1.287,2	+59,72	+24,36
Kiraz	118,6	131,0	149,8	150,0	+20,89	+12,66
Ceviz	68,5	27,5	73,1	31,1	+6,30	+11,46
Vişne	45,5	45,0	69,8	62,8	+34,82	+28,34
Şeftali	6,0	9,0	3,6	6,3	- 60,0	-30,00
Badem	3,9	2,5	0,8	0,44	- 487,5	-82,40
Fındık	1,6	0,65	1,6	0,80	--	+18,75
Erik	0,9	1,25	0,9	1,5	--	+16,66
Domates	39,0	66,5	22,0	44,0	-43,58	-33,83
Patates	10,7	49,5	1,7	8,5	-84,12	-82,82
Kuru Soğan	8,5	5,1	0,6	0,45	-705,1	91,17
Biber	6,0	9,0	9,8	17,15	+38,77	+52,37
Hıyar	0,8	1,25	--	--	--	--
Üzüm Sofralık (Çekirdekli)	54,2	46,0	185,6	139,2	+292,1	+66,95
Üzüm Kurutmalık(Çekirdekli)	3,4	2,9	5,0	4,0	+68,00	+27,5
Üzüm Sofralık (Çekirdeksiz)	1,3	0,65	1,3	0,60	-	-7,69
Üzüm Kurutmalık(Çekirdeksiz)	1,1	0,45	1,1	0,50	-	-10.,0
Ayçiçeği (Çerez)	--	--	11,3			
Buy (Çemen)	--	--	1,8			
Nohut	--	--	4,9			
Bamya	--	--	1,2			
Çilek (Örtü altı)	--	--	0,7			

Kaynak : Tarım İlçe Müdürlüğü 2006

4.2.7.1. Hayvansal Üretim

İlçede geçmiş yıllardan günümüze hayvancılık yaygın olarak yapılmaktadır. Geçmişte geleneksel metotlarla yapılan hayvancılık giderek daha modern şekilde yapılmaktadır. Ancak geçmişte devam eden alışkanlıkların etkisi ile hayvancılık faaliyetleri tarımın ilave bir kolu gibi algılanmakta, tarımsal faaliyetlerin merkezinde hayvancılık düşünülememektedir. Oysa gelişen ve değişen koşullar nedeniyle hayvancılık faaliyetlerinin de ana tarımsal faaliyet olarak devam ettirilmesi gerekir. İlçenin hayvan varlığı ve üretim miktarları Çizelge 4.4.'de verilmiştir.

Çizelge 4.4. Yenişarbademli İlçesinin Hayvan Varlığı ve Üretim Miktarı (2005 yılı)

Hayvanlar	Sayı (Adet)
At, eşek,katır	1.200
Sığır	1.324
Koyun, keçi	1.480
Tavuk, hindi, kaz	3.500
Arı kovanı	507
Hayvansal Ürünler	
Süt	600.000 lt
Et	28.000 kg
Yapağı, kıl	2.000 kg
Deri	1.000 adet
Yumurta	200.000 adet
Bal	12.000 kg
Balıkçı aile ve tekne sayısı	28 adet

Kaynak : Tarım İlçe Müdürlüğü kayıtları 2006.

4.2.8.Sanayi ve Ticaret Yapısı

İlçede büyük ve orta düzeyde sanayi tesisi yoktur. İlçede tarım dışı ekonomik faaliyetler daha çok ticaret üzerinde yoğunlaşmaktadır.

İlçede mal müdürlüğü kayıtlarına göre 75 civarında esnaf bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi birinci sınıf esnaf durumunda, diğerleri ikinci sınıf ve diğer gruplardaki vergi mükellefi durumundadır. Üç adet Ltd. Şti. olup, ikisi faal çalışmakta olup (Petrol istasyonu, İnşaat malzeme satışı) diğeri ise pasif durumda

herhangi bir faaliyette bulunmamaktadır.. Üç tane kooperatif olup, bunlardan Tarım Kredi Kooperatifi ortaklarına hizmet vermeye devam ederken diğer iki kooperatif ise pasif durumdadır. Ayrıca İlçe'nin ve çevre kasabaların, tarımsal amaçlı su ihtiyacının karşılanması içinse 25.05.2003 tarihinde Sulama Birliği Başkanlığı kurulmuştur.

İlçede küçük esnaf grubu çoğunluktadır. Bunlar: eczane, bakkal, market, kuyumcu, berber, nalburiyeci, elektrikçi, kasap, inşaat malzemeleri, kömür, ipçi, lastikçi ve oto yıkama, demirci, bisiklet ve motor tamircisi, veteriner, oyuncak ve elektrik malzemeleri satışı, kamyon taşımacılığı, tekel bayii, birahane, kahvehane gibi birimler çeşitli sayılarda bulunmaktadır. Ticaretin yapıldığı yere ve malzemesine göre ilçe dışı toptan alış-veriş, Konya başta olmak üzere Isparta il merkezi, azda olsa Beyşehir ve Şarkikaraağaç ile de sürdürülmektedir. Yukarıdaki esnaf grubu ilçenin tüm ihyacını karşılamaya çalışmakta ancak yeterli olmamaktadır. Bunun dışında da ilçe dışına giden kişiler toplu alış-verişlerini Beyşehir, Şarkikaraağaç, Isparta il merkezinden yapmaktadır. Cuma günleri ise halkın ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ilçede genel bir pazar kurulmaktadır (Anonim 2006s).

Şekil 4.15.Yenişarbademli cuma pazarından genel bir görünüm

4.2.9.Hizmetler

İlçe Özel İdare Müdürlüğü 15.02.1992 tarihinde kurulmuştur.Özel İdare:

a-Sağlık, tarım, sanayi ve ticaret, ilin çevre düzeni ve planı, bayındırlık ve iskan, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredilerin verilmesi çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini binaların yapımı, bakım ve onarımı ve diğer ihtiyaçlarının karşılanması,

b-İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma, kültür turizm gençlik ve spor, orman köylerinin desteklenmesi ağaçlandırma park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri Belediye sınırları dışında yapmakla yetkilidir.

İlçede Özel İdare kanalı ile birçok yatırımlar yapılmıştır. Bunları şöyle sıralamak mümkündür.

1-Gölkonak köy konağı yapımı.

2-Çok amaçlı dükkân yapımı.

3-Erken uyarı cihazı konulması.

4-Park yapılması ve düzenlenmesi.

5-Tüm caddelere kilit parke taş döşenmesi.

6-Su deposu tamiratı.

7-Tohum yardımı(mısır ve yonca)

8-Çiftçilere yönelik olarak; balya makinesi, taş toplama ve ilaçlama motoru alınması.

9-Merkez sağlık ocağına temel inşaat yardımı.

10-Köy yollarının asfaltlanması.

11-Proje kapsamında damızlık keçi alımı.

12-Proje kapsamında kiraz fidanı alımı.

13-İlçeyi Antalya'ya bağlayacak olan yolun Konya sınırına kadar olan bölümünün stabilize yol yapımı

14-İlköğretim okuluna arsa temini.

15-İlçede ilköğretim okulu, Yenice İlköğretim Okulu , Gölkonak İlköğretim Okulu bakım ve onarım giderleri diğer ihtiyaçlarının karşılanması.

16-Merkez sağlık ocağına röntgen cihazının alınması (Anonim,2006ş).

4.2.9.1.Sulama Birliği

Sulama sahası, Beyşehir Gölü'nün batısında yer almakta olup, büyük bir kısmı Isparta ili ve kısmen de Konya sınırları içine girmektedir. Sulama Birliğinin amacı Yenişarbademli, Gölkonak, Beyşehir'e bağlı Kurucuova, Gölyaka kasaba ve köylerine ait tarım arazilerini sulamaktır.

DSİ'nin yeniden yapılanma sonrası personel sayısında azalmaya gitmesi ve ekonomik verimlilik açısından alınan bir kararla, ilçede görevli DSİ personeli Isparta da görevlendirilmiştir.İlç de bulunan bina ve araç ve ekipmanları da 25/05/2003 tarihinde Sulama Birliğine devredilmiştir.

Şekil 4.16. Yenişarbademli Sulama Birliği Binasının Genel Görünüşü

Mayıs ve Haziran aylarından itibaren yıllık yağış oranına bağlı olarak, öncelikle sulama suyu Pınargözü ve Ardıç deresinden karşılanıyor, eksik su miktarı araziye yakınlığına göre pompayla tamamlanıyor. Temmuz-Ağustos gibi yaz mevsiminde ise su miktarının derede azalması ile birlikte, eksik kalan su miktarı pompayla tamamlanmaktadır. Beyşehir Gölü'nden DSİ'nin pompajla sulama kanallarına verilen su bölgede (Sıcak Su), Pınargözü ve Ardıç deresi kaynaklarından karşılanan suya ise cazibe (Soğuk su) denilmektedir. Bölgede 1 dekar arazinin, bir

kere, pompaj ile sulamanın çiftçiye maliyeti 10 YTL, cazibe sulanması ise 5 YTL'dir. Gölden sulama sahalarına verilen su miktarı $9.198x10^6$ m³/yıl dır. Kanal uzunluğu toplam 83.400 m. olup, İnşası 31.10.1988 tarihinde tamamlanarak hizmete girmiştir. Şu anda bir başkan, bir muhasebeci, bir şoför, bir hizmetli görev yapmakta olup, 10 kadar 4-5 aylık geçici işçiler çalışmaktadırlar (Anonim 2006t).

4.2.9.2. Tarım Kredi Kooperatifi

Tarım Kredi Kooperatifi 22.11.1965 tarihinde kurulmuş olup, 33 üyesi ile faaliyete geçmiştir. 2006 yılı itibariyle kayıtlı ortak sayısı 452 olup, 224 faal ortağı bulunuyor. Kooperatif faaliyetleri sonucu, ortaklarının: Her türlü Kimyevi gübre, yem, her türlü zirai ilaç, alet ve makine, kısmen temel gıda maddeleri, yakacak kömür, petrol ürünleri (madeni yağ, antifriz vb.), canlı hayvan tedariki yapılmaktadır. Bir personel ile hizmetini sürdürmektedir (Anonim 2006u).

Şekil 4.17. Yenişarbademli Tarım Kredi Kooperatifinin Genel Görünüşü

4.2.9.3. Ziraat Bankası

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, 1863 tarihinde menafi (çıkarlar-menfaatler) sandığı adı altında Mithat Paşa tarafından kurulan ve bilahare Ziraat Bankasına dönüşen kuruluşun, 17 Kasım 1986 tarihinde Yenişarbademli ilçesinde hizmete girmiştir. Bankanın bugün için açıldığından bu yana yaklaşık 4.000 civarında hesap açılmış olup, aktif hesap sayısı çok daha az bulunuyor. Yenişarbademli'de ve Konya ili Beyşehir ilçesine bağlı Kurucuova ve Gölyaka kasabalarından da müşterileri vardır. Bunlarda sadece Emekli Sandığı, Bağ-Kur, SSK ve 65 yaş üstü fon maaşlarının ödemeleri yapılmaktadır.Banka her türlü bankacılık hizmetlerine açık olup, bir müdür, dört memur, bir güvenlik görevlisi, bir temizlik personeli ile hizmet vermektedir (Anonim 2006ü).

Şekil 4.18. Yenişarbademli Ziraat Bankasının Genel Görünüşü

4.2.9.4.Tedaş

İlçede elektrik dağıtımı 1984 yılına kadar belediyenin katkılarıyla yürütülmüş olup, 1984 yılında belediyeden ayrılmıştır. Bir süre kurum kendi teşkilatı ile hizmet vermiş, 1986'da kurum özelleştirilmiştir. Hala çalışmalarını bu şekilde sürdüren kurumun, 2005 yılı itibariyle ilçenin tamamında toplam abone sayısı 1472'dir. Ayrıca ilçe merkezinde 1219, Gölkonak köyünde ise toplam 253 abonesi bulunmaktadır. Personel sayısı iki'dir (Anonim 2006v).

4.2.10. Ulaşım

İlçeye, en kısa yoldan ulaşım Şarkikaraağaç'a 55 km., Eğridir'e 75 km. ve Beyşehir'e 60 km. mesafededir. Kesik arazi ve dar geçitlerle dışarı açılan ilçe göl üzerinden Beyşehir'le, dağ yolu ile Eğridir'e ve dar geçit üzerinden de Şarkikaraağaç'a ulaşılmaktadır (Karaca 2005).

Tarihte bilhassa Selçuklular döneminde önemli yerleşim birimi olan bu yöre, çevre merkezlerle de irtibatlı olduğu bazı yol kalıntılarından anlaşılmaktadır.

1875 yılında Bademli, Yenice, Kürtler ve Muma Köylerinin Şarkikaraağaç'a bağlanması ile geçit vermeyen dağ yamacı hayır sever birkaç vatandaşın çalışmaları neticesinde bir yaya hayvanı ile geçebilecek şekilde, geçit sağlanmıştır. 1928 yılına kadar ilçe merkezine ulaşım bu patika yoldan sağlanmış, 1928 Cumhuriyet döneminde aynı yolun güzergâhı takip edilerek genişletilmeye başlanmıştır. İmece usulüne dayanan tüm Şarkikaraağaç köylerinin iştiraki ile tekerlekli arabanın geçebileceği şekilde yol açılmış olup, böylece Şarkikaraağaç'a ulaşım sağlanmıştır (Karaca 2005).

Kızılkuyu, Düzağaç ve Kürebeli mevkilerini takip eden ve engebeliklerle dolu olan bu yol, motorlu araçların devreye girmesi ile geçersiz hale gelmiştir. Bundan böyle 1955-1956 yıllarında Küre ile Gilet arası güzergahtan, sahil boyu yeni bir yol açılmıştır. Zaman zaman bu yol üzerinde bazı güzergah çalışmalarına devam

edilerek, 1982 yılından sonra, asfalt yapımına elverişli hale getirmek amacı ile, çalışmaları sürdürülmüş, sonrada kara yollarına devredilmiştir. Bu dönemde de genişletilme ile beraber asfalt yapımına başlanmış ve 1982'de yol tamamıyla bitirilmiştir (Karaca 2005).

1928 yılında Konya'daki II. Ordu ile buna bağlı Isparta'daki 50. Alay'ın irtibatları doğrultusunda ilçede yol yapım çalışmaları hızlanmıştır. Isparta'dan gelen bir tabur askerin yanında, Yenişarbademli halkıyla da birlik olup, Beyşehir Gölü sahilinden, Belbaşına kadar olan güzergâhta yol tamamlanmıştır.

Askeri amaçla yapılan bu yola Konya II. Ordu Kumandanı olan Naci Paşanın adına izafeten "Naci Paşa Yolu" adı verilmiştir. Zamanla bakımsızlık yüzünden yolun büyük bir kısmı bozulmuş, adeta patika yol halini almıştır. Sonraları Yenişarbademli'de açılan orman idaresince bazı güzergâhlar değiştirilerek, yol yapımına girişilmiş ve böylece Yenişarbademli'den Eğirdir 'e geçit sağlanmıştır. Kış aylarında geçit vermeyen bu yol, 1986 yılında il yolu olarak ele alınmış, bazı yerlerde güzergâh değişikliği ve ıslah çalışmaları ile yol Temmuz 1997'de asfalt çalışmaları bitirilerek kara yollarına devredilmiştir (Karaca 2005).

Beyşehir-Yenişarbademli yolu ise, Kurucaova - Yeşildağ arası 1952 yılında Kurucuova halkının imece usulü ile çalışması neticesinde açılmış olup, 1978 yılında karayollarına devredilmiştir.

Beyşehir Gölü'nün batı yöresini meydana getiren ilçenin tabi güzellikleri yanında, tarihi varlıkların da bulunması turizm bakımından eşine ender rastlanan bir yerdir. Ancak bu varlıkların bilinmesi ve görülmesi için gölün batı sahili boyunca standartlara uygun bir yolun varlığına bağlıdır (Karaca 2005).

4.2.10. Haberleşme Hizmetleri

İlçede posta işleri 1939 yılına kadar bekçi, jandarma ve kazaya gidip-gelen emniyetli ve güvenilir kişiler aracılığı ile yapılmıştır. 1939 yılında II. Dünya Savaşının başlaması ile Şarkikaraağaç-Yenişarbademli arasında ulaşımın daha sağlıklı yürütülebilmesi amacı ile bir atlı dağıtıcı ve bir telefon hattı devreye girmiş

olup, telefon hattı jandarmaya bağlanmıştır.Kazanın uzaklığı dolayısıyla zor şartlar altında ulaşımını sürdüren bu kuruluşun yerini 1950 tarihinde açılan PTT Acenteliği almış, merkez olarak Şarkikaraağaç'a, bölge olarak da Afyon Bölge Baş Müdürlüğü'ne resmen bağlanmıştır. 1966 yılında şubeye dönüştürülmüş olup, bir şube müdürü ile hizmetini sürdürmüştür. 1970 yılında on kapasitelik santral kurulmuş olup, bazı ufak gelişmelerle ve değişikliklerle hizmetine devam etmiştir. 1986 yılında 250 hatlık otomatik bir santral ile faaliyetini sürdüren teşkilat, 1990 yılında belediyeye ait bir binada 500 hatlık bir santral ile PTT merkezine dönüşmüş ve bir müdür atanmıştır.

1992 yılında kapasite sayısı 1000 hatta çıkarılmıştır. Halen 730 abonesi ilçe merkezinde, Gölkonak köyünde de 130 abone olup, toplam 860 civarında abonesi yaklaşık 150 boş abonesi bulunmaktadır. ADSL aboneliği ise 20 civarındadır.Merkez binası 1992 yılında yapılmış olup,1428 m² arazi üzerinde bulunmaktadır. Şu anda PTT ve Telekom olarak ikiye ayrılsa da, bütün personel aynı bina da bulunmaktadır. PTT kısmında bir müdür vekili, iki dağıtıcı ile Telekom da kısmında ise bir personel ile AKSU İlçesine bağlı olarak hizmet vermeye devam ediyor (Anonim 2006y)

Şekil 4.19. Yenişarbademli PTT Şubesinin Genel Görünüşü

5.YENİŞARBADEMLİ İLÇESİNİN SOSYO-EKONOMİK DURUMU

5.1. Araştırma Bölgesinin Sosyal Durumu

İlçede ikamet eden ailelerin hane halkı reislerinden (deneklerden) anket yoluyla elde edilen bilgiler bu bölümde ayrıntılı olarak sunulmuştur. Toplam 91 adet anketin verilerinin değerlendirildiği çalışmada elde edilen bulgular ilçede yaşayan halkın sosyal , ekonomik ve kültürel yapısını aydınlatacaktır.

5.1.1.Yaş ve Eğitim Durumu

Anketin yapıldığı alanda anketin uygulandığı aile reislerinin cinsiyetlere göre yaş ve eğitim durumlarının dağılımı Çizelge 5.1. ve Çizelge 5.2.'de verilmiştir. Çizelge 5.2. incelendiğinde deneklerin %46,15'inin 15-49 yaş arası aktif çalışan nüfusu oluşturduğu görülebilir.

Çizelge 5. 1.Araştırma Alanı İçerisinde Deneklerin Cinsiyet ve Yaşa Göre Dağılımı

Cinsiyet	**15-32**		**33-49**		**50-+**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	10	12,05	29	34,94	44	53,01	**83**	**100,00**
Kadın	0	0,00	3	37,50	5	62,50	**8**	**100,00**
Toplam	**10**	**10,99**	**32**	**35,16**	**49**	**53,85**	**91**	**100,00**

Deneklerin cinsiyetlere göre eğitim durumu incelendiğinde tüm aile reislerinin okuma yazması olduğu, aile reislerinin %45,05'inin ilkokul mezunu oldukları tespit edilmiştir. Cinsiyet ve eğitim düzeyi ile ilgili yapılan Fisher's Exact Test analizinde % 95 güven aralığında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Buna göre erkek aile reislerinin eğitim durumları, kadın aile reislerinin eğitim durumlarından daha yüksektir. Bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,4042 olarak

hesaplanmıştır. Bu da bize cinsiyet ve eğitim düzeyi arasında %40,42'lik bir ilişki olduğunu göstermektedir (Çizelge 5.2.).

Çizelge 5.2.Deneklerin Eğitim Durumunun Cinsiyetlere Göre Dağılımı

Cinsiyet	**Okur-Yazar**		**İlkokul**		**Ortaokul**		**Lise**		**Üniversite**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	4	4,82	36	43,37	17	20,48	19	22,89	7	8,43	**83**	**100,00**
Kadın	3	37,50	5	62,50	0	0,00	0	0,00	0	0,00	**8**	**100,00**
Toplam	**7**	**7,69**	**41**	**45,05**	**17**	**18,68**	**19**	**20,88**	**7**	**7,69**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test			**S.D.=4**		**p=0,016**		**p<0,05**		**Bağımlılık Var**		**φ=0,4042**	

5.1.2. Hane Halkı Sayısı ve Gelir Durumu

5.1.2.1.Deneklerin Çalışma ve Gelir Durumu

İlçede ankete katılan deneklerin meslek durumları incelendiğinde erkek aile reislerinin %46,51'inin, kadın aile reislerinin ise %77,78'inin emekli olduğu tespit edilmiştir(Çizelge 5.3.).

Çizelge 5.3.Deneklerin Çalıştığı İşlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	**Kendi İşinde**		**Tarımda Ücretli(İşçi)**		**Tarım Dışı Ücretli**		**Emekli**		**Ev İşleri**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	24	27,91	2	2,33	20	23,26	40	46,51	0	0,00	**86**	**100,00**
Kadın	1	11,11	0	0,00	0	0,00	7	77,78	1	11,11	**9**	**100,00**
Toplam	**25**	**26,32**	**2**	**2,11**	**20**	**21,05**	**47**	**49,47**	**1**	**1,05**	**95**	**100,00**

* 4 Kişi Emekli veya Tarım Dışı ücretli olup kendi işlerini de yapıyorlar.

Yapılan araştırmada deneklerin gelir durumları incelendiğinde; gelir aralıkları 380 YTL olan asgari ücret ve 819 YTL olarak (ATO'nun yoksulluk sınırı) dikkate alınarak belirlenmiştir. Buna göre aile reisi gelir durumu cinsiyete göre incelendiğinde aile reisi gelirlerinin daha çok 381 YTL-819 YTL arasında değiştiği görülebilir.Ailelerin ortamla gelirleri 515 YTL'dir. Yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reisi gelirleri ile cinsiyet arasındaki ilişkinin %95 güven aralığında önemli olduğu belirlenmiştir.Buna göre erkek aile reislerinin gelirinin kadın aile reisi gelirlerinden daha fazla olduğu söylenebilir. Bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,3560 olarak hesaplanmış olup bağımlılığın %35,60 oranında olduğunu göstermektedir (Çizelge 5.4.).

Çizelge 5.4.Deneklerin Gelirlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Gelir Durumu	**Erkek**		**Kadın**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
0-380 YTL	17	73,91	6	26,09	**23**	100,00
381-500 YTL	33	97,06	1	2,94	**34**	100,00
501-819 YTL	29	96,67	1	3,33	**30**	100,00
820-+YTL	4	100,00	0	0,00	**4**	100,00
Toplam	**83**	91,21	**8**	8,79	**91**	100,00
Fisher's Exact Test	**S.D.= 3**		**p= 0,017**	**p<0,05**	**Bağımlılık Var**	
ɾφ=0,3560						

Deneklerin gelirlerinin eğitim durumuna göre dağılımı incelendiğinde ise yapılan Fisher's Exact Test sonucu deneklerin gelirleri ile eğitim seviyesi arasındaki ilişkinin %99 güven aralığında önemli bulunmuştur. Buna göre deneklerin gelirleri, eğitim düzeyi arttıkça artmakta olduğu söylenebilir. Bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,4096 olarak hesaplanmış olup bağımlılığın %40,96 oranında olduğunu göstermektedir (Çizelge 5.5.).

Çizelge 5. 5.Deneklerin Eğitim Durumuna Göre Gelir Düzeyleri

Gelir Durumu	Okur-Yazar		İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
0-380 YTL	3	13,04	14	60,87	2	8,70	4	17,39	0	0,00	**23**	**100,00**
381-500 YTL	4	11,76	19	55,88	4	11,76	6	17,65	1	2,94	**34**	**100,00**
501-819 YTL	0	0,00	8	26,67	11	36,67	8	26,67	3	10,00	**30**	**100,00**
820-+YTL	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	25,00	3	75,00	**4**	**100,00**
Toplam	**7**	**7,69**	**41**	**45,05**	**17**	**18,68**	**19**	**20,88**	**7**	7,69	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test S.D.=12 p=0,000 p<0,01 Bağımlılık Var ⸗φ=0,4096												

5.2.2. Toplam Hane Halkı Sayısı ve Geliri

Ankete katılan ailelerin aile bireylerinin cinsiyet ve yaşa göre dağılımı incelendiğinde ise aile bireylerinden erkek oranı %46,43'ünün , bayan oranı ise %57,25'i olup aktif nüfus olarak bilinen 15-49 yaş arası nüfusu oluşturduğu görülüyor. Aynı zamanda erkek nüfus kadın nüfustan daha genç olup, 0-14 yaş grubu nüfusun toplam nüfus içerisindeki oranı %20,30 olarak hesaplanmıştır Ankete katılan 91 deneğin kendilerde dahil olmak ailede toplam 271 kişi yaşamaktadır.. (Çizelge 5.6.). Aile başına düşen ortalama nüfus sayısı ise 2,98 , ilçe genelinde ise 2,77 olarak hesaplanmıştır(Anonim,2006l).

Çizelge 5.6.Toplam Hane Halkının Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	0-6		7--14		15-49		50-+		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	15	10,71	16	11,43	65	46,43	44	31,43	**140**	**100,00**
Kadın	8	6,11	16	12,21	75	57,25	32	24,43	**131**	**100,00**
Toplam	**23**	**8,49**	**32**	**11,81**	**140**	**51,66**	**76**	**28,04**	**271**	**100,00**

Aile Reisi Dahil Edilmiştir.

Tüm aile bireylerinin cinsiyet ve eğitim durumlarına göre dağılımı incelendiğinde ise toplam nüfusun %49,14'ünün ilkokul mezunu olduğu, %0,43 oranındaki bir nüfusun okuma yazması olmadığı tespit edilmiştir.Yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile bireylerinin cinsiyeti ile eğitim seviyesi arasındaki ilişkinin %99 güven aralığında önemli olduğu belirlenmiştir.Buna göre erkek nüfusun eğitim düzeyi kadın nüfusun eğitim düzeyinden daha iyi olduğu söylenebilir. Bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,3553 olarak hesaplanmış olup bağımlılığın %35,53 oranında olduğunu göstermektedir (Çizelge 5.7.).

Çizelge 5.7.Toplam Hane Halkının Cinsiyet ve Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Cinsiyet	**Okuma-Yazması Yok**		**Okur-Yazar**		**İlkokul**		**Ortaokul**		**Lise**		**Üniversite**		**Toplam**
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**
Erkek	0	0,00	4	3,54	41	36,28	25	22,12	33	29,20	10	8,85	**113**
Kadın	1	0,84	14	11,76	73	61,34	12	10,08	15	12,61	4	3,36	**119**
Toplam	**1**	**0,43**	**18**	**7,76**	**114**	**49,14**	**37**	**15,95**	**48**	**20,69**	**14**	**6,03**	**232**
Fisher's Exact Test			**S.D.=5**		**p=0,000**		**p<0,01**		**Bağımlılık Var**		**φ=0,3553**		

5.1.3. Yenişarbademli İlçesinin Sosyo-Kültürel Yapısında Evlilik ve Sosyal Yapı

Türkiye'de sosyal yapı içerisinde incelenen konulardan biri de evlilik şekilleridir. Bu nedenle Yenişarbademli ilçesinin soysal yapısını belirlemede ankete katılan deneklerin evlilik şekilleri incelenmiş ve aile reislerinin %93,33'ünün hem dini hem de resmi nikahlarının olduğu belirlenmiştir. Diğer %6,67'lik kısmın ise sadece resmi nikahları bulunmaktadır. Aile reislerinin evlilik şekillerinin eğitim düzeyine göre dağılımı incelendiğinde ise yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reisinin evlilik şekli ile eğitim seviyesi arasında istatistiki açıdan önemli bir ilişki bulunamamıştır.Burada eğitim seviyesinin aile reislerinin evlilik şeklini etkilemediği anlamına gelmektedir (Çizelge 5.8.).

Çizelge 5.8.Deneklerin Eğitim Durumlarına Göre Evlilik Şekillerinin Dağılımı

Cinsiyet	Okur-Yazar		İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Toplam*	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Hem Resmi Hem Dini Nikah	7	8,33	38	45,24	17	19,05	18	21,43	5	5,95	**86**	**100,00**
Yalnızca Dini Nikah	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	**0**	**0,00**
Yalnızca Resmi Nikah	0	0,00	3	50,00	0	0,00	1	16,67	2	33,33	**6**	**100,00**
Hiçbiri Yok	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	**0**	**0,00**
Toplam	**7**	**7,78**	**41**	**45,56**	**17**	**17,78**	**19**	**21,11**	**7**	**7,78**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.=4**		**p=0,181**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**					

*1 kişi evli değil

Evlilik şekli kadar evlilik yaşı da sosyal faktörler içerisinde önemli bir hususdur. Türkiye'de evlilik yaşı erkeklerde 26 kadınlarda ise 23'dür. Bu yaş illere, ilçelere, yerleşim merkezlerine , bucak ve hatta köylere göre değişmektedir (www.tuik.gov.tr.). Yenişarbademli ilçesinin bağlı olduğu Isparta ili ilçe merkezi genel ortalamasında evlilik yaşı erkeklerde 25, kadınlarda ise 22'dir (Anonim,2006z). Araştırma sonucu ilçe de ankete katılan aile reislerinin evlilik yaşının ortalama 23,71 olduğu hesaplanmış olup, erkeklerde 23,91 kadınlarda ise 21,63 olarak hesaplanmıştır.

Aile reislerinin ve eşlerinin birlikte cinsiyetlerine göre yaş dağılımı incelendiğinde yapılan Fisher's Exact Test sonucu deneklerin cinsiyeti ile evlilik yaşı arasındaki ilişkinin %99 güven aralığında önemli olduğu görülebilir. Buna göre erkek nüfusun evlilik yaşı kadın nüfusun evlilik yaşından daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,4210 olarak hesaplanmış olup bağımlılığın oranı %42,10 olduğunu göstermektedir (Çizelge 5.9.).

Çizelge 5.9.Deneklerin ve Eşlerinin Evlilik Yaşları Durumu

Yaş	Erkek		Kadın		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
15-17	5	20,83	19	79,17	**24**	**100,00**
18-20	18	31,58	39	68,42	**57**	**100,00**
21-23	29	59,18	20	40,82	**49**	**100,00**
24-26	22	70,97	9	29,03	**31**	**100,00**
27-29	11	84,62	2	15,38	**13**	**100,00**
30-+	5	83,33	1	16,67	**6**	**100,00**
Toplam	**90**	**50,00**	**90**	**50,00**	**180**	**100,00**
Fisher's Exact Test S.D.= 5 p= 0.000 p<0,01 Bağımlılık Var ⁄φ=04210						

*** 1 kişi evli değil**

Deneklerin çocuklarının cinsiyetlerine göre yaş dağılımı incelendiğinde yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin çocuklarının cinsiyeti ile evlilik yaşı arasındaki ilişkinin %99 güven aralığında istatistiki olarak önemli olduğu belirlenmiştir.Buna göre erkek nüfusun evlilik yaşı kadın nüfusun evlilik yaşından daha yüksek olduğu söylenebilir. Bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,4210 olarak hesaplanmış olup bağımlılığın %61,88 oranında olduğunu göstermektedir (Çizelge 5.9.). Çizelge 5.9 ve Çizelge 5.10 bize yeni nesillerin evlilik yaşı ile cinsiyet arasındaki ilişkinin halen eski zamanlara göre devam ettiğini göstermektedir. Diğer bir ifade ile evlilik şekli ve evlenme yaşı geleneksel olarak devam etmektedir.Özellikle bağımlılık katsayısı olan phi katsayısının yüksek olması yeni neslin daha erken evlendiğini göstermektedir. Aynı zamanda yeni neslin evlilik yaşlarına bakıldığında ise kız çocukların 20,85 , erkek çocukların ise 23,48 yaşında evlendiğini göstermektedir (Çizelge 5.10.).

Çizelge 5.10.Deneklerin Çocuklarının Cinsiyetlere Göre Evlilik Yaşlarının Durumu

Yaş	Erkek		Kadın		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
15-17	1	20,00	4	80,00	**5**	**100,00**
18-20	3	13,04	20	86,96	**23**	**100,00**
21-23	15	68,18	7	31,82	**22**	**100,00**
24-26	21	84,00	4	16,00	**25**	**100,00**
27-29	4	80,00	1	20,00	**5**	**100,00**
30-+	1	100,00	0	0,00	**1**	**100,00**
Toplam	**45**	**55,56**	**36**	**44,44**	**81**	**100,00**
Fisher's Exact Test S.D.= 5 p=0,000 p<0,01 Bağımlılık Var φ=0,6188						

Deneklerin evlilik sayıları incelendiğinde birden fazla evlilik yapan deneklerin sayısının genel içerisindeki oranı %5,56 gibi düşük bir oran hesaplanmıştır. Aile reislerinin evlilik sayısının eğitim durumlarına göre dağılımı incelendiğinde yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin evlilik sayısı ile eğitim durumları arasında istatistiki olarak bir ilişki bulunamamıştır (Çizelge 5.11.).

Çizelge 5.11.Deneklerin Evlilik Sayısının Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Evlilik sayısı	Okur-Yazar		İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
1 Kez	7	8,24	38	44,71	16	18,82	17	20,00	7	8,24	**85**	100,00
2 Kez	0	0,00	3	60,00	0	0,00	2	40,00	0	0,00	**5**	100,00
Toplam	**7**	7,78	**41**	45,56	**16**	17,78	**19**	21,11	**7**	7,78	**90**	100,00
Fisher's Exact Test S.D.=4 p=0,789 p>0,05 Bağımlılık Yok												

* 1 Kişinin Okuma-Yazması yok

Birden fazla evlilik yapan deneklerin , evlilik yapma sebepleri araştırıldığında ise en büyük nedenin geçimsizlik olduğu görülüyor . Ayrılığın ilçede pek iyi karşılanmamasına rağmen , son çare olarak boşanıp ikinci kez evlenme söz konusu olabiliyor(Çizelge 5.12.).

Çizelge 5.12.Birden Fazla Evlilik Yapan Deneklerin Evlenme Nedenleri

Nedenler	Adet	%
İlk Evliliğimi Ailemin Baskısı İle Yaptım	1	20,00
Küçük Yaşta Evlendim	0	0,00
İlk Eşimden Beklediğim Mutluluğu Bulamadım	1	20,00
Geçimsizlik	3	60,00
Toplam	**5**	100,00

Türk Medeni Kanunu'nda yapılan değişikliklerden deneklerin haberdar olma durumları araştırıldığında %27,47'sinin yapılan değişikliklerden haberdar olduğu belirlenmiştir. Türk Medeni Kanunu'nda yapılan değişikliklerden haberdar olma durumunun deneklerin yaşı ile ilişkisini araştırmak amacı ile deneklerin haberdar olma durumu arasında yapılan Fisher's Exact Test sonucu ilişkinin istatistiki olarak %95 güven düzeyinde önemli olmadığı sonucuna varılmıştır (Çizelge 5.13.).

Çizelge 5.13.Deneklerin Medeni Kanun'daki Yapılan Değişiklik Hakkındaki Bilgilerinin Olup Olmadığının Yaşlara Göre Dağılımı

Medeni Kanundaki Değişiklikler	15-32		33-49		50-+		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Evet	2	8,00	11	44,00	12	48,00	**25**	100,00
Hayır	8	12,12	21	31,82	37	56,06	**66**	100,00
Toplam	**10**	10,99	**32**	35,16	**49**	53,85	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.=2**		**p=0,590**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**	

Türk Medeni Kanunu'nda yapılan değişikliklerden haberdar olma durumunun deneklerin cinsiyeti ile ilişkisini araştırmak amacı ile aile reisi cinsiyeti ve haberdar olma durumu arasında yapılan Fisher's Exact Test sonucu ilişkinin istatistiki olarak %95 güven düzeyinde önemli olmadığı sonucuna varılmıştır (Çizelge 5.14.).

Çizelge 5.14.Deneklerin Medeni Kanun'daki Yapılan Değişiklik Hakkında Bilgilerinin Olup Olmadığının Cinsiyetlere Göre Dağılımı

Cinsiyet	**Evet**		**Hayır**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	25	30,12	58	69,88	**83**	100,00
Kadın	0	0,00	8	100,00	**8**	100,00
Toplam	**25**	27,47	**66**	72,53	**91**	100,00
Fisher's Exact Test	**S.D.=1**		**p=0,1010**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Türk Medeni Kanunu'nda yapılan değişikliklerden haberdar olma durumunun deneklerin eğitim durumları ile ilişkisini araştırmak amacı ile aile reisi eğitim durumu ve haberdar olma durumu arasında yapılan Fisher's Exact Test sonucu ilişkinin istatistiki olarak %99 güven düzeyinde önemli olduğu sonucuna varılmıştır. Buna göre eğitim seviyesi yükseldikçe haberdar olma oranının yükseldiği görülmüştür.Bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,4599 olarak hesaplanmış olup bağımlılığın %45,99 oranında olduğunu göstermektedir (Çizelge 5.15.).

Çizelge 5.15.Deneklerin Medeni Kanun'daki Yapılan Değişiklik Hakkında Bilgilerinin Olup Olmadığının Eğitim Durumlarına Göre dağılımı

Eğitim Durumu	**Okur-Yazar**		**İlkokul**		**Ortaokul**		**Lise**		**Üniversite**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Evet	0	0,00	4	16,00	8	32,00	9	36,00	4	16,00	**25**	100,00
Hayır	7	10,61	37	56,06	9	13,64	10	15,15	3	4,55	**66**	100,00
Toplam	**7**	**7,69**	**41**	**45,05**	**17**	**18,68**	**19**	**20,88**	**7**	**7,69**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.=4**		**p=0,00**		**p<0,05**		**Bağımlılık Var**		**φ=0,4599**			

Deneklerin toplum içerisinde kullandığı isimlerde farklılık olup olmadığı araştırılmış ve elde edilen sonuçlara göre deneklerde erkeklerin %32,53'ünün, kadınların ise %12,50'sinin toplum içerisinde kullandıkları isimlerin farklı olduğu bulunmuştur (Çizelge 5.16.).

Çizelge 5.16.Deneklerin Halk İçerisinde Kullandıkları İsimlerinin Farklılık Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Kullandığı İsim Farklı		Kullandığı İsim Aynı		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	27	32,53	56	67,47	**83**	100,00
Kadın	1	12,50	7	87,50	**8**	100,00
Toplam	**28**	30,77	**63**	69,23	**91**	100,00

Yenişarbademli ilçesinde ailelerin sosyal yaşantılarını etkileyebilecek kursların açılması konusunda,görüşleri incelendiğinde, istenilen kursların aile reisinin cinsiyetine göre değiştiği belirlenmiştir. İki faktör arasındaki bağımlılık %90 güven aralığında istatistiki olarak önemli bulunmuş olup bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,2974 hesaplanmıştır.Özellikle kadınların el becerisi isteyen halıcılık ve dikiş nakış kurslarına ağırlık verdiği görülürken, erkeklerin bilgisayar gibi kurslara ağırlık verdikleri belirlenmiştir (Çizelge 5.17.).

Çizelge 5.17.Deneklerin Açılmasını İstekleri Kursların Cinsiyete Göre Dağılımı

Açılması İstenen Kurslar	Erkek		Kadın		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Halıcılık	13	86,67	2	13,33	**15**	**100,00**
Dikiş-Nakış	7	70,00	3	30,00	**10**	**100,00**
Ahşap el sanatları	17	94,44	1	5,56	**18**	**100,00**
Bilgisayar	37	97,37	1	2,63	**38**	**100,00**
Diğer	9	90,00	1	10,00	**10**	**100,00**
Toplam	**83**	**91,21**	**8**	**8,79**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 4**	**p=0,055**	**p<0,10**	**Bağımlılık Var**	**≠φ=0,2974**	

Deneklerin açılmasını istediği kursların yaşa göre değişip değişmediği araştırıldığında ise bu iki faktör arasında ilişkinin %99 güven aralığında önemli olduğu belirlenmiştir.Bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,3528 hesaplanmıştır. Özellikle yaş arttıkça el becerisi isteyen halıcılık ve dikiş nakış kurslarına ağırlık verildiği görülürken , genç nüfusun bilgisayar gibi kurslara ağırlık verdikleri belirlenmiştir (Çizelge 5.18.).

Çizelge 5.18.Deneklerin Açılmasını İstediği Kursların Yaşa Göre Dağılımı

Açılması İstenen Kurslar	15-32		33-49		50-+		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Halıcılık	0	0,00	5	33,33	10	66,67	**15**	**100,00**
Dikiş-Nakış	1	10,00	3	30,00	6	60,00	**10**	**100,00**
Ahşap el sanatları	1	5,56	5	27,78	12	66,67	**18**	**100,00**
Bilgisayar	7	18,42	12	31,58	19	50,00	**38**	**100,00**
Diğer	1	10,00	7	70,00	2	20,00	**10**	**100,00**
Toplam	**10**	**10,99**	**32**	**35,16**	**49**	**53,85**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.=8**		**p= 0,000**		**p<0,01**		**Bağımlılık Var**	**φ=0,3528**

Deneklerin açılmasını istediği kursların eğitim durumlarına göre değişip değişmediği araştırıldığında ise yapılan analiz sonucu Likelihood Ratio Chi Square değeri 21,4277 olup bu iki faktör arasında ilişkinin %95 güven aralığında önemli olmadığı hesaplanmıştır (Çizelge 5.19.).

Çizelge 5.19.Deneklerin Açılmasını İstediği Kursların Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Açılması İstenen Kurslar	Okur-Yazar		İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Toplam
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet
Halıcılık	3	20,00	6	40,00	4	26,67	2	13,33	0	0,00	**15**
Dikiş-Nakış	2	20,00	6	60,00	1	10,00	1	10,00	0	0,00	**10**
Ahşap el sanatları	1	5,56	10	55,56	2	11,11	2	11,11	3	16,67	**18**
Bilgisayar	1	2,63	16	42,11	7	18,42	12	31,58	2	5,26	**38**
Diğer	0	0,00	3	30,00	3	30,00	2	20,00	2	20,00	**10**
Toplam	**7**	**7,69**	**41**	**45,05**	**17**	**18,68**	**19**	**20,88**	**7**	**7,69**	**91**
Likelihood Ratio Chi Square			**S.D.=16**		**p=0,163**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**		

5.1.4. Deneklerin Eğitime Bakış Açıları

Sosyal yapı içerisinde en önemli unsurlardan biride aile bireylerinin eğitime verdiği önemdir. Bu önem derecesini cinsiyetten yaşa hatta aile reislerinin eğitim durumu etkileyebilmektedir. Bu nedenle araştırma alanında aile reislerinin çocuklarını okula gönderme nedenleri sorulmuş ve aile reislerinin 4 neden üzerinde durduğu belirlenmiştir. Özellikle aile reislerinin çocuklarını okula gönderme nedenlerinin başında çocuklarının geleceğe güvenle bakması için ve iyi bir meslek sahibi olması gelmektedir. Bu nedenle aile reislerinin cinsiyetinin çocuklarını okula gönderme sebeplerini etkileyip etkilemediği araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin çocuklarını okula gönderme nedenlerini aile reislerin cinsiyetinin %90 güven aralığında etkilediği belirlenmiştir.Buna göre erkek aile reisinin genellikle çocuklarını okula gönderme nedenlerinin başında geleceğe güvenle bakması gelirken kadın aile reislerinin çocuklarını okula gönderme nedenlerinin başında iyi bir meslek sahibi olması gelmektedir. Bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,2437 olarak hesaplanmış olup bağımlılığın %24,37 oranında olduğunu göstermektedir (Çizelge 5.20.).

Çizelge 5.20.Deneklerin Çocuklarını Okula Gönderme Nedenlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Deneklerin Okula Gönderme Nedenleri	**Erkek**		**Kadın**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Zorunlu Olduğu için	3	75,00	1	25,00	**4**	100,00
Okuma Yazma Öğrenmesi İçin	5	83,33	1	16,67	**6**	100,00
Geleceğe Güvenle Bakması İçin	44	97,78	1	2,22	**45**	100,00
İyi Bir Meslek Sahibi Olması İçin	31	86,11	5	13,89	**36**	100,00
Toplam	**83**	91,21	**8**	8,79	**91**	100,00
Fisher's Exact Test S.D.=3 p=0,051 p<0,10 Bağımlılık Var ⊱φ=0,2437						

Deneklerin çocuklarını okula gönderme nedenleri ile yaşları arasındaki ilişkiyi araştırmak amacı ile yapılan Fisher's Exact Test sonucu ilişkinin istatistiği

olarak %95 güven düzeyinde önemli olmadığı sonucuna varılmıştır (Çizelge 5.21.). Buna göre aile reislerinin çocuklarını okula gönderme nedenleri arasında aile reislerinin yaşları da etkili faktör olduğu belirlenmiştir.

Çizelge 5.21.Deneklerin Çocuklarını Okula Gönderme Nedenlerinin Yaşa Göre Dağılımı

Okula Gönderme Nedenleri	**15-32**		**33-49**		**50-+**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Zorunlu Olduğu için	1	25,00	0	0,00	3	75,00	**4**	**100,00**
Okuma Yazma Öğrenmesi İçin	2	33,33	1	16,67	3	50,00	**6**	**100,00**
Geleceğe Güvenle Bakması İçin	5	11,11	16	35,56	24	53,33	**45**	**100,00**
İyi Bir Meslek Sahibi Olması İçin	2	5,56	15	41,67	19	52,78	**36**	**100,00**
Toplam	**10**	**10,99**	**32**	**35,16**	**49**	**53,85**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test S.D.=6 p=0,261 p>0,05 Bağımlılık Yok								

Deneklerin çocuklarını okula gönderme nedenleri ile eğitim durumları arasındaki ilişkiyi araştırmak amacı ile yapılan Fisher's Exact Test sonucu ilişkinin istatistiği olarak %95 güven düzeyinde önemli olmadığı sonucuna varılmıştır (Çizelge 5.22.). Buna göre aile reislerinin çocuklarını okula gönderme nedenlerine aile reislerinin eğitim durumları etkilememektedir.

Çizelge 5.22.Deneklerin Çocuklarını Okula Gönderme Nedenlerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Okula gönderme Nedenleri	**Okuma-Yazması Var**		**İlkokul**		**Ortaokul**		**Lise**		**Üniversite**		**Toplam**
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**
Zorunlu Olduğu İçin	1	25,00	3	75,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	**4**
Okuma Yazma Öğrenmesi İçin	0	0,00	5	83,33	0	0,00	1	16,67	0	0,00	**6**
Geleceğe Güvenle Bakması İçin	3	6,67	16	35,56	12	26,67	10	22,22	4	8,89	**45**
İyi Bir Meslek Sahibi Olması İçin	3	8,33	17	47,22	5	13,89	8	22,22	3	8,33	**36**
Toplam	**7**	**7,69**	**41**	**45,05**	**17**	**18,68**	**19**	**20,88**	**7**	**7,69**	**91**
Fisher's Exact Test S.D.=12 p=0,640 p>0,05 Bağımlılık Yok											

Deneklerin çocuklarını okula gönderme nedenleri ile gelir durumları arasındaki ilişkiyi araştırmak amacı ile yapılan Fisher's Exact Test sonucu ilişkinin istatistiki olarak %95 güven düzeyinde önemli olmadığı sonucuna varılmıştır (Çizelge 5.23.). Buna göre aile reislerinin çocuklarını okula gönderme nedenlerine aile reislerinin gelir durumları etkilememektedir.

Çizelge 5.23. Deneklerin Çocuklarını Okula Gönderme Nedenlerinin Gelir Durumlarına Göre Dağılımı

Okula gönderme Nedenleri	**0-380 YTL**		**381-500 YTL**		**501-819 YTLl**		**820-+YTL**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Zorunlu Olduğu İçin	3	75,00	0	0,00	1	25,00	0	0,00	**4**	**100,0**
Okuma Yazma Öğrenmesi İçin	3	50,00	2	33,33	1	16,67	0	0,00	**6**	**100,0**
Geleceğe Güvenle Bakması İçin	7	15,56	20	44,44	15	33,33	3	6,67	**45**	**100,0**
İyi Bir Meslek Sahibi Olması İçin	10	27,78	12	33,33	13	36,11	1	2,78	**36**	**100,0**
Toplam	**23**	**25,27**	**34**	**37,36**	**30**	**32,97**	**4**	**4,40**	**91**	**100,0**
Fisher's Exact Test S.D.=9	**p= 0,283**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**					

Araştırma alanı içerisinde ankete katılan aile reislerinin aile bireyleri arasında eğitim konusunda bir ayırım yapıp yapmadığını araştırmak amacı ile aile bireyleri arasında kimin daha çok yüksek tahsil yapmasından yana oldukları sorulmuştur. Alınan cevaplar değerlendirildiğinde aile reislerinin %44,09'u aile bireylerinin hepsinin yüksek tahsil yapmasını istediklerini belirtmiştir. Fakat aile reislerinin %31,18'i erkek çocuklarının yüksek tahsil yapması gerektiğini belirtmesi aile reislerinin kız ve erkek çocuk arasında eğitim yapma konusunda bir ayırım yaptığını göstermektedir.. Aile reislerinin cinsiyetlerinin eğitim konusundaki kararlarına etkili olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasında %95 güven sınırında istatistiki açıdan önemli bir ilişki bulunamamıştır. Buna göre aile reisinin cinsiyeti aile bireylerinden kimin yüksek tahsil yapması gerektiği hakkındaki kararlarına etki etmemektedir (Çizelge 5.24.).

Çizelge 5.24.Deneklerin Aile Fertlerinden Yüksek Tahsil Yapmasını İstediklerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Yüksek Tahsil Yapma Tercihi	Erkek		Kadın		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Kendisinin	7	100,00	0	0,00	**7**	**100,00**
Eşimin	0	0,00	0	0,00	**0**	**0,00**
Oğlumun	25	86,21	4	13,79	**29**	**100,00**
Kızımın	13	92,86	1	7,14	**14**	**100,00**
Hiçbiri	1	50,00	1	50,00	**2**	**100,00**
Hepsi	39	95,12	2	4,88	**41**	**100,00**
Toplam	**85**	**91,40**	**8**	**8,60**	**93**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.=4**		**p=0,194**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

* 2 Kişi Yüksek Tahsil Yapma Tercihini Kendim ve Oğlum Tercihini Kullanmıştır.

Deneklerin aile bireylerinin yüksek tahsil yapması konusundaki kararlarına etkili olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasında %95 güven sınırında istatistiki açıdan önemli bir ilişki bulunamamıştır. Buna göre aile reisinin yaşı aile bireylerinden kimin yüksek tahsil yapması gerektiği hakkındaki kararlarına etki etmemektedir (Çizelge 5.25.).

Çizelge 5.25.Deneklerin Aile Fertlerinden Yüksek Tahsil Yapmasını İstediklerinin Yaşa Göre Dağılımı

Yüksek Tahsil Yapma Tercihi	15-32		33-49		50-+		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Kendisinin	2	28,57	1	14,29	4	57,14	**7**	**100,00**
Eşimin	0	0,00	0	0,00	0	0,00	**0**	**0,00**
Oğlumun	2	6,90	14	48,28	13	44,83	**29**	**100,00**
Kızımın	1	7,14	5	35,71	8	57,14	**14**	**100,00**
Hiçbiri	1	50,00	0	0,00	1	50,00	**2**	**100,00**
Hepsi	4	9,76	20	48,78	17	41,46	**41**	**100,00**
Toplam	**10**	**10,75**	**40**	**43,01**	**43**	**46,24**	**93**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.=8**		**p=0,320**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**	

* 2 Kişi Yüksek Tahsil Yapma Tercihini Kendim ve Oğlum Tercihini Kullanmıştır.

Deneklerin eğitim durumunun aile bireylerinin yüksek tahsil yapması konusundaki kararlarına etkili olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasında %95 güven sınırında istatistiği açıdan önemli bir

ilişki bulunamamıştır. Buna göre aile reisinin eğitim durumu aile bireylerinden kimin yüksek tahsil yapması gerektiği hakkındaki kararlarına etki etmemektedir (Çizelge 5.26.).

Çizelge 5.26.Deneklerin Aile Fertlerinden Yüksek Tahsil Yapmasını İstediklerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Yüksek Tahsil Yapma Tercih	**Okur-Yazar**		**İlkokul**		**Ortaokul**		**Lise**		**Üniversite**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Kendisinin	0	0,00	4	57,14	0	0,00	3	42,86	0	0,00	**7**	100,00
Eşimin	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	**0**	0,00
Oğlumun	3	10,34	17	58,62	5	17,24	3	10,34	1	3,45	**29**	100,00
Kızımın	0	0,00	7	50,00	2	14,29	4	28,57	1	7,14	**14**	100,00
Hiçbiri	1	50,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	50,00	**2**	100,00
Hepsi	3	7,32	15	36,59	10	24,39	9	21,95	4	9,76	**41**	100,00
Toplam	**7**	7,53	**43**	46,24	**17**	18,28	**19**	20,43	**7**	7,53	**93**	100,00
Fisher's Exact Test	**S.D.=16**		**p=0,248**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**					

* 2 Kişi Yüksek Tahsil Yapma Tercihini Kendim ve Oğlum Tercihini Kullanmıştır.

Araştırma alanı içerisinde anket yapılan aile reislerinin ilçedeki ilköğretim kurumları hakkındaki düşünceleri incelenmiş ve aile reislerinin %46,24'ü ilçedeki ilköğretim kurumlarının ihtiyacı karşılamadığını belirtmişler.İlköğretim kurumlarının ihtiyacı karşıladığını belirten aile reislerinin oranı ise %37,63'tür. Aile reislerinin ilçedeki ilköğretim kurumları hakkındaki düşüncelerine cinsiyetlerinin bir etkisi olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin ilçedeki ilköğretim kurumları hakkındaki düşüncelerine cinsiyetlerinin %95 güven aralığında istatistiki olarak önemli bir etkisinin olmadığı bulunmuştur (Çizelge 5.27.).

Çizelge 5.27.Deneklerin İlçedeki İlköğretim Kurumunun Eğitim Açısından İhtiyacı Karşılama Durumu Hakkındaki Görüşlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

İlköğretim Okulunun İhtiyacı Karşılaması	**Erkek**		**Kadın**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
İhtiyacı Karşılıyor	33	94,29	2	5,71	**35**	100,00
İhtiyacı Karşılamıyor	40	93,02	3	6,98	**43**	100,00
Fikri Yok	10	76,92	3	23,08	**13**	100,00
Toplam	**83**	91,21	**8**	8,79	**91**	100,00
Fisher's Exact Test	**S.D.= 2**		**p= 0,157**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Deneklerin ilçedeki ilköğretim kurumları hakkındaki düşüncelerine yaşlarının bir etkisi olup olmadığı araştırılmış yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin ilçedeki ilköğretim kurumları hakkındaki düşüncelerini aile reisinin yaşının %95 güven aralığında etkilediği bulunmuştur. Buna göre 50 ve üzeri yaş aile reisinin ilçedeki ilköğretim kurumlarından memnuniyeti daha fazla iken genç nüfusun beklentilerine ilçedeki ilköğretim kurumlarının yeterince cevap veremediği söylenebilir. Bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,3776 olarak hesaplanmış olup bağımlılığın %37,76 oranında olduğunu göstermektedir (Çizelge 5.28.).

Çizelge 5.28.Deneklerin İlçedeki İlköğretim Kurumunun Eğitim Açısından İhtiyacı Karşılama Durumu Hakkındaki Görüşlerinin Yaşa Göre Dağılımı

İlköğretim Okulunun İhtiyacı Karşılaması	**15-32**		**33-49**		**50-+**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
İhtiyacı Karşılıyor	6	17,14	10	28,57	19	54,29	**35**	100,00
İhtiyacı Karşılamıyor	4	0,00	21	0,00	18	0,00	**43**	0,00
Fikri Yok	0	0,00	1	7,69	12	92,31	**13**	100,00
Toplam	**10**	10,99	**32**	35,15	**49**	53,85	**91**	100,00
Fisher's Exact Test	**S.D.= 4**		**p=0,013**		**p<0,05**		**Bağımlılık Var**	**ϕ=0,3776**

Deneklerin ilçedeki ilköğretim kurumları hakkındaki düşüncelerine eğitim durumlarının bir etkisi olup olmadığı araştırılmış yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin ilçedeki ilköğretim kurumları hakkındaki düşüncelerini aile reisinin eğitim durumunun %95 güven aralığında etkilemediği bulunmuştur (Çizelge 5.29.).

Buna göre aile reisinin ilçedeki ilköğretim kurumu hakkındaki düşüncesine eğitim durumunun etkisinin olmadığı tespit edilmiştir.

Çizelge 5.29.Deneklerin İlçedeki İlköğretim Kurumunun Eğitim Açısından İhtiyacı Karşılama Durumu Hakkındaki Görüşlerinin Eğitim Durumları

İlköğretim Okulunun İhtiyacı Karşılaması	**Okur-Yazar**		**İlköğretim**		**Lise**		**Üniversite**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
İhtiyacı Karşılıyor	4	11,43	21	60,00	8	22,86	2	5,71	**35**	**100**
İhtiyacı Karşılamıyor	1	2,33	27	62,79	10	23,26	5	11,63	**43**	**100**
Fikri Yok	2	15,38	10	76,93	1	7,69	0	0,00	**13**	**100**
Toplam	**7**	**7,69**	**28**	**63,73**	**19**	**20,88**	**7**	**7,69**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 8**		**p= 0,508**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**			

Araştırma bölgesinde deneklerin ilköğretimde okutmakla ilgili görüşleri incelendiğinde aile reislerinin %94,51'inin (86 kişi) çocuklarının eğitimine devam etmesini istemiştir.Aile reislerinin çocuklarını okutma ile ilgili kararlarına cinsiyetlerin etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin çocuklarını ilköğretimden sonra eğitimine devam etmesiyle ilgili kararlarına aile reisinin cinsiyet durumunun %95 güven aralığında etkilemediği bulunmuştur (Çizelge 5.30.).

Çizelge 5.30.Deneklerin İlköğretimden Sonra Çocuklarını Okutma Konusundaki Görüşlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

İlköğretimden sonra Çocuklarını Okutma İsteği	**Erkek**		**Kadın**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Okutmak İstiyor	78	90,70	8	9,30	**86**	**100,00**
Okutmak İstemiyor	5	100,00	0	0,00	**5**	**100,00**
Toplam	**83**	**91,21**	**8**	**8,79**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 1**		**p= 0,475**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Deneklerin İlköğretimden sonra çocuklarını okutmak ile ilgili görüşlerine aile reislerinin yaşlarının etkisi araştırıldığında yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile

reislerinin çocuklarını ilköğretimden sonra okutma ile ilgili kararlarına aile reisinin yaşının %95 güven aralığında etkilemediği bulunmuştur (Çizelge 5.31.).

Çizelge 5.31.Deneklerin İlköğretimden Sonra Çocuklarını Okutma Konusundaki Görüşlerinin Yaşa Göre Dağılımı

İlköğretimden sonra Çocuklarını Okutma İsteği	**15-32**		**33-49**		**50-+**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Okutmak İstiyor	9	10,47	32	37,21	45	52,33	**86**	100,00
Okutmak İstemiyor	1	0,00	0	0,00	4	0,00	**5**	0,00
Toplam	**10**	10,99	**32**	35,16	**49**	53,85	**91**	100,00
Fisher's Exact Test	**S.D.=2**		**p=0,228**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**	

Deneklerin İlköğretimden sonra çocuklarını okutmak ile ilgili görüşlerine aile reislerinin eğitim durumlarının etkisi araştırıldığında yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin çocuklarını ilköğretimden sonra okutma ile ilgili kararlarına aile reisinin eğitim durumunun %95 güven aralığında etkilemediği bulunmuştur (Çizelge 5.32.).

Çizelge 5.32.Deneklerin İlköğretimden Sonra Çocuklarını Okutma Konusundaki Görüşlerinin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

İlköğretimden sonra Çocuklarını Okutma İsteği	**Okur-Yazar**		**İlköğretim**		**Lise**		**Üniversite**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Okutmak İstiyor	7	8,14	47	61,63	19	22,09	7	8,14	**86**	**100,00**
Okutmak İstemiyor	0	0,00	5	100,00	0	0,00	0	0,00	**5**	**100,00**
Toplam	**7**	**7,69**	**48**	**63,73**	**19**	**20,88**	**7**	**7,69**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.=4**		**p=0,632**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**			

Aile reislerinin ilköğretimden sonra çocuklarını okutmak ile ilgili görüşlerine aile reislerinin gelir durumlarının etkisi araştırıldığında yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin çocuklarını ilköğretimden sonra okutma ile ilgili kararlarına aile reisinin gelir durumunun %95 güven aralığında etkilemediği bulunmuştur (Çizelge 5.33.).

Çizelge 5.33.Deneklerin İlköğretimden Sonra Çocuklarını Okutma Konusundaki Görüşlerinin Gelir Durumlarına Göre Dağılımı

İlköğretimden sonra Çocuklarını Okutma İsteği	0-380 YTL		381-500 YTL		501-819 YTLl		820-+YTL		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Okutmak İstiyor	21	100,00	33	157,14	28	133,33	4	19,05	**86**	**409,52**
Okutmak İstemiyor	2	100,00	1	50,00	2	100,00	0	0,00	**5**	**250,00**
Toplam	**23**	**100,00**	**34**	**147,83**	**30**	**130,43**	**4**	**17,39**	**91**	**395,65**
Fisher's Exact Test	**S.D.=3**		**p=0,699**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**			

Eğitim sisteminde özellikle sınavlara hazırlık aşamasında,dershaneler giderek önem kazanmakta ve aileler sınav hazırlığı amacı ile çocuklarını dershaneye gönderme çabası içerisine girmektedir. Bu nedenle araştırma alanı içerisinde ailelerin çocuklarını dershaneye gönderme ile ilgili eğilimleri araştırılmış ve ailelerin %52,75'inin (48 aile) çocuklarını dershaneye gönderdiği tespit edilmiştir. Ailelerin çocuklarını dershaneye gönderme eğilimleri ile aile reislerinin cinsiyeti arasındaki ilişki incelendiğinde yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin çocuklarını dershaneye gönderme ile ilgili kararlarına aile reisinin cinsiyetinin %95 güven aralığında etkilemediği bulunmuştur (Çizelge 5.34.).

Çizelge 5.34. Deneklerin Çocuklarını Dershaneye Gönderme Konusundaki Görüşlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Dershaneye Gönderme İsteği	Erkek		Kadın		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Gönderiyorum	46	95,83	2	4,17	**48**	**100,00**
Göndermiyorum	22	84,62	4	15,38	**26**	**100,00**
Maddi İmkanım Yok	15	88,24	2	11,76	**17**	**100,00**
Faydasına inanmıyor	0	0,00	0	0,00	**0**	**0,00**
Toplam	**83**	**91,21**	**8**	**8,79**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.=2**		**p= 0,209**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Deneklerin çocuklarını dershaneye gönderme ile ilgili görüşlerine aile reislerinin yaşlarının etkisi araştırıldığında yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin çocuklarını dershaneye gönderme ile ilgili kararlarına aile reisinin yaşının %95 güven aralığında etkilemediği bulunmuştur (Çizelge 5.35.).

Çizelge 5.35. Deneklerin Çocuklarını Dershaneye Gönderme Konusundaki Görüşlerinin Yaşa Göre Dağılımı

Dershaneye Gönderme İsteği	15-32		33-49		50-+		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Gönderiyorum	3	6,25	26	54,17	19	39,58	**48**	100,00
Göndermiyorum	4	15,38	9	34,62	13	50,00	**26**	100,00
Maddi İmkanım Yok	3	17,65	4	23,53	10	58,82	**17**	100,00
Faydasına inanmıyor	0	0,00	0	0,00	0	0,00	**0**	0,00
Toplam	**10**	10,99	**39**	42,86	**42**	46,15	**91**	100,00
Fisher's Exact Test	**S.D.=4**		**p= 0,1280**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**	

Deneklerin çocuklarını dershaneye gönderme ile ilgili görüşlerine aile reislerinin eğitim durumlarının etkisi araştırıldığında yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin çocuklarını dershaneye gönderme ile ilgili kararlarına aile reisinin eğitim durumunun %95 güven aralığında etkilemediği bulunmuştur (Çizelge 5.36.).

Çizelge 5.36.Deneklerin Çocuklarını Dershaneye Gönderme Konusundaki Görüşlerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Dershaneye Gönderme İsteği	Okur-Yazar		İlköğretim		Lise		Üniversite		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Gönderiyorum	2	4,17	30	62,50	10	20,83	6	12,50	**48**	**100**
Göndermiyorum	3	11,54	15	57,69	7	26,92	1	3,85	**26**	**100**
Maddi İmkanım Yok	2	11,76	13	76,47	2	11,76	0	0,00	**17**	**100**
Faydasına inanmıyor	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	**0**	**0**
Toplam	**7**	**7,69**	**58**	**63,73**	**19**	**20,88**	**7**	**7,69**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 8**		**p= 0,453**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**			

Deneklerin çocuklarını dershaneye gönderme ile ilgili görüşlerine aile reislerinin gelir durumlarının etkisi araştırıldığında yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin çocuklarını dershaneye gönderme ile ilgili kararlarına aile

reisinin gelir durumunun %99 güven aralığında etkili olduğu bulunmuştur. Buna göre özellikle gelir durumu düşük ailelerin çocuklarını dershaneye gönderme konusunda sıkıntılarının olduğu ve çocuklarını maddi imkansızlıktan dolayı gönderemedikleri belirlenmiştir (Çizelge 5.37.).

Çizelge 5.37.Deneklerin Çocuklarını Dershaneye Gönderme Konusundaki Görüşlerinin Gelir Durumlarına Göre Dağılımı

Elde ettiği Gelir	**Evet**		**Hayır**		**Maddi İmkan**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
0-380 YTL	5	21,74	8	34,78	10	43,48	**23**	**100,00**
381-500 YTL	16	47,06	13	38,24	5	14,71	**34**	**100,00**
501-819 YTL	23	76,67	5	16,67	2	6,67	**30**	**100,00**
820-+YTL	4	100,00	0	0,00	0	0,00	**4**	**100,00**
Toplam	**48**	**52,75**	**26**	**28,57**	**17**	**18,68**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.=6**		**p= 0,000**		**p<0,01**	**Bağımlılık Var**	**φ=0,5170**	

5.1.5. Ailelerin Sağlık Güvenceleri, İlçenin Sağlıkla İlgili Yapısına Bakışları ve Davranış Durumları

Araştırma bölgesinde ankete katılan kişilerin sağlık güvenceleri incelendiğinde ailelerin en az bir sağlık güvencesinin olduğu belirlenmiştir. Ailelerin %33,33'ünün Emekli Sandığı'na (31 aile), %30,11'inin Sosyal Sigortalar Kurumu'na (SSK) (28 aile), %20,43'ünün Bağ kur'a (19 aile) kayıtlı oluğu ve %16,13'ünün (15 aile) Yeşil kart sahibi olduğu belirlenmiştir. Herhangi bir sigorta kurumuna kayıtlı olmakla aile reislerinin cinsiyetleri arasındaki ilişki araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasında istatistiki olarak %95 güven düzeyinde herhangi bir ilişki bulunamamıştır (Çizelge 5.38.).

Çizelge 5.38. Ailelerin Sağlık Güvencelerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Sağlık Güvencesi	**Erkek**		**Kadın**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Sağlık Güvencesi Yok	0	0	0	0	**0**	**0,00**
Emekli Sandığı	29	93,55	2	6,45	**31**	**100,00**
SSK	23	82,14	5	17,86	**28**	**100,00**
Bağ-kur	18	94,74	1	5,26	**19**	**100,00**
Yeşil Kart	14	93,33	1	6,67	**15**	**100,00**
Toplam	**84**	**90,32**	**9**	**9,68**	**93**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 3**		**p= 0,515**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

* 2 Kişinin kamuda çalışan oğlunun üzerinden yararlanıp ,aynı zamanda yeşil kartı mevcuttur.

Araştırma bölgesinde ailelerin kayıtlı olduğu dört farklı sigorta kapsamı içerisinde istedikleri zaman doktora ulaşma durumları incelendiğinde ailelerin %73,12'sinin (68 aile) istedikleri zaman doktora ulaşabildiği belirlenmiştir. Ailelerin istedikleri zaman doktora ulaşabilme durumlarının bağlı oldukları sigorta kuruluşları ile olan ilişkisi ile ilgili olarak yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %95 güven aralığında önemli olduğu hesaplanmıştır. Bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,3399 olarak bulunmuştur. Buna göre özellikle Emekli Sandığı ve SSK'ya kayıtlı olan ailelerin Bağ-kur'a kayıtlı veya Yeşil kart'a sahip ailelere göre istedikleri zaman doktora ulaşma durumları daha kolaydır (Çizelge 5.39.).

Çizelge 5.39. Ailelerin İstedikleri Zaman Doktora Ulaşma Durumlarının Mevcut Sağlık Güvencelerine Göre Dağılımı

Doktora ulaşma Durumu	**Evet**		**Hayır**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Sağlık Güvencesi Yok	0	0,00	0	0,00	**0**	**0,00**
Emekli Sandığı	24	77,42	7	22,58	**31**	**100,00**
SSK	25	89,29	3	10,71	**28**	**100,00**
Bağ-kur	9	47,37	10	52,63	**19**	**100,00**
Yeşil Kart	10	66,67	5	33,33	**15**	**100,00**
Toplam	**68**	**73,12**	**25**	**26,88**	**93**	**100,00**
Fisher's Exact Test φ=0,3399	**S.D.=3**		**p=0,013**	**p<0,05**	**Bağımlılık Var**	

* 2 Kişinin kamuda çalışan oğlunun üzerinden yararlanıp ,aynı zamanda yeşil kartı mevcuttur.

Araştırma bölgesinde ailelerin uzmanlık isteyen hastalıklar için özellikle Isparta iline çoğunlukla gittikleri tespit edilmiştir (%44,44). Daha sonra aileler yakın ilçeleri (%24,07), Konya ilini (%15,74) ve diğer illeri (%15,74) tercih etmektedirler. Yani hastalığın durumuna göre tercihlerin değiştiği acil durumlarda öncelikle uzmanın bulunduğu ilçeye, sonrada en yakın il'e yada büyük şehre gidilebiliyor. Özellikle böyle durumlarda mesafenin uzaması masrafları da arttıracağı için bu nedenle ailelerin uzmanlık gerektiren hastalık durumunda gittikleri yerler ile aile reisinin geliri arasında bir ilişkinin olacağından yapılan Fisher's Exact test ile bu ilişki araştırılmış ve test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %99 güven aralığında önemli olduğu hesaplanmıştır. Bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,5461 olarak bulunmuştur. Buna göre özellikle uzmanlık gerektiren bir hastalık durumunda yakın ilçeleri seçen ailelerin genellikle düşük gelir grubunda olduğu görülebilir (Çizelge 5.40.).

Çizelge 5.40. Ailelerin Uzmanlık İsteyen Hastalık Durumunda Gittikleri Yerin Hane Halkı Reisinin Gelir Durumuna Göre Dağılımı

Elde ettiği ücret	Isparta İline		Yakın İlçelere		Konya İline		Diğer İllere		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
0-380 YTL	5	15,15	8	24,24	10	30,30	10	30,30	33	**100**
381-500 YTL	16	41,03	13	33,33	5	12,82	5	12,82	39	**100**
501-819 YTL	23	71,88	5	15,63	2	6,25	2	6,25	32	**100**
820-+YTL	4	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	**100**
Toplam	**48**	**44,44**	**26**	**24,07**	**17**	**15,74**	**17**	**15,74**	**108**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=9**		**p=0,001**		**p<0,01**		**Bağımlılık Var**			
ɘφ=0,5461										

Araştırma bölgesinde ailelerin ilçedeki sağlık ocağı hizmetlerinden memnun olma durumları incelendiğinde ailelerin %56,04'ünün (51 aile) ilçedeki sağlık ocağı hizmetlerinden memnun olduğu %41,76'sının memnun olmadığı (38 aile) ve %2,20'sinin ise bu konuda fikirlerinin olmadığı belirlenmiştir. İlçedeki sağlık ocağının hizmetlerinden memnun olma durumunun aile reisinin cinsiyet durumu ile değişip değişmediği araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %95 güven düzeyinde istatistiki olarak önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.41.).

Çizelge 5.41. Ailelerin İlçedeki Sağlık Ocağı Hizmetlerinden Memnuniyet Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı

Sağlık Ocağı Hizmetlerinden Memnuniyet	Erkek		Kadın		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Memnunum	47	92,16	4	7,84	**51**	**100,00**
Memnun değilim	34	89,47	4	10,53	**38**	**100,00**
Fikri Yok	2	100,00	0	0,00	**2**	**100,00**
Toplam	**83**	**91,21**	**8**	**8,79**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.=2**		**p=0,767**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

İlçedeki sağlık ocağının hizmetlerinden memnun olma durumunun aile reisinin yaşları ile değişip değişmediği araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test

sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %95 güven düzeyinde istatistiki olarak önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.42.).

Çizelge 5.42. Ailelerin İlçedeki Sağlık Ocağı Hizmetlerinden Memnuniyet Durumunun Yaşa Göre Dağılımı

Sağlık Ocağı Hizmetlerinden Memnuniyet	**15-32**		**33-49**		**50-+**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Memnunum	3	5,88	19	37,25	29	56,86	**51**	**100,00**
Memnun değilim	6	15,79	13	34,21	19	50,00	**38**	**100,00**
Fikri Yok	1	50,00	0	0,00	1	50,00	**2**	**100,00**
Toplam	**10**	**10,99**	**32**	**35,16**	**49**	**53,85**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 4**		**p= 0,205**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**	

İlçedeki sağlık ocağının hizmetlerinden memnun olma durumunun aile reisinin eğitim durumu ile değişip değişmediği araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %95 güven düzeyinde istatistiki olarak önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.43.)

Çizelge 5.43. Ailelerin İlçedeki Sağlık Ocağı Hizmetlerinden Memnuniyet Durumunun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

	Memnunum		**Memnun değilim**		**Fikri Yok**		**Toplam**	
Eğitim Durumu	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Okur-Yazar	3	5,88	4	10,53	0	0	**7**	**7,69**
İlkokul	26	50,98	15	39,47	0	0	**41**	**45,05**
Ortaokul	8	15,69	9	23,68	0	0	**17**	**18,68**
Lise	11	21,57	7	18,42	1	50	**19**	**20,88**
Üniversite	3	5,88	3	7,89	1	50	**7**	**7,69**
Toplam	**51**	**100**	**38**	**100**	**2**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 8**		**p=0,374**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**	

İlçedeki sağlık ocağının hizmetlerinden memnun olma durumunun aile reisinin gelir durumu ile değişip değişmediği araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %95 güven düzeyinde istatistiki olarak önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.44.). Buna göre ilçedeki sağlık

hizmetlerinden memnun olma durumunun araştırma bölgesindeki ailelerin demografik yapısı ile ilgili olmadığı sonucuna varılmıştır.

Çizelge 5.44. Ailelerin İlçedeki Sağlık Ocağı Hizmetlerinden Memnuniyet Durumunun Gelir Durumuna Göre Dağılımı

Elde ettiği ücret	**Evet**		**Hayır**		**Fikri Yok**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
0-380 YTL	10	43,48	12	52,17	1	4,35	**23**	**100,00**
381-500 YTL	22	64,71	12	35,29	0	0,00	**34**	**100,00**
501-819 YTL	17	56,67	12	40,00	1	3,33	**30**	**100,00**
820-+YTL	2	50,00	2	50,00	0	0,00	**4**	**100,00**
Toplam	**51**	**56,04**	**38**	**41,76**	**2**	**2,20**	**91**	**100,00**
Fisher's Exact Test		**S.D.= 6**		**p= 0,5953**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**

5.1.6. Ailelerin Kültür Sanat Faaliyetlerinden Yararlanma Durumları

Yenişarbademli ilçesine günlük gazete gelme durumu incelendiğinde aile reislerinin %91,21'i ilçeye günlük gazete gelmediğini belirtmiştir.Günlük gazete geliyor diyen kişilerde, bir gün gecikmeli gelen gazeteyi kahvehanelerde okuyan kişilerden oluşmaktadır (Çizelge 5.45.).

Çizelge 5.45. Yenişarbademli İlçesine Günlük Gazete Gelme Durumu

	Frekans	
	Adet	**%**
Günlük Gazete Geliyor	7	7,69
Günlük Gazete Gelmiyor	83	91,21
Bilmiyorum	1	1,10
Toplam	**91**	**100,00**

Kültür aktiviteleri arasında özellikle tiyatro ve sinemaya gitme gösterebilir. Araştırma bölgesi içerisinde aile reislerinin kültür aktivitelerine katılımı ile ilgili yapılan araştırmada aile reislerinin %6,59 gibi (6 kişi) düşük bir oranın bu tür aktivitelere katıldığı belirlenmiştir. Bu tür kültür aktivitelerine katılımın aile reisinin

cinsiyeti ile ilişki araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %95 güven düzeyinde istatistiği olarak önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.46.).

Çizelge 5.46. Deneklerin Sinema veya Tiyatroya Gitme Durumunun Cinsiyetlere Göre Dağılımı

Cinsiyet	Gidiyorum		Gitmiyorum		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	6	100	77	90,59	**83**	**91,21**
Kadın	0	0	8	9,41	**8**	**8,79**
Toplam	**6**	**100**	**85**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 1**		**p= 0,566**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Deneklerin sinema ve tiyatro gibi kültür aktivitelerine katılımına aile reislerinin yaşlarının etkili olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiği açıdan %99 güven düzeyinde önemli olduğu ve bağımlılık katsayısı olan phi katsayısının 0,3608 olduğu hesaplanmıştır. Buna göre özellikle 33-49 yaş arası nüfusun bu tür aktivitelere diğer yaş gruplarına göre daha fazla önem verdiği söylenebilir (Çizelge 5.47.).

Çizelge 5.47. Aile Reislerinin Sinema veya Tiyatroya Gitme Durumunun Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	15--32		33-49		50-+		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Gidiyorum	0	0,00	6	100,00	0	0,00	**6**	**100**
Gitmiyorum	10	11,76	26	30,59	49	57,65	**85**	**100**
Toplam	**10**	**10,99**	**32**	**35,16**	**49**	**53,85**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=2**		**p=0,003**		**p<0,05**	**Bağımlılık Var**	**φ=0,3608**	

Deneklerin sinema ve tiyatro gibi kültür aktivitelerine katılımına aile reislerinin eğitim durumlarının etkili olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiki açıdan %95 güven düzeyinde önemli olduğu ve bağımlılık katsayısı olan phi katsayısının 0,3608 olduğu

hesaplanmıştır. Buna göre özellikle eğitim seviyesi yükseldikçe bu tür aktivitelere verilen önem artmaktadır (Çizelge 5.48.).

Çizelge 5.48. Deneklerin Sinema veya Tiyatroya Gitme Durumunun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	Gidiyorum		Gitmiyorum		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Okur-Yazar	0	0	7	8,24	**7**	**7,69**
İlkokul	1	16,67	40	47,06	**41**	**45,05**
Ortaokul	3	50	14	16,47	**17**	**18,68**
Lise	0	0	19	22,35	**19**	**20,88**
Üniversite	2	33,33	5	5,88	**7**	**7,69**
Toplam	6	**100**	85	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 8**		**p=0,374**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Deneklerin sinema ve tiyatro gibi kültür aktivitelerine katılımına aile reislerinin gelir durumlarının etkili olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiki açıdan %90 güven düzeyinde önemli olduğu ve bağımlılık katsayısı olan phi katsayısının 0,2564 olduğu hesaplanmıştır. Buna göre özellikle gelir seviyesi yükseldikçe bu tür aktivitelere verilen önem artmaktadır (Çizelge 5.49.).

Çizelge 5.49. Deneklerin Sinema veya Tiyatroya Gitme Durumunun Gelir Durumuna Göre Dağılımı

	Gidiyorum		Gitmiyorum		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
0-380 YTL	1	4,35	22	95,65	**23**	100
381-500 YTL	4	11,76	30	88,24	**34**	100
501-819 YTL	0	0,00	30	100,00	**30**	100
820-+YTL	1	25,00	3	75,00	**4**	100
Toplam	**6**	**6,59**	**85**	**93,41**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=3**	**p=0,076**	**p<>0,05**	**Bağımlılık Var**		
φ=0,2564						

Diğer kültür etkinlikleri ise konser ve şenliklerdir. Araştırma bölgesi içerisinde ailelerin konser ve şenliklere katılma oranı incelendiğinde, ailelerin %24,47'sinin bu tür organizasyonlara katıldığı belirlenmiştir. Özelikle konser ve şenliklere katılımın sinema veya tiyatroya katılım oranından daha yüksek olduğu söylenebilir. Aile reislerinin konser ve şenlikler gibi kültür aktivitelerine katılımına aile reislerinin cinsiyetlerinin etkili olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiği açıdan %95 güven düzeyinde önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.50.).

Çizelge 5.50. Deneklerin Konser ve Şenliklere Katılma Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı

	Katılırım		**Katılmam**		**Toplam**	
Cinsiyet	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	24	96	59	89,39	83	**91,21**
Kadın	1	4	7	10,61	8	**8,79**
Toplam	**25**	**100**	**66**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 1**		**p=0,297**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Deneklerin konser ve şenlikler gibi kültür aktivitelerine katılımına aile reislerinin yaşlarının etkili olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiği açıdan %95 güven düzeyinde önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.51.).

Çizelge 5.51. Deneklerin Konser ve Şenliklere Katılma Durumunun Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	15--32		33-49		50-+		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Katılırım	4	16,00	12	48,00	9	36,00	**25**	**100**
Katılmam	6	9,09	20	30,30	40	60,61	**66**	**100**
Toplam	**10**	**10,99**	**32**	**35,16**	**49**	**53,85**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 2**		**p= 0,101**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**	

Deneklerin konser ve şenlikler gibi kültür aktivitelerine katılımına aile reislerinin cinsiyetlerinin etkili olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiği açıdan %90 güven düzeyinde önemli olduğu belirlenmiş ve bağımlılık katsayısı olan phi katsayısı 0,2966 olarak hesaplanmıştır. Buna göre özellikle eğitim seviyesinin artması ile bu tür faaliyetlere katılımın arttığı söylenebilir (Çizelge 5.52.).

Çizelge 5.52.Deneklerin Konser ve Şenliklere Katılma Durumunun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	Katılırım		Katılmam		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Okur-Yazar	1	4	6	9,09	**7**	**7,69**
İlkokul	7	28	34	51,52	**41**	**45,05**
Ortaokul	5	20	12	18,18	**17**	**18,68**
Lise	8	32	11	16,67	**19**	**20,88**
Üniversite	4	16	3	4,55	**7**	**7,69**
Toplam	**25**	**100**	**66**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 4**	**p= 0,085**	**p>0,10**	**Bağımlılık Var**	**φ=0,2966**	

Deneklerin konser ve şenlikler gibi kültür aktivitelerine katılımına aile reislerinin gelir durumlarının etkili olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiği açıdan %95 güven düzeyinde önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.53.).

Çizelge 5.53. Deneklerin Konser ve Şenliklere Katılma Durumunun Gelir Durumuna Göre Dağılımı

Elde ettiği ücret	Evet		Hayır		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
0-380 YTL	7	30,43	16	69,57	**23**	**100**
381-500 YTL	9	26,47	25	73,53	**34**	**100**
501-819 YTL	6	20,00	24	80,00	**30**	**100**
820-+YTL	3	75,00	1	25,00	**4**	**100**
Toplam	**25**	**27,47**	**66**	**72,53**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=3**		**p=0,163**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Araştırma bölgesinde ailelerin kültür ve sanat faaliyetler ile ilgili görüşleri incelenmiş ve ailelerin %36,26'sı (33 aile) bu tür faaliyetlerin sık sık düzenlenmesi gerektiğini ve %38,46'sı (35 aile) ise bu tür faaliyetlerin olup olmamasının önemli olmadığı konusunda görüş belirtmişlerdir.

Deneklerin kültür ve sanat faaliyetleri hakkındaki görüşlerine aile reislerinin cinsiyetinin etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiki açıdan %95 güven düzeyinde önemli olduğu, bağımlılık katsayısı olan phi katsayısının ise 0,3218 olduğu hesaplanmıştır. Buna göre özellikle erkek aile reisleri bu tür faaliyetlerin sık sık düzenlenmesi gerektiği konusunda fikir belirtirken, kadın aile reisleri bu tür faaliyetlerin düzenlenip düzenlenmemesinin fazla önemli olmadığı konusunda görüş belirtmişlerdir (Çizelge 5.54.).

Çizelge 5.54. Deneklerin Sosyal Aktiviteler Konusundaki Görüşlerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

	Bu Tür Faaliyetler Pahalı Olduğu İçin Gidemiyorum		Zamanım Olmuyor		Bu Tür Faaliyetlerden Hoşlanmıyorum		İyi Oluyor Sık Sık Düzenlensin		Olsada Olur Olmazsada Olur		Toplam	
Cinsiyet	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	2	100	16	94,12	4	100	33	100	28	80	**83**	**91,21**
Kadın	0	0	1	5,88	0	0	0	0	7	20	**8**	**8,79**
Toplam	**2**	**100**	**17**	**100**	**4**	**100**	**33**	**100**	**35**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 4**		**p=0,048**		**p<0,05**		**Bağımlılık Var**		**φ=0,3218**			

Deneklerin kültür ve sanat faaliyetleri hakkındaki görüşlerine aile reislerinin yaşlarının etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiki açıdan %99 güven düzeyinde önemli olduğu, bağımlılık katsayısı olan phi katsayısının ise 0,5222 olduğu hesaplanmıştır. Buna göre özellikle 15-49 yaş arası aile reislerinin, bu tür faaliyetlerin sık sık düzenlenmesi gerektiği konusunda fikir belirtirken, 50 yaş üzeri aile reislerin bu tür faaliyetlerin düzenlenip düzenlenmemesinin fazla önemli olmadığı konusunda görüş belirtmişlerdir (Çizelge 5.55.).

Çizelge 5.55. Deneklerin Sosyal Aktiviteler Konusundaki Görüşlerinin Yaşa Göre Dağılımı

	Bu Tür Faaliyetler Pahalı Olduğu İçin Gidemiyorum		Zamanım Olmuyor		Bu Tür Faaliyetlerden Hoşlanmıyorum		İyi Oluyor Sık Sık Düzenlensin		Olsada Olur Olmazsada Olur		Toplam	
Yaş	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
15--32	1	50	1	5,88	1	25	4	12,12	3	8,57	**10**	**10,99**
33--39	1	50	12	70,59	0	0	14	42,42	5	14,29	**32**	**35,16**
50-+	0	0	4	23,53	3	75	15	45,45	27	77,14	**49**	**53,85**
Toplam	**2**	**100**	**17**	**100**	**4**	**100**	**33**	**100**	**35**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 8**		**p=0,000**		**p<0,01**		**Bağımlılık Var**		**φ=0,5222**			

Deneklerin kültür ve sanat faaliyetleri hakkındaki görüşlerine aile reislerinin eğitim durumlarının etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiği açıdan %99 güven düzeyinde önemli olduğu, bağımlılık katsayısı olan phi katsayısının ise 0,5862 olduğu hesaplanmıştır. Buna göre özellikle eğitim seviyesi yüksek aile reislerinin bu tür faaliyetlerin sık sık düzenlenmesi gerektiği konusunda fikir belirtirken, eğitim seviyesi düşük aile reislerin bu tür faaliyetlerin düzenlenip düzenlenmemesinin fazla önemli olmadığı konusunda görüş belirtmişlerdir (Çizelge 5.56.).

Çizelge 5.56. Deneklerin Sosyal Aktiviteler Konusundaki Görüşlerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	**Bu Tür Faaliyetler Pahalı Olduğu İçin Gidemiyorum**		**Zamanım Olmuyor**		**Bu Tür Faaliyetlerden Hoşlanmıyorum**		**İyi Oluyor Sık Sık Düzenlensin**		**Olsada Olur Olmazsada Olur**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Okur- Yazar	0	0	0	0	1	25	0	0	6	17,14	**7**	**7,69**
İlkokul	1	50	8	47,06	3	75	9	27,27	20	57,14	**41**	**45,05**
Ortaokul	0	0	5	29,41	0	0	10	30,3	2	5,71	**17**	**18,68**
Lise	1	50	4	23,53	0	0	8	24,24	6	17,14	**19**	**20,88**
Üniversite	0	0	0	0	0	0	6	18,18	1	2,86	**7**	**7,69**
Toplam	**2**	**100**	**17**	**100**	**4**	**100**	**33**	**100**	**35**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 16**		**p=0,003**		**p<0,01**		**Bağımlılık Var**		**φ=0,5862**			

Deneklerin kültür ve sanat faaliyetleri hakkındaki görüşlerine aile reislerinin gelir durumlarının etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiki açıdan %95 güven düzeyinde önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.57.).

Çizelge 5.57. Sosyal Aktiviteler Konusundaki Görüşlerinin Gelir Durumlarına Göre Dağılımı

Elde ettiği ücret	Bu Tür Faaliyetler Pahalı Olduğu İçin Gidemiyorum		Zamanım Olmuyor		Bu Tür Faaliyetlerden Hoşlanmıyorum		İyi Oluyor Sık Sık Düzenlensin		Olsada Olur Olmazsada Olur		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
0-380 YTL	0	0,00	3	13,04	1	4,35	7	30,43	12	52,17	**23**	**100**
381-500 YTL	1	2,94	8	23,53	2	5,88	10	29,41	13	38,24	**34**	**100**
501-819 YTL	1	3,33	6	20,00	1	3,33	12	40,00	10	33,33	**30**	**100**
820-+YTL	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	100,00	0	0,00	**4**	**100**
Toplam	**2**	**2,20**	**17**	**18,68**	**4**	**4,40**	**33**	**36,26**	**35**	**38,46**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 12**		**p=0,596**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**					

Deneklerin boş zamanlarını değerlendirme faaliyetleri incelenmiş ve aile reislerinin büyük bir kısmının erkek olmasından dolayı genellikle boş zamanlarını kahvede geçirdikleri (%47,87) belirlenmiştir. Bunu %17,02 ile TV-Müzik dinleme faaliyeti takip etmektedir.Deneklerin boş zamanlarını değerlendirme faaliyetlerine cinsiyetlerinin etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiki açıdan %90 güven düzeyinde önemli olduğu, bağımlılık katsayısı olan phi katsayısının ise 0,3277 olduğu hesaplanmıştır. Buna göre özellikle erkek aile reisleri boş zamanlarını kahvede değerlendirirken, kadın aile reislerinin ise uyumak-dinlenmek ve TV-müzik dinlemek şeklinde değerlendirdiği belirlenmiştir (Çizelge 5.58.).

Çizelge 5.58. Deneklerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Şekillerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Uyumak dinlenmek		Kitap okumak		TV-müzik dinlemek		Bilgisayar		Kahveye gitmek		Spor yapmak		Diğer		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	7	77,78	6	100	14	87,5	5	100	44	97,78	1	100	9	75	**86**	**91,49**
Kadın	2	22,22	0	0	2	12,5	0	0	1	2,22	0	0	3	25	**8**	**8,51**
Toplam	**9**	**100**	**6**	**100**	**16**	**100**	**5**	**100**	**45**	**100**	**1**	**100**	**12**	**100**	**94**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 6**		**p=0,071**		**p>0,10**		**Bağımlılık Var**		**φ=0,3277**							

Deneklerin boş zamanlarını değerlendirme faaliyetlerine yaşlarının etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiği açıdan %95 güven düzeyinde önemli olduğu, bağımlılık katsayısı olan phi katsayısının ise 0,4739 olduğu hesaplanmıştır. Buna göre özellikle genç nüfus boş zamanlarını bilgisayar ile uğraşarak değerlendirirken, yaş ilerledikçe aile reisleri genellikle boş zamanlarını kahvede değerlendirmektedir (Çizelge 5.59.).

Çizelge 5.59. Deneklerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Şekillerinin Yaşa Göre Dağılımı

Boş Zamanlarını Değerlendirme	**15--32**		**33-49**		**50-+**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Uyumak Dinlenmek	1	11,11	2	22,22	6	66,67	**9**	**100**
Kitap Okumak	1	16,67	3	50,00	2	33,33	**6**	**100**
TV-Müzik dinlemek	3	18,75	5	31,25	8	50,00	**16**	**100**
Bilgisayar	2	40,00	3	60,00	0	0,00	**5**	**100**
Kahveye Gitmek	3	6,67	11	24,44	31	68,89	**45**	**100**
Spor Yapmak	0	0,00	1	100,00	0	0,00	**1**	**100**
Diğer	1	8,33	8	66,67	3	25,00	**12**	**100**
Toplam	**11**	**11,70**	**33**	**35,11**	**50**	**53,19**	**94**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=12**		**p= 0,014**		**p<0,05**		**Bağımlılık Var**	**φ=0,4739**

Deneklerin boş zamanlarını değerlendirme faaliyetlerine eğitim durumlarının etkisi araştırılmış ve yapılan Likelihood Ratio Chi Square test sonucu 32,8086 hesaplanmış olup ailenin boş zamanlarını değerlendirme faaliyetlerine eğitim durumlarının etkisinin istatistiki açıdan %95 güven düzeyinde önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.60.).

Çizelge 5.60. Deneklerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Şekillerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

	Uyumak dinlenmek		Kitap okumak		TV-müzik dinlemek		Bilgisayar		Kahveye gitmek		Spor yapmak		Diğer		Toplam	
Eğitim Durumu	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Okur-yazar	1	11,11	0	0	1	6,67	0	0	4	8,89	0	0	1	8,33	**7**	**7,53**
İlkokul	4	44,44	2	33,33	5	33,33	1	20	26	57,78	0	0	3	25	**41**	**44,09**
Ortaokul	1	11,11	1	16,67	4	26,67	0	0	9	20	1	100	2	16,67	**18**	**19,35**
Lise	3	33,33	3	50	3	20	2	40	6	13,33	0	0	3	25	**20**	**21,51**
Üniversite	0	0	0	0	2	13,33	2	40	0	0	0	0	3	25	**7**	**7,53**
Toplam	**9**	**100**	**6**	**100**	**15**	**100**	**5**	**100**	**45**	**100**	**1**	**100**	**12**	**100**	**93**	**100**
Likelihood Ratio Chi Square S.D.=24 p=0,108 p>0,05 Bağımlılık Yok																

Deneklerin boş zamanlarını değerlendirme faaliyetlerine gelir durumlarının etkisi araştırılmış ve yapılan Likelihood Ratio Chi Square test sonucu 26,7748 hesaplanmış olup ailenin boş zamanlarını değerlendirme faaliyetlerine eğitim durumlarının etkisinin istatistiki açıdan %95 güven düzeyinde önemli olmadığı tespit edilmiştir (Çizelge 5.61.).

Çizelge 5.61. Deneklerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Şekillerinin Gelir Durumlarına Göre Dağılımı

Elde ettiği ücret	**Uyumak Dinlenmek**		**Kitap Okumak**		**TV-Müzik dinlemek**		**Bilgisayar**		**Kahveye Gitmek**		**Spor Yapmak**		**Diğer**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
0-380 YTL	3	12,50	2	8,33	5	20,83	0	0,00	12	50,00	0	0,00	2	8,33	**24**	**100**
381-500 YTL	5	14,71	0	0,00	6	17,65	1	2,94	18	52,94	1	2,94	3	8,82	**34**	**100**
501-819 YTL	1	3,33	3	10,00	4	13,33	2	6,67	14	46,67	0	0,00	6	20,00	**30**	**100**
820-+YTL	0	0,00	1	20,00	1	20,00	2	40,00	0	0,00	0	0,00	1	20,00	**5**	**100**
Toplam	**9**	**9,68**	**6**	**6,45**	**16**	**17,20**	**5**	**5,38**	**44**	**47,31**	**1**	**1,08**	**12**	**12,90**	**93**	**100**
Likelihood Ratio Chisquare S.D.=18 p=0,083 p>0,05 Bağımlılık Yok																

5.1.7. Ailelerin Spor Aktivitelerine Katılımı Durumları

Araştırma bölgesinde ailelerin spor aktivitelerine katılımı ve bu konudaki görüşleri araştırılmıştır. Buna göre deneklerin ilçede bir spor takımı kurulması hakkındaki görüşleri incelendiğinde bunlardan %90,11'i (82 kişi) ilçede bir spor takımının kurulmasının iyi olacağı konusunda hem fikirdir. Aile reislerinin ilçede spor takımı kurulması ile ilgili görüşlerine cinsiyetlerinin etkisi araştırılmış yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiki açıdan %99 güven düzeyinde önemli olduğu, bağımlılık katsayısı olan phi katsayısının ise 0,4171 olduğu hesaplanmıştır. Buna göre özellikle erkek aile reisleri ilçede spor takımı kurulmasını isterken, kadın aile reisleri bu konuda fikir belirtmemiştir (Çizelge 5.62.).

Çizelge 5.62. Deneklerin İlçede Spor Takımı Kurulması İle İlgili Düşüncelerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

	Evet		**Hayır**		**Bilmiyorum**		**Toplam**	
Cinsiyet	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	78	95,12	0	0	5	55,56	**83**	**91,21**
Kadın	4	4,88	0	0	4	44,44	**8**	**8,79**
Toplam	**82**	**100**	**0**	**0**	**9**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=1**		**p= 0,003**		**p<0,01**		**Bağımlılık Var**	**φ=0,4171**

Deneklerin ilçede spor takımı kurulması ile ilgili görüşlerine yaşlarının etkisi araştırılmış yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiki açıdan %95 güven düzeyinde önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.63.).

Çizelge 5.63. Deneklerin İlçede Spor Takımı Kurulması İle İlgili Düşüncelerinin Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	Evet		Hayır		Bilmiyorum		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
15--32	10	12,2	0	0	0	0	**10**	10,99
33-49	28	34,15	0	0	4	44,44	**32**	35,16
50-+	44	53,66	0	0	5	55,56	**49**	53,85
Toplam	**82**	100	**0**	0	**9**	100	**91**	100
Fisher's Exact Test	**S.D.=2**		**p= 0,605**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**	

Deneklerin ilçede spor takımı kurulması ile ilgili görüşlerine eğitim durumlarının etkisi araştırılmış yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiki açıdan %95 güven düzeyinde önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.64.).

Çizelge 5.64. Deneklerin İlçede Spor Takımı Kurulması İle İlgili Düşüncelerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	Evet		Hayır		Bilmiyorum		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Okur-Yazar	5	6,1	0	0	2	22,22	**7**	**7,69**
İlkokul	36	43,9	0	0	5	55,56	**41**	**45,05**
Ortaokul	16	19,51	0	0	1	11,11	**17**	**18,68**
Lise	18	21,95	0	0	1	11,11	**19**	**20,88**
Üniversite	7	8,54	0	0	0	0	**7**	**7,69**
Toplam	**82**	**100**	**0**	**0**	**9**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=4**		**p=0,454**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**	

Deneklerin ilçede spor müsabakalarına gitme durumlarına cinsiyetlerinin etkisi araştırılmış yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiki açıdan %99 güven düzeyinde önemli olduğu, bağımlılık katsayısı olan phi katsayısının ise 0,4113 olduğu hesaplanmıştır. Buna göre özellikle erkek aile reisleri

ilçede spor müsabakalarına giderken, kadın aile reisleri ise gitmediklerini belirlenmiştir (Çizelge 5.65.).

Çizelge 5.65. Deneklerin İlçede Spor Müsabakalarına Gitme Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

	Her zaman giderim		**Arada giderim**		**Gitmem**		**Hiç ilgilenmem**		**Toplam**	
Cinsiyet	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	22	100	42	97,67	15	71,43	4	80	**83**	**91,21**
Kadın	0	0	1	2,33	6	28,57	1	20	**8**	**8,79**
Toplam	**22**	**100**	**43**	**100**	**21**	**100**	**5**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=3**		**p=0,001**		**p<0,01**		**Bağımlılık Var**		**φ=0,4113**	

Deneklerin ilçede spor müsabakalarına gitme durumlarına yaşlarının etkisi araştırılmış yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiki açıdan %95 güven düzeyinde önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.66.).

Çizelge 5.66. Deneklerin İlçede Spor Müsabakalarına Gitme Durumlarının Yaşa Göre Dağılımı

	Her zaman giderim		**Arada giderim**		**Gitmem**		**Hiç ilgilenmem**		**Toplam**	
Yaş	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
15--32	5	22,73	4	9,3	1	4,76	0	0	**10**	**10,99**
33--49	9	40,91	17	39,53	6	28,57	0	0	**32**	**35,16**
50-+	8	36,36	22	51,16	14	66,67	5	100	**49**	**53,85**
Toplam	**22**	**100**	**43**	**100**	**21**	**100**	**5**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 6**		**p= 0,143**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**			

Araştırma bölgesinde deneklerin hoşlandığı spor dallarının cinsiyete göre dağılımı incelendiğinde özellikle erkek aile reislerinin genellikle güreş, futbol ve voleybol spor dallarından hoşlanırken, kadın aile reisleri genellikle voleyboldan hoşlanmaktadır. Yapılan Fisher's Exact Test ile de aile reislerinin hoşlandıkları spor

dallarına cinsiyetlerinin etkisinin istatistiki açıdan %99 güven düzeyinde önemli olduğu ve bağımlılık katsayısının ise 0,4471 olduğu hesaplanmıştır (Çizelge 5.67.).

Çizelge 5.67. Deneklerin Hoşlandığı Spor Dallarının Cinsiyete Göre Dağılımı

	Futbol		**Basketbol**		**Güreş**		**Voleybol**		**Yüzme**		**Diğerleri**		**Toplam**	
Cinsiyet	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	20	100	7	100	30	96,77	19	90,48	2	66,67	6	60	**84**	**91,3**
Kadın	0	0	0	0	1	3,23	2	9,52	1	33,33	4	40	**8**	**8,7**
Toplam	**20**	**100**	**7**	**100**	**31**	**100**	**21**	**100**	**3**	**100**	**10**	**100**	**92**	**100**
Fisher's Exact Test			**S.D.=5**			**p= 0,005**		**p<0,01**		**Bağımlılık Var**			**φ=0,4471**	

Araştırma bölgesinde deneklerin hoşlandığı spor dallarının yaşa göre dağılımı incelendiğinde yapılan Fisher's Exact Test ile aile reislerinin hoşlandıkları spor dallarına yaşlarının etkisinin istatistiki açıdan %95 güven düzeyinde önemli olduğu ve bağımlılık katsayısının ise 0,5170 olduğu hesaplanmıştır (Çizelge 5.68.). Genç nüfus daha çok futbol ve voleybol ile ilgilenirken yaş ilerledikçe güreş ve basketbol spor dalarlıda önem kazanmaya başlamaktadır.

Çizelge 5.68. Deneklerin Hoşlandığı Spor Dallarının Yaşa Göre Dağılımı

	Futbol		**Basketbol**		**Güreş**		**Voleybol**		**Yüzme**		**Diğerleri**		**Toplam**	
Yaş	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
15--32	6	30	0	0	0	0	4	19,05	0	0	0	0	**10**	**10,87**
33--49	7	35	4	57,14	6	19,35	8	38,1	2	66,67	5	50	**32**	**34,78**
50-+	7	35	3	42,86	25	80,65	9	42,86	1	33,33	5	50	**50**	**54,35**
Toplam	**20**	**100**	**7**	**100**	**31**	**100**	**21**	**100**	**3**	**100**	**10**	**100**	**92**	**100**
Fisher's Exact Test			**S.D.=10**			**p=0,004**		**p<0,01**		**Bağımlılık Var**			**φ=0,5170**	

Araştırma bölgesinde deneklerin bayram kutlamalarına katılma durumları araştırılmış ve aile reislerinin %20,88'i (19 kişi) her zaman bayram kutlamalarını katıldığını söylerken, %51,65'i (47 kişi) bazen katıldıklarını, %27,47'si (25 kişi) bayram kutlamalarına hiç katılmadığını belirtmiştir.

Deneklerin bayram kutlamalarına katılımına cinsiyetlerinin etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin bayram kutlamalarına katılımı ile cinsiyetleri arasında %95 güven düzeyinde önemli istatistiki bir ilişki belirlenmiştir. Bağımlılık katsayısı 0,3356 olarak hesaplanmış olup özellikle erkek aile reislerinin bayram kutlamalarına katılımı kadın aile reislerinin bayramlara katılma oranından daha fazla olduğu hesaplanmıştır (Çizelge 5.69.).

Çizelge 5.69. Deneklerin Resmi Bayram Kutlamalarına Katılım Durumunun Cinsiyete Göre Dağılımı

CİNSİYET	Her zaman katılırım		Bazen katılırım		Katılmam		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	19	100	45	95,74	19	76	**83**	91,21
Kadın	0	0	2	4,26	6	24	**8**	8,79
Toplam	**19**	100	**47**	100	**25**	100	**91**	100
Fisher's Exact Test	**S.D.= 2**		**p=0,011**		**p<0,05**		**Bağımlılık Var**	**φ=0,3356**

Deneklerin bayram kutlamalarına katılımına yaşlarının etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin bayram kutlamalarına katılımı ile yaşları arasında %95 güven düzeyinde önemli istatistiki bir ilişki belirlenememiştir. (Çizelge 5.70.).

Çizelge 5.70. Deneklerin Resmi Bayram Kutlamalarına Katılım Durumunun Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	Her zaman katılırım		Bazen katılırım		Katılmam		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
15--32	4	21,05	4	8,51	2	8	**10**	**10,99**
33--49	7	36,84	19	40,43	6	24	**32**	**35,16**
50-+	8	42,11	24	51,06	17	68	**49**	**53,85**
Toplam	**19**	**100**	**47**	**100**	**25**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 4**		**p= 0,316**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**	

Araştırma bölgesinde deneklerin bir kooperatif veya bir odaya üyelik durumları araştırılmış olup buna göre aile reislerinin %71,43'ünün (65 kişi) herhangi bir kooperatif veya odaya üye olmadığı belirlenmiştir.

Deneklerin kooperatif veya odaya üye olma durumlarına cinsiyetlerinin etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin kooperatif veya odaya üye olma durumları ile cinsiyetleri arasında %90 güven düzeyinde önemli istatistiki bir ilişki belirlenmiştir. Bağımlılık katsayısı 0,1964 olarak hesaplanmış olup özellikle erkek aile reislerinin kooperatif veya odaya üye olma durumları, kadın aile reislerinin kooperatif veya odaya üye olma durumları oranından daha fazla olduğu hesaplanmıştır (Çizelge 5.71.).

Çizelge 5.71. Deneklerin Herhangi Bir Kooperatif veya Odaya Üyelik Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	**Evet**		**Hayır**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	26	100	57	87,69	**83**	**91,21**
Kadın	0	0	8	12,31	**8**	**8,79**
Toplam	**26**	**100**	**65**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test S.D.=1 p= 0,059 p<0,10 Bağımlılık Var φ=0,1964						

Deneklerin kooperatif veya odaya üye olma durumlarına yaşlarının etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin kooperatif veya odaya üye olma durumları ile yaşları arasında %95 güven düzeyinde önemli istatistiği bir ilişki belirlenememiştir (Çizelge 5.72.).

Çizelge 5.72. Deneklerin Herhangi Bir Kooperatif veya Odaya Üyelik Durumlarının Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	Evet		Hayır		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
15--32	2	7,69	8	12,31	**10**	**10,99**
33-49	9	34,62	23	35,38	**32**	**35,16**
50-+	15	57,69	34	52,31	**49**	**53,85**
Toplam	**26**	**100**	**65**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 2**		**p= 0,894**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Deneklerin kooperatif veya odaya üye olma durumlarına eğitim durumlarının etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin kooperatif veya odaya üye olma durumları ile eğitim durumları arasında %95 güven düzeyinde önemli istatistiği bir ilişki belirlenememiştir (Çizelge 5.73.).

Çizelge 5.73. Deneklerin Herhangi Bir Kooperatif veya Odaya Üyelik Durumlarının Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	Evet		Hayır		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Okur-Yazar	2	7,69	5	7,69	**7**	**7,69**
İlkokul	11	42,31	30	46,15	**41**	**45,05**
Ortaokul	3	11,54	14	21,54	**17**	**18,68**
Lise	7	26,92	12	18,46	**19**	**20,88**
Üniversite	3	11,54	4	6,15	**7**	**7,69**
Toplam	**26**	**100**	**65**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 4**		**p=0,627**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Deneklerin kooperatif veya odaya üye olma durumlarına gelir durumlarının etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin kooperatif veya odaya üye olma durumları ile gelir durumları arasında %99 güven düzeyinde önemli istatistiği bir ilişki belirlenmiştir. Bağımlılık katsayısı 0,4072 olarak hesaplanmış olup gelir durumu yükseldikçe kooperatif veya odaya üye olma durumu artmaktadır (Çizelge 5.74.).

Çizelge 5.74. Deneklerin Herhangi Bir Kooperatif veya Odaya Üyelik Durumlarının Gelir Durumlarına Göre Dağılımı

Elde ettiği ücret	Evet		Hayır		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
0-380 YTL	2	8,70	21	91,30	**23**	**100**
381-500 YTL	17	50,00	17	50,00	**34**	**100**
501-819 YTL	5	16,67	25	83,33	**30**	**100**
820-+YTL	2	50,00	2	50,00	**4**	**100**
Toplam	**26**	**28,57**	**65**	**71,43**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test S.D.=3 p=0,001 p<0,01 Bağımlılık Var φc=0,4072						

Araştırma bölgesinde deneklerin gelir ve giderleri için muhasebe tutma durumları araştırılmış olup buna göre aile reislerinin %89,01'inin (81 kişi) gelir ve giderleri için bir muhasebe kaydı tutmadığı tespit edilmiştir.

Deneklerin gelir ve giderleri için bir muhasebe kaydı tutma durumlarına cinsiyetlerinin etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin gelir ve giderleri için bir muhasebe kaydı tutma durumları ile cinsiyetleri arasında %95 güven düzeyinde önemli istatistiği bir ilişki belirlenememiştir. (Çizelge 5.75.).

Çizelge 5.75. Deneklerin Gelir Giderleri İçin Muhasebe Hesabı Tutma Durumlarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Evet		Hayır		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	10	100	73	90,12	**83**	**91,21**
Kadın	0	0	8	9,88	**8**	**8,79**
Toplam	**10**	**100**	**81**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test S.D.= 1 p=0,379 p>0,05 Bağımlılık Yok						

Deneklerin gelir ve giderleri için bir muhasebe kaydı tutma durumlarına yaşlarının etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin gelir ve giderleri için bir muhasebe kaydı tutma durumları ile yaşları arasında %95 güven düzeyinde önemli istatistiği bir ilişki belirlenememiştir (Çizelge 5.76.).

Çizelge 5.76. Deneklerin Gelir Giderleri İçin Muhasebe Hesabı Tutma Durumlarının Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	Evet		Hayır		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
15--32	2	20	8	9,88	**10**	**10,99**
33-49	4	40	28	34,57	**32**	**35,16**
50-+	4	40	45	55,56	**49**	**53,85**
Toplam	**10**	**100**	**81**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=2**		**p= 0,382**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Deneklerin gelir ve giderleri için bir muhasebe kaydı tutma durumlarına eğitim durumlarının etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin gelir ve giderleri için bir muhasebe kaydı tutma durumları ile eğitim durumları arasında %99 güven düzeyinde önemli istatistiki bir ilişki belirlenmiştir. Bağımlılık katsayısı 0,3402 olarak hesaplanmış olup özellikle eğitim seviyesi yüksek aile reislerinin gelir ve giderleri için bir muhasebe kaydı tutma durumları daha fazla olduğu hesaplanmıştır (Çizelge 5.77.).

Çizelge 5.77. Deneklerin Gelir Giderleri İçin Muhasebe Hesabı Tutma Durumlarının Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	Evet		Hayır		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Okur-Yazar	1	10	6	7,41	**7**	**7,69**
İlkokul	0	0	41	50,62	**41**	**45,05**
Ortaokul	4	40	13	16,05	**17**	**18,68**
Lise	3	30	16	19,75	**19**	**20,88**
Üniversite	2	20	5	6,17	**7**	**7,69**
Toplam	**10**	**100**	**81**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 4**		**p=0,004**		**p<0,01**	**Bağımlılık Var φ=0,3402**

Deneklerin gelir ve giderleri için bir muhasebe kaydı tutma durumlarına gelirlerinin etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin gelir ve giderleri için bir muhasebe kaydı tutma durumları ile gelirleri arasında %95 güven düzeyinde önemli istatistiki bir ilişki belirlenememiştir (Çizelge 5.78.).

Çizelge 5.78. Deneklerin Herhangi Gelir Giderleri İçin Muhasebe Hesabı Tutma Durumlarının Gelir Durumlarına Göre Dağılımı

Elde Edilen Ücret	**Evet**		**Hayır**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
0-380 YTL	2	8,70	21	91,30	**23**	**100**
381-500 YTL	3	8,82	31	91,18	**34**	**100**
501-819 YTL	3	10,00	27	90,00	**30**	**100**
820-+YTL	2	50,00	2	50,00	**4**	**100**
Toplam	**10**	**10,99**	**81**	**89,01**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=3**		**p= 0,177**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

5.2. Araştırma Bölgesinde Ekonomik Yapı

5.2.1. Üretim Durumu

Araştırma bölgesinde hanehalklarının ekonomik durumları ile ilgili yapılan çalışmada ankete dahil edilen ailelerin ana üretim faaliyetleri incelenmiş ve %5,49'unun ana üretim faaliyetini tarımsal faaliyetler oluşturduğu görülmüştür. Bunun yanında genellikle aile reislerinin emekli olduğu (%56,04) ve hizmetler sınıfında çalıştığı (%23,08) belirlenmiştir (Çizelge 5.79.).

Çizelge 5.79. İncelenen Ailelerde Başlıca Çalışma Alanlarının Dağılımı

Ana Gelir Kaynakları	**Frekans**	**%**
Tarımsal faaliyetler	5	5,49
Hizmetler (İşçi, Memur vb. ücretli çalışanlar)	21	23,08
Emekli	51	56,04
Diğer	14	15,38
Toplam	**91**	**100,00**

Ankete dahil olan ailelerin gelir dağılımları incelendiğinde bitkisel üretimden sağlanan gelir toplam aile gelirinin %7,07'sini oluştururken, hayvansal üretimden elde edilen gelir %5,11'ini oluşturmaktadır. Böylece tarımsal faaliyetlerden elde edilen gelir, toplam aile gelirinin %12,18'ini oluşturmakta, geri kalan %87,82'lik bölüm ise tarım dışı faaliyetlerden elde edilmektedir (Çizelge 5.80.).

Çizelge 5.80. İncelenen Ailelerin Gelir Dağılımı (%)

Gelir Grupları	**%**
Bitkisel üretim	7,07
Hayvansal üretim	5,11
Tarım Dışı	87,82
Toplam	**100,00**

Her ne kadar tarımsal faaliyetlerden elde edilen gelirin toplam aile geliri içindeki payı düşük olsa da aile reislerinin tarımsal alanda öncelikli olarak açılması gerektiğini düşündüğü kursların olup olmadığı belirlenmeye çalışılmış ve aile reislerinin %25,27'sinin böyle bir kursun açılmasının gerekmediği konusunda fikir bildirmişlerdir.

Aile reislerinin tarımsal alanda öncelikli olarak açılmasını istediği kurslar ile ilgili görüşlerine cinsiyetlerinin etkisinin olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucunda aile reislerinin cinsiyeti ile tarımsal alanda açılması gerekli kurslar hakkındaki düşünceleri arasındaki ilişkinin %95 güven aralığında istatistiki olarak önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.81.).

Çizelge 5.81. Ailelerin Tarımsal Alanda Öncelikli Olarak Açılmasını İstediği Kursların Olup Olmadığının Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Yok		Var		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	20	86,96	63	92,65	**83**	**91,21**
Kadın	3	13,04	5	7,35	**8**	**8,79**
Toplam	**23**	**100**	**68**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=1**		**p= 0,325**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Aile reislerinin tarımsal alanda öncelikli olarak açılmasını istediği kurslar ile ilgili görüşlerine yaşlarının etkisinin olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucunda aile reislerinin yaşları ile tarımsal alanda açılması gerekli kurslar hakkındaki düşünceleri arasındaki ilişkinin %95 güven aralığında istatistiki olarak önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.82.).

Çizelge 5.82. Ailelerin Tarımsal Alanda Öncelikli Olarak Açılmasını İstediği Kursların Olup Olmadığının Yaşa Göre Dağılımı

Yaş	Var		Yok		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
15--32	7	10,29	3	13,04	**10**	**10,99**
33-49	25	36,76	7	30,43	**32**	**35,16**
50-+	36	52,94	13	56,52	**49**	**53,85**
Toplam	**68**	**100**	**23**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 2**		**p= 0,831**		**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Aile reislerinin tarımsal alanda öncelikli olarak açılmasını istediği kurslar ile ilgili görüşlerine eğitim durumlarının etkisinin olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucunda aile reislerinin eğitim durumları ile tarımsal alanda açılması gerekli kurslar hakkındaki düşünceleri arasındaki ilişkinin %95 güven aralığında istatistiki olarak önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.83.).

Çizelge 5.83. Deneklerin Tarımsal Alanda Öncelikli Olarak Açılmasını İstediği Kursların Olup Olmadığının Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	Var		Yok		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Okur-Yazar	6	8,82	1	4,35	7	7,69
İlkokul	30	44,12	11	47,83	41	45,05
Ortaokul	12	17,65	5	21,74	17	18,68
Lise	14	20,59	5	21,74	19	20,88
Üniversite	6	8,82	1	4,35	7	7,69
Toplam	**68**	**100**	**23**	**100**	91	**100**
Fisher's Exact Test		**S.D.= 4**		**p=0,958**	**p>0,05**	**Bağımlılık Yok**

Aile reislerinden tarımsal alanda öncelikli olarak bazı kursların açılmasını isteyenlerin istedikleri kurs dalları hakkındaki görüşlerinin aile reislerinin cinsiyetlerine göre dağılımı Çizelge 84'te gösterilmiştir. Çizelge incelendiğinde erkek aile reislerinin genellikle bahçe işleri ile ilgili kurslar üzerinde durduğu, kadın aile reislerinin ise genellikle ev ekonomisi ile ilgili konserve, yoğurt ve peynir yapımı gibi konuları hakkında kursların açılmasının gerekli olduğu belirtilmiştir. Yapılan Fisher's Exact Test ile de aile reisi cinsiyeti ve açılması istenen kurs dalları arasındaki ilişkisinin istatistiki olarak %%99 güven aralığında önemli olduğu bağımlılık katsayısının ise 0,5057 olduğu belirtilmiştir (Çizelge 5.84.).

Çizelge 5.84. Ailelerin Tarımsal Alanda Öncelikli Olarak Açılmasını İstediği Kursların Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	Konserve yapımı		Yoğurt-peynir Yap		Meyvecilik kursu		Arıcılık kursu		Çiçek Yetiştiriciliği ve Kesme Çiçek		Diğerleri		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	7	63,64	15	93,75	32	100	7	100	6	100	6	100	**73**	**93,59**
Kadın	4	36,36	1	6,25	0	0	0	0	0	0	0	0	**5**	**6,41**
Toplam	**11**	**100**	**16**	**100**	**32**	**100**	**7**	**100**	**6**	**100**	**6**	**100**	**78**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=5**		**p= 0,006**		**p<0,01**		**Bağımlılık Var**		**φ=0,5057**					

Yenişarbademli ilçesi sınırları içerisinde bulunan Beyşehir gölünün çevre sakinleri tarafından ekonomik olarak kullanılması ailelere ek bir getiri sağlayabilir.

Bu nedenle araştırma alanı içerisinde ankete katılan aile reislerine Beyşehir Gölü'nden yararlanma şekilleri sorulmuş ve aile reislerinin %30,00'u bu gölü dinlenme amaçlı olarak (piknik yapmak) kullandıklarını belirtmiştir. Bunu %12,22 ile amatör balıkçılık, %12,22 ile gezinti ve spor ve %7,78 ile balıkçılık faaliyetleri takip etmiştir. Genel olarak ekonomik olarak Beyşehir gölünü kullanan aile reislerinin oranı %21,11 (amatör balıkçılık, balıkçılık ve kuş avı)'dır (Çizelge 5.85.).

Çizelge 5.85. Ailelerin Beyşehir Gölünden Yararlanma Şekilleri

	Frekans	**%**
Piknik yapmak	27	30,00
Amatör Balıkçılık	11	12,22
Gezinti-Spor	11	12,22
Fotoğrafçılık	1	1,11
Balıkçılık	7	7,78
Kuş Avı	1	1,11
Diğerleri	32	35,56
Toplam	**90**	**100,00**

Araştırma alanı içerisinde ailelerin Beyşehir Gölü'nden çıkan hangi balıkları tercih ettikleri araştırılmış ve özellikle göle özgü olan sazan balığı %58,24 oranla en çok tercih edilen balık olarak belirlenmiştir (Çizelge 5.86.).

Çizelge 5.86. Ailelerin Beyşehir Gölünden Çıkan Hangi Balıkları Tercihen Tükettikleri

	Frekans	**%**
Sazan	53	58,24
Levrek (dişli)	27	29,67
Kadife	5	5,49
Akbalık	3	3,30
Diğerleri	3	3,30
Toplam	**91**	**100,00**

Diğer bir ekonomik gelir kaynağı olabilecek unsur ise ilçe yakınlarında bulunan orman alanlarıdır. Ailelerin bu alanları değerlendirme şekilleri incelendiğinde ise ailelerin %43,48'i yakacak amaçlı kozalak ve dal parçası toplama, %33,70'i ise gezi ve mantar toplama ve %7,61'i ise hayvan otlatma amaçlı olarak ormanları kullandıklarını belirtmişlerdir (Çizelge 5.87.).

Çizelge 5.87. Ailelerin Ormandan Yararlanma Şekilleri

	Frekans	**%**
Gezi ve mantar toplama	31	33,70
Kozalak, dal parçası toplama	40	43,48
Fotoğraf ve dağ sporları	4	4,35
Hayvanların otlatılması	7	7,61
Arıcılık	0	0,00
Diğer	10	10,87
Toplam	**92**	**100,00**

Araştırma alanı içerisinde bulunan sit alanı ve milli park hakkındaki aile reislerinin düşünceleri (Çizelge 5.88.)'de incelenmiştir. Buna göre aile reislerinin %79,12'si (72 kişi) bu alanları istemediğini belirtmişlerdir.

Çizelge 5.88. Deneklerin Milli Parklar ve SİT Alanı Hakkındaki Düşünceleri

Cinsiyet	**İstemiyorum**		**Memnunum**		**Sınırlar genişlesin**		**Fikrim yok**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	69	95,83	8	100	4	80	2	33,33	**83**	**91,21**
Kadın	3	4,17	0	0	1	20	4	66,67	**8**	**8,79**
Toplam	**72**	**100**	**8**	**100**	**5**	**100**	**6**	**100**	**91**	**100**

İlçenin sınırlarının iki milli park arasında kalması dolayısıyla ilçe halkı milli parklarla iç içe yaşamaktadır. Ancak milli parkların turizm gibi getirisini kullanmayan halk milli parkların sınırlarının daraltılmasını istemektedir. Oysa milli parkların iyi kullanılması durumunda ilçeye ciddi turizm geliri sağlaması olasıdır. Deneklerin %90'ı kanunun uygulaya konulmasını olumlu bulurken, olumsuz

düşünenlerin büyük çoğunluğu hayvancılık faaliyetlerinin daraltıldığını ifade etmişlerdir.

Çizelge 5.89. Milli Parkalar ve SİT Alanının İşletmelere Etkisi

	Hayvancılık bıraktım		Hayvan azalttım		K.baş bıraktım B. Başa yöneldim		Kanunun uygulanması iyi oldu		Etkilemedi		Toplam	
CİNSİYET	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	20	100	3	75	6	100	9	90	45	88,24	**83**	**91,21**
Kadın	0	0	1	25	0	0	1	10	6	11,76	**8**	**8,79**
Toplam	**20**	**100**	**4**	**100**	**6**	**100**	**10**	**100**	**51**	**100**	**91**	**100**

Genelde tarımsal faaliyetlerle uğraşan aile reislerinin milli park ve sit alanlarını istememesi, yetersiz tarım alanı ile açıklanabilir. Deneklere bu alanların işletmeler üzerindeki etkisinin neler olduğu sorulmuştur. Elde edilen cevaplar incelendiğinde bu alanlar yüzünden işletmelerin %21,98'i (20 kişi) hayvancılığı bıraktığını, %4,40'ı elindeki hayvan miktarını azalttığını ve %6,59'u ise küçükbaş hayvancılığı bırakıp büyükbaş hayvancılığa yöneldiğini belirtmiştir. Aynı zamanda işletmelerin %10,99'u milli parklar ve sit alanlar hakkındaki kanunların uygulanmasının iyi olduğunu, %56,04'ü ise bu alanların kendilerini etkilemediğini belirtmişlerdir (Çizelge 5.89.). Özellikle milli parklar ve sit alanlarının kendilerine olumsuz etkide bulunduğunu belirten işletmelerin tarımsal gelirleri olan işletmeler olduğu söylenebilir (Çizelge 5.90.).

Çizelge 5.90. Milli Parklar ve SİT Alanının Aile Gelirlerine Göre Dağılımı (%)

	Bitkisel Üretim	**Hayvansal üretim**	**Tarım Dışı**
Hayvancılık bıraktım	11,55	9,00	79,45
Hayvan azalttım	7,50	20,00	72,50
K.baş bıraktım B. Başa yöneldim	5,83	15,00	79,17
Kanunun uygulanması iyi oldu	9,30	0,00	90,70
Etkilemedi	4,98	2,25	92,76
Toplam	**7,07**	**5,11**	**87,82**

Araştırma bölgesinde özellikle işletmelerin kendi ihtiyaçları için ve üretimde kullanma için kredi temin kaynakları araştırılmış ve işletmelerin %38,46'sının (35 işletme) kredi kullanmadıkları belirlenmiştir. Kredi kullanan işletmelerin en önemli kredi kaynakları ise %43,96 ile (40 işletme) bankalardır (Çizelge 5.91.).

Çizelge 5.91. Ailelerin İhtiyaç Duyduğu Krediyi Temin Etme Yerleri

Cinsiyet	Banka		TKK		Eş-dost		Diğer		Kullanmıyor		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	39	97,5	4	100	9	81,82	1	100	30	85,71	**83**	**91,21**
Kadın	1	2,5	0	0	2	18,18	0	0	5	14,29	**8**	**8,79**
Toplam	**40**	**100**	**4**	**100**	**11**	**100**	**1**	**100**	**35**	**100**	**91**	**100**

Araştırma bölgesinde Ailelerin kullandıkları kredileri değerlendirilme şekilleri incelenmiş ve ailelerin %7,69'unun (7 aile) bitkisel üretimde ve %10,99'unun ise hayvansal üretimde (10 aile) kullandıkları belirlenmiştir. Böylece kredi alan ailelerin oranı %18,68'dir. Kullanılan kredinin kullanım alanlarının aile reisinin cinsiyeti ile ilişkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiği olarak %95 güven düzeyinde önemli olmadığı belirlenmiştir (Çizelge 5.92.).

Çizelge 5.92. İşletmelerin Çektikleri Krediyi Kullanma Yerleri

Cinsiyet	Bitkisel üretim		Hayvansal Üretim		Ev ihtiyaçları		Borçları kapatmak		Diğer		Kullanmıyor		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	7	100	10	100	12	85,71	20	95,24	4	100	30	85,71	**83**	**91,21**
Kadın	0	0	0	0	2	14,29	1	4,76	0	0	5	14,29	**8**	**8,79**
Toplam	**7**	**100**	**10**	**100**	**14**	**100**	**21**	**100**	**4**	**100**	**35**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test			**S.D.= 5**		**p=0,718**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**					

Araştırma bölgesinde üretimde bulunan işletmelerin en önemli sorunu ürettikleri ürünleri pazarlayacakları yerleri bulmadır. Bu nedenle işletmelerin ilçede bulunmasını bekledikleri sanayi tesislerinin neler olduğu hakkındaki görüşleri alınmış ve işletmelerin %32,97'si (30 işletme) ilçede en gereken sanayi sektörünün özellikle sit alanı, göl ve milli parkın bulunması nedeni ile turizm tesislerinin olması gerektiği yönündedir. Bunu %28,57 (26 işletme) ile bitkisel üretim işleyen sanayi

tesisleri ve %21,98 (20 işletme) ile hayvansal ürün işleyen sanayi tesisleri takip etmektedir. Aile reislerinin bu konudaki görüşlerine cinsiyetlerinin etkisi incelenmiş olup yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %99 güven sınırında istatistiki olarak önemli olduğu ve bağımlılık katsayısının ise 0,5434 olduğu hesaplanmıştır (Çizelge 5.93.). Buna göre özellikle kadın aile reisleri bu konuda fikir beyan etmezken, erkek aile reisleri turizm tesisleri konusunda daha ağırlıklı olarak durmuşlardır.

Çizelge 5.93. Deneklerin İlçede İhtiyaç Duydukları Sanayi Tesisleri

Cinsiyet	Bilmiyor		Bitkisel ürünleri işleyen		Turizm işletmeleri		Hayvansal ürünleri işleyen		Diğer		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	7	53,85	25	96,15	30	100	19	95	2	100	**83**	**91,21**
Kadın	6	46,15	1	3,85	0	0	1	5	0	0	**8**	**8,79**
Toplam	**13**	**100**	**26**	**100**	**30**	**100**	**20**	**100**	**2**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test			**S.D.= 4**		**p=0,000**		**p<0,01**		**Bağımlılık Var**		**φ=0,5434**	

Araştırma bölgesinde işletmelerin aile ihtiyaçlarını karşıladıkları yerler araştırılmış ve işletmelerin %85,71'i (78 aile) ihtiyaçlarını ilçe merkezinden karşılarken %12,09'u (11 aile) diğer illerden ve %2,20'si ise (2 aile) diğer ilçelerden karşılamaktadırlar. Özellikle kadın ail reisleri oturdukları ilçe merkezini ihtiyaçlarını karşılamak için kullanmaktadır. Fakat ihtiyaçları karşılama yerleri ile aile reisinin cinsiyetleri arasında istatistiki açıdan %95 güven sınırında önemli bir ilişki bulunamamıştır (Çizelge 5.94.).

Çizelge 5.94. Aile Reislerinin İhtiyaçlarını Karşıladıkları Merkezler

Cinsiyet	İlçe merkezi		Diğer ilçe		Diğer iller		Diğer		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	70	89,74	2	100	11	100	0	0	**83**	**91,21**
Kadın	8	10,26	0	0	0	0	0	0	**8**	**8,79**
Toplam	**78**	**100**	**2**	**100**	**11**	**100**	**0**	**0**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test			**S.D.= 2**		**p=0,658**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**	

Araştırma bölgesinde ankete katılan deneklere bir işin yapılabilmesi için öncelikli nelerin gerekli olduğu sorulmuş, aile reislerinin %69,23'ü tecrübe ve eğitim konusunda hemfikir olduğu ortaya çıkmıştır.Aile reislerinin bu düşüncelerine cinsiyetlerinin etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişki %95 güven aralığında istatistiği olarak önemli bulunamamıştır. Buda bize aile reislerinin düşüncelerinin cinsiyete göre değişmediği sonucunu vermekte ve her iki cinsiyetteki aile reisi de tecrübe ve eğitimi bir işi başarmada en önemli faktör olarak görmektedir. (Çizelge 5.95.).

Çizelge 5.95. İşletmelerin Bir Faaliyetin Yapılabilmesi İçin Öncelikli Gördüğü Hususların Dağılımı

Cinsiyet	**Tecrübe**		**Eğitim**		**Tecrübe ve Eğitim**		**Diğer**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	6	85,71	11	78,57	59	93,65	7	100	**83**	**91,21**
Kadın	1	14,29	3	21,43	4	6,35	0	0	**8**	**8,79**
Toplam	**7**	**100**	**14**	**100**	**63**	**100**	**7**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test			**S.D.= 3**		**p=0,231**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**	

Araştırma bölgesinde ankete katılan aile reislerine bir ailede kimin en fazla çalışması gerektiği konusundaki düşünceleri sorulmuş ve genel ortalama itibari ile aile reislerinin % 81,32'si herkesin çalışması gerektiğini belirtmiştir. Aile reislerinin bu düşüncelerine cinsiyetlerinin etkisi araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişki %95 güven aralığında istatistiki olarak önemli bulunamamıştır. Buda bize aile reislerinin düşüncelerinin cinsiyete göre değişmediği sonucunu vermekte ve her iki cinsiyetteki aile reisi de aile bireylerinden herkesin birlikte çalışması gerektiğini düşündüğünü göstermektedir (Çizelge 5.96.).

Çizelge 5.96. Hane Halkı Reislerinin Aile Fertleri İçinde En Çok Çalışması Gerektiğini Düşündüğü Kişilerin Dağılımı

Cinsiyet	Erkekler		Kadınlar		Çocuklar		Herkes		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	14	100	1	50	1	100	67	90,54	**83**	**91,21**
Kadın	0	0	1	50	0	0	7	9,46	**8**	**8,79**
Toplam	**14**	**100**	**2**	**100**	**1**	**100**	**74**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 3**		**p=0,198**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**			

Araştırma bölgesi içerisinde aile reislerinin kadınların en çok hangi alanlarda çalışması gerektiği hakkındaki düşünceleri incelendiğinde aile reislerinin %46,15'i (42 kişi) kadınların evde, tarlada ve ahırda çalışması gerektiği konusunda görüş bildirmişlerdir. Aile reislerinin cinsiyetinin bu konudaki görüşlerine etkisi incelenmiş ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %95 güven sınırında istatistiki olarak önemli bulunmamıştır. Buradan kadın ve erkek aile reislerinin cinsiyetlerinin görüşlerine etkisi bulunmamaktadır (Çizelge 5.97.).

Çizelge 5.97. Hane Halkı Reislerinin Kadınların Çalışması Gerektiği Yerler Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı

Cinsiyet	Sadece Evde		Evde, Tarla, Ahır		Büroda		Kendi işyerinde		Diğer		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	25	89,29	37	88,1	3	100	11	100	7	100	**83**	**91,21**
Kadın	3	10,71	5	11,9	0	0	0	0	0	0	**8**	**8,79**
Toplam	**28**	**100**	**42**	**100**	**3**	**100**	**11**	**100**	**7**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 4**		**p=0,839**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**					

Aile reislerinin eğitim durumlarının, kadınların çalışması gerektiği yerler konusundaki düşüncelerine etkisi incelenmiş ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %90 güven sınırında istatistiki olarak önemli bulunmuş olup bağımlılık katsayısı 0,5659 olarak hesaplanmıştır. Buna göre özellikle aile reislerinin eğitim seviyesi yükseldikçe kadının sosyal hayat içindeki statüsünü ev dışı işlere de koyabilmektedir (Çizelge 5.98.).

Çizelge 5.98. Hane Halkı Reislerinin Kadınların Çalışması Gerekti Yerler Hakkındaki Düşüncelerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	Sadece Evde		Evde, Tarla, Ahırda		Büroda		Kendi işyerinde		Diğer		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Okur-Yazar	3	10,71	4	9,52	0	0	0	0	0	0	**7**	**7,69**
İlkokul	16	57,14	20	47,62	0	0	4	36,36	1	14,29	**41**	**45,05**
Ortaokul	4	14,29	8	19,05	1	33,33	3	27,27	1	14,29	**17**	**18,68**
Lise	5	17,86	7	16,67	0	0	3	27,27	4	57,14	**19**	**20,88**
Üniversite	0	0	3	7,14	2	66,67	1	9,09	1	14,29	**7**	**7,69**
Toplam	**28**	**100**	**42**	**100**	**3**	**100**	**11**	**100**	**7**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=16**		**p=0,081**		**p<0,10**		**Bağımlılık Var**		**φ=0,5659**			

Araştırma bölgesinde ailelerin gelirlerini arttırmak amacı ile ne gibi faaliyetlerde bulunması gerektirdikleri konusundaki fikirleri incelenmiş ve araştırma sonucunda aile reislerinin %20,88'i (19 kişi) ahşap el sanatları ile ilgili atölye açmanın gelirini arttıracağını savunurken, %17,58'i (16 kişi) hayvansal üretime önem vermesi gerektiğini, %15,38'i (14 kişi) bitkisel üretime önem vermesi gerektiğini belirtmiş ve %36,26'sı ise (33 kişi) bu faaliyetlerin hepsinin gerekli olduğuna inanmaktadır. Aile reislerinin cinsiyetlerinin bu konuda etkisi olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %95 güven aralığında istatistiği olarak önemli olmadığı hesaplanmıştır (Çizelge 5.99.).

Çizelge 5.99. Hane Halkı Reislerinin Ailelerin Gelirlerinin Arttırılması İçin Ne Yapılması Gerektiği Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı

Cinsiyet	Hayvansal Üretime önem verilmeli		Bitkisel üretime önem verilmeli		Süt-meyve suyu fabrikası açılmalı		Ahşap el Sanatları Atölyelerinin açılmalı		Hepsi		Hiçbiri		Toplam	
	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%
Erkek	15	93,75	13	92,86	7	100	16	84,21	30	90,91	2	100	**83**	**91,21**
Kadın	1	6,25	1	7,14	0	0	3	15,79	3	9,09	0	0	**8**	**8,79**
Toplam	**16**	**100**	**14**	**100**	**7**	**100**	**19**	**100**	**33**	**100**	**2**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 5**		**p=0,886**		**p>0,05**		**Bağımlılık Yok**							

Araştırma alanı içerisinde ankete katılan aile reislerinin Yenişarbademli ilçesi için nelerin yapılması gerektiği konusundaki düşünceleri araştırılmış ve aile reislerinin %74,73 gibi (68 kişi) büyük bir çoğunluğu Antalya yolunun açılması, süt tesisi kurulması, arazi toplulaştırmasının yapılması, sit alanının kaldırılması, Kurucuova ve Gölyaka'nın ilçeye katılması ve yüksekokul açılması ve bunların hepsinin birden ilçede yapılması gerektiğini düşünmektedirler (Çizelge 5.100.)

Çizelge 5.100. Hane Halkı Reislerinin Yenişarbademli İlçesinin İlerlemesi İçin Ne Yapılması Gerektiği Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı

	Antalya yolu açılmalı		Süt tesisi kurulmalı		Arazi toplulaştırılması		Sit alanı kaldırılmalı		Kurucuova, Gölyaka nın ilçeye katılması		Yüksekokul açılmalı		Hepsi		Toplam	
Cinsiyet	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	6	100	2	100	1	100	1	50	6	100	5	83,33	62	91,18	**83**	**91,21**
Kadın	0	0	0	0	0	0	1	50	0	0	1	16,67	6	8,82	**8**	**8,79**
Toplam	**6**	**100**	**2**	**100**	**1**	**100**	**2**	**100**	**6**	**100**	**6**	**100**	**68**	**100**	**91**	**100**

Araştırma alanı içerisinde işletmelerin güncel olayları takip ettikleri iletişim araçları incelendiğinde %87,91'i (80 kişi) TV ve radyoyu ilk sırada göstermişlerdir. İlçeye günlük gazete gelmeyişi nedeni ile gazete ile ilgili haberleşme aracı hiçbir aile reisi tarafından ifade edilmiştir (Çizelge 5.101.).

Çizelge 5.101. İşletmelerin Güncel Olayları Takip Ettikleri Haberleşme Araçlarının Dağılımı

Cinsiyet	**TV ve Radyo**		**Gazete**		**İnternet**		**Kişiler Arası iletişim**		**Diğer**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	75	93,75	0	0	1	100	5	62,5	2	100	**83**	**91,21**
Kadın	5	6,25	0	0	0	0	3	37,5	0	0	**8**	**8,79**
Toplam	**80**	**100**	**0**	**0**	**1**	**100**	**8**	**100**	**2**	**100**	**91**	**100**

Araştırma alanı içerisinde ankete katılan aile reislerinin Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmesi konusundaki düşünceleri incelenmiş ve aile reislerinin %68,13'ü (62 kişi) Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne girmesi gerektiğine inanmaktadır. Aile reislerinin bu düşüncelerine cinsiyetlerinin etkisi incelenmiş ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %95 güven aralığında istatistiği olarak önemli olduğu bağımlılık katsayısının ise 0,2815 olduğu hesaplanmıştır. Buna göre özellikle erkeklerin kadınlara göre Avrupa Birliği'ne girişe daha sıcak baktığı söylenebilir (Çizelge 5.102.).

Çizelge 5.102. Hane Halkı Reislerinin Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Girmesi Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı

Cinsiyet	**Evet**		**Hayır**		**Olsa da olur olmasa da**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	59	95,16	17	77,27	7	100	**83**	**91,21**
Kadın	3	4,84	5	22,73	0	0	**8**	**8,79**
Toplam	**62**	**100**	**22**	**100**	**7**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.= 2**		**p=0,0354**		**p<0,05**		**Bağımlılık Var**	**φ=0,2815**

Aile reislerinin Türkiye'nin AB'ye girmesi hakkındaki düşüncelerine eğitim durumlarının etkisi incelenmiş ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu bu iki faktör arasındaki ilişkinin %95 güven aralığında istatistiki olarak önemli olmadığı belirlenmiştir. Buna göre eğitimin aile reislerinin düşüncelerine istatistiği olarak etkisi yoktur (Çizelge 5.103.).

Çizelge 5.103. Hane Halkı Reislerinin Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Girmesi Hakkındaki Düşüncelerinin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	**Evet**		**Hayır**		**Olsa da olur olmasa da**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Okur-Yazar	4	6,45	3	13,64	0	0	**7**	**7,69**
İlkokul	30	48,39	9	40,91	2	28,57	**41**	**45,05**
Ortaokul	12	19,35	3	13,64	2	28,57	**17**	**18,68**
Lise	11	17,74	5	22,73	3	42,86	**19**	**20,88**
Üniversite	5	8,06	2	9,09	0	0	**7**	**7,69**
Toplam	**2**	**100**	**22**	**100**	**7**	**100**	**91**	**100**
Fisher's Exact Test	**S.D.=8**		**p= 0,748**		**p>0,05**		**Bağımlılık**	**Yok**

Araştırma bölgesindeki ankete katılan aile reislerinin Türkiye'nin gidişatı hakkında düşünceleri incelendiğinde aile reislerinin %36,26'sı (33 kişi) şu an ki durumun çok kötü olduğunu, %30,77'i (28 kişi) ise fena olmadığı konusunda fikir beyan etmiştir. Aile reislerinin bu düşüncelerine cinsiyetlerinin etkileri incelenmiş ve yapılan Fisher's Exact Test sonucunda bu iki faktör arasındaki ilişkinin istatistiki olarak %99 güven sınırında önemli bulunmuş ve bağımlılık katsayısı 0,4408 olarak hesaplanmıştır. Buna göre özellikle kadın aile reisleri bu konularla fazla ilgilenmediği için fikir beyan etmezken, erkek aile reisleri ise Türkiye'nin gidişatı hakkında durumun çoğunlukla çokta iyi olmadığı veya fena olmadığı konusunda fikir beyan etmişlerdir (Çizelge 5.104.).

Çizelge 5.104. Hane Halkı Reislerinin Türkiye Ekonomisinin Gidişatı Hakkındaki Düşüncelerinin Dağılımı

Cinsiyeti	**İyiye Gidiyor**		**Fena değil**		**Berbat**		**Fikrim yok**		**Toplam**	
	Adet	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**	**Adet**	**%**
Erkek	12	100	28	100	31	93,94	12	66,67	83	91,21
Kadın	0	0	0	0	2	6,06	6	33,33	8	8,79
Toplam	12	100	28	100	33	100	18	100	91	100
Fisher's Exact Test			**S.D.= 3**		**p=0,000**		**p<0,01**		**Bağımlılık Var**	**φ=0,4408**

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Isparta ili, Yenişarbademli ilçesinin Sosyo-Ekonomik yapısı ortaya çıkarmayı ve kalkınmasına etkili olan ve olabilecek unsurları belirlemek amacı ile yapılmıştır. Bu amaca ulaşmada gerek literatür çalışması gerekse anketlerden elde edilen sonuçlar özet olarak verilmiştir.

Yenişarbademli ilçesi, Isparta ilinin en eski yerleşim yerlerinden birisidir. İlçenin tarihi Hititler dönemine kadar gitmektedir. M.Ö. 4000 yıllarında Etiler (Hititler), M.Ö. 1500 yıllarında Frigyalılar, M.Ö. 800 yıllarında İyonlar, M.Ö. 600 yıllarında Lidyalılar, M.Ö. 446 yıllarında Persler, M.Ö. 190 yıllarında Romalılar, M.S. 395 yıllarında Bizanslar yörede egemen olmuşlardır. Bizanslılar tarafından Pisidia olarak nitelenen bölgede bulunan Yenişarbademli, Roma ve Bizans dönemlerindeki adıyla Gorgorum, tarihi boyunca pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmıştır. 1071 Malazgirt zaferinden sonra 1142 yıllarında Selçuklu topraklarına katılmış, 1810 yılında Konya vilayetine bağlı bir kaza statüsüne kavuşmuştur.

İlçe civarında yaklaşık 25 civarında ören yeri mevcut olup, 10 kadar kale ve hisar mevcuttur. Civardaki 12 yerleşim yerinde kiliseler, kuyular, sarnıçlar, kale içi ve yeraltı evleri bulunmaktadır. Bu yapı ve tarihi miras Yenişarbademli ilçesinin geçmişte çok önemli bir yerleşim yeri olduğunu göstermektedir. Selçuklulardan sonra ilçe, Hamitoğulları, Karamanoğulları, Eşrefoğulları, ve Osmanoğullarının da yurdu olmuştur.

İlçe Isparta ili ile Konya ili arasında yer almaktadır. Siyasi olarak Isparta iline bağlı olan ilçenin ticari faaliyetleri daha çok Isparta, Şarkikaraağaç, Beyşehir, Konya ile olmaktadır. 1990 yılında ilçe olan yerleşim yerinin, sadece bir adet köyü mevcuttur. 4 mahalle ve 1 köyden oluşan ilçede 2000 yılı nüfus sayımlarına göre 5.925 kişi yaşamaktadır.

Yenişarbademli, doğanın tüm cömertliğini sergilediği eşsiz güzelliği ile hoş kokulu bitkileriyle, 2.335 m. yükseklikte bulunan Buzul gölüne, Türkiye'nin en uzun

mağarasına, 213 farklı çeşidiyle eşsiz bir bitki örtüsüne ve Türkiye'nin ikinci kuş cennetine sahip bir beldedir. Yenişarbademli, doğal güzellikleri, tarihi değerleri, temiz su kaynakları, Pınargözü mağarası, zengin flora ve fauna çeşitliliği ve peyzaj özellikleri bakımından gezmeye ve görülmeye değer önemli bir yöredir. Doğal ve ekolojik turizm açısından çok önemli olan bu özelliklerin yeterince bilindiği ve tanıtıldığını söylemek güçtür. Denizden 1.150 m. yüksekte bulunan Yenişarbademli ilçesi Isparta il merkezine -Aksu ilçesi üzerinden- 115 km ve Şarkikaraağaç ilçesine 55 uzaklıktadır.Konya'nın Beyşehir ilçesine 60 km. mesafededir. Beyşehir Gölü'nün batısında Toros Dağları'nın kuzey uzantısı olan Anamas Dağları ile bütünleşir. Ulaşım düzgün asfalt yol ile sağlanmakla birlikte, yollar aşırı bükümlü ve dardır.

Diğer taraftan dağcı ve doğa yürüyüşü tutkunlarının gözde uğrak yeri olan Dedegöl Dağı da ilçe sınırları içinde bulunmaktadır. Her yaşta insanın tırmanabileceği bir dağ olan Dedegöl Dağı, yumuşaklığı ve güzellikleriyle dağcılık sporu açısından önemli potansiyele sahiptir. Dağ turizminde önemli bir yere sahip olan Dedegöl, tur kayağı ve triking yürüyüşlerine olanak sağlamaktadır. Dağın doğusunda 2.335 m yükseklikte bulunan buzul gölü Karagöl ve sadece Dedegöl eteklerinde yetişen Dedegöl Çiçeği, dağcıların ilgi odağıdır.

Yerleşim yeri, 1990 yılında Isparta'nın son dönem ilçelerinden biridir. Türkiye'de bir tane köyü (Gölkonak) olan ender ilçelerdendir. Isparta'nın gelir seviyesi ve okuma oranı en yüksek, Dünyanın en uzun mağarası (Pınargözü, Uzunluk 15000m.) gibi doğal güzellikleri bu ilçede bulunmaktadır. Sosyoekonomik ve kültürel açıdan bugüne kadar herhangi bir araştırma yapılmamıştır. Bu konuda yerleşim yerinin incelenmesi, araştırma konusu seçilmesi ve yürütülmesi önemli bulunmuştur. Geçmişte olduğu gibi gelecekte de ilçenin cazibe merkezi konumuna gelebilmesi ancak ilçenin ve ilçe halkının sosyal ve kültürel yapısının bilinmesi ve ona uygun politikaların geliştirilmesi ile mümkündür.

İlçede ankete katılan deneklerden elde edilen bilgilere göre aile reislerinin %46,15'inin 15-49 yaş arasında bulunduğu, tüm aile reislerinin okuma yazmasının olduğu, aile reislerinin %7,69 'unun okuma-yazmasını bildiği, %45,05'inin ilkokul

mezunu , %18,68'inin ortaokul , %20,88'inin lise ve %7,69'unun üniversite mezunu oldukları, erkek aile reislerinin eğitim durumlarının kadın aile reislerinin eğitim durumlarından daha iyi olduğu görülmüştür.

İncelenen ailelerin gelir dağılımları bakımından incelendiğinde, aile reisi gelirlerinin; %25.27'si 380 YTL asgari ücretle, %70.36'sının 381 YTL-819 YTL arasında, %4,39'u 820YTL ve üzeri gelir ettikleri ortaya çıkmıştır. Bu ilçenin zengin bir yapısı olmadığını, ilçede daha çok orta düzeyin altında gelire sahip insanların yaşadığını göstermektedir.

Türkiye'de evlilik yaşı erkeklerde 26 Kadınlarda ise 23'dür. Evlenme yaşı illere göre hatta aynı ilin ilçelerine göre de değişiklik gösterebilmektedir. Yenişarbademli ilçesinin de bağlı olduğu Isparta ili ilçe merkezi genel ortalamasında ise evlilik yaşı erkeklerde 25, kadınlarda ise 22'dir Araştırma sonucu ilçede de ankete katılan aile reislerinin evlilik yaşının ortalama 23,71 olduğu hesaplanmış olup erkeklerde 23,91, kadınlarda ise 21,63 olarak belirlenmiştir.

Türk Medeni Kanunu'nda yapılan değişikliklerin neler olduğu konusunda ise %27,47'sinin yapılan değişikliklerden haberdar olduğu bulunmuştur. Aile reislerin eğitim seviyesi yükseldikçe haberdar olma oranının arttığı tespit edilmiştir.

Yenişarbademli ilçesinde ailelerin sosyal yaşantılarını etkileyebilecek kursların açılması konusunda görüşleri incelendiğinde istenilen kursların aile reisinin cinsiyetine göre değiştiği belirlenmiştir. Özellikle kadınların el becerisi isteyen halıcılık ve dikiş nakış kurslarına ağırlık verdiği görülürken erkeklerin bilgisayar gibi kurslara ağırlık verdikleri belirlenmiştir Ayrıca yaş arttıkça el becerisi isteyen halıcılık ve dikiş nakış kurslarına ağırlık verildiği görülürken genç nüfusun bilgisayar kurslarında olduğu bu konuya ağırlık verdikleri belirlenmiştir.

Sosyal yapı içerisinde en önemli unsurlardan biride aile bireylerinin eğitime verdiği önemdir. Bu önem derecesini cinsiyetten, yaşa hatta aile reislerinin eğitim durumuna göre değişmektedir. Bu nedenle araştırma alanında erkek aile reisleri

çocuklarını okula gönderirken geleceğe güvenle bakması için gönderirken, kadın aile reislerinin çocuklarına okula göndermede ise iyi bir meslek sahibi olması ön plana çıkmaktadır.

Araştırma alanı içerisinde ankete katılan aile reislerinin ilçedeki ilköğretim okulu hakkındaki düşünceleri incelenmiş ve aile reislerinin %46,24'ü ilçedeki ilköğretim okulunun ihtiyacı karşılamadığını belirtmişlerdir. İlköğretim okulunun ihtiyacı karşıladığını belirten aile reislerinin oranı ise %37,63'tür. Aile reislerinin ilçedeki ilköğretim okulu hakkındaki düşüncelerine cinsiyetlerinin bir etkisi olup olmadığı araştırılmış ve yapılan Fisher's Exact Test sonucu aile reislerinin ilçedeki ilköğretim okulu hakkındaki düşüncelerinin cinsiyetlere göre %95 güven aralığında istatistiki olarak önemli bir etkisi olmadığı tespit edilmiştir.

Sonuçta ilçenin geçmişte çok önemli bir yerleşim yeri olduğu, ancak günümüzün gelişen ve değişen yapısı nedeni ile giderek önemini kaybettiği tespit edilmiştir. İlçenin gelişmesi , kalkınması ve çeşitli çalışmalarla ilerlemesi için hem ilçe yönetiminin hem de halkın bilinçlenmesi sonucu ancak olabilecektir.

Elde edilen bu sonuçlara göre ilçede yerel kalkınmanın sağlanabilmesi, burada yaşayan halkın gelir ve refah düzeyinin yükseltilebilmesi için bazı önlemlerin alınması ve geliştirilmesi gerekmektedir.

Öncelikle ilçe için kısa, orta ve uzun vadeli kalkınma planı yapılması gerekir. Yapılan incelemeler sonrasında ilçenin kalkınma stratejisinin ekolojik turizm olabileceği tahmin edilmektedir. Zira bu alanda bölgede basın yayın yoluyla çalışmalar yapılmalı, Yenişarbademli ismi ön plana çıkarılmalıdır. İlçe çok zengin bir doğal yapıya sahiptir. Bozulmadan gelen kültür yapısı, doğal zenginlikleri ve tarımsal potansiyeli ile ekolojik turizm faaliyetlerini yürütmemesi için hiçbir neden yoktur. Ancak doğru bakış açısının yakalanması ve doğru hedeflere yönelinmesi gerekmektedir.

İlçenin gelişmiş bir düzeye ulaşabilmesi için gözlemlenen ve geliştirilen öneriler aşağıda sıralanmıştır;

- Gençlerin eğitimine önem verilmeli, özellikle kadınlar ve kızların kendilerini ifade edebilmesi, özgüvenlerini geliştirilebilmeleri için desteklenmeleri çok önemlidir. Bu konuda halkın istekleri de dikkate alınarak kurslar açılmalıdır. Bu kurslar içinde el sanatlarından, tarım ürünlerini daha iyi değerlendirecek ev ekonomisi faaliyetlerine yönelik olması kadınların ekonomik faaliyetlere katılımını daha etkin kılacaktır. Böylece gelişme ve kalkınma çok yönlü bir platformda gerçekleşecektir. Ayrıca üretilen yöreye özgü ürünlerin pazarlanması faaliyetlerinde ilçe gençleri ön plana çıkarılmalıdır.
- Tarım ürünlerinde markalaşmaya gidilmeli, yöre çiftçilerinin AB ülkelerindeki değişim programları çerçevesinde bilgi, görgü ve yaygın kültürü öğrenmeleri sağlanmalıdır.
- Festivaller, tarla günleri, özel günler (ilk hasat, son hasat, hıdrellez, nevruz vb aktiviteler ile en iyi ürün, en iyi üretici gibi yarışmalar) düzenlenmeli, ilçenin sosyal aktivitesi artırılmalıdır.
- Spor insanların birbirileri ile kaynaşmasında çok iyi bir faaliyettir. Spor müsabakaları düzenlenmeli, bu müsabakalara kadınların da iştirak etmesi sağlanmalıdır.
- Gezi, piknik, kermes benzeri yardımlaşma ve işbölümünü geliştiren faaliyetler yürütülmelidir.
- Kahvehanelerde mutlaka günlük gazeteler ile çeşitli dergiler bulunmalıdır.
- İlçeyi tanıtıcı film veya barkovizyon hazırlatılmalı, akşam köy meydanlarında gösterime sunulmalıdır.
- İnsanlara kalite öğretilmeli, kalitesiz malı üreten ve onu başkalarına pazarlayanın aslında kendisini kandırdığı söylenmelidir.
- İlçede günlük veya haftalık panayırlar kurulmalı, çeşitli müzik yayınları yapılmalıdır.

7. KAYNAKLAR

Anonim,2003.Isparta Tanıtım Rehberi .Isparta Valiliği / ISPARTA

Anonim,2005a.Yenişarbademli Tanıtım Rehberi. Yenişarbademli Kaymakamlığı / Isparta

Anonim, 2005b. Yenişarkı Kültür ve Turizm Dergisi sayı:1 Yenişarbademli/Isparta

Anonim, 2006a.İlçe Nüfus Müdürlüğü Kayıtları.

Anonim, 2006b.www.1numara.org/

Anonim, 2006c.www.yerelnet.org.tr/iller/il.php

Anonim, 2005d.www.kulturturizm.gov.tr.portal/turizm-tr.asp?belge no:44740

Anonim, 2006e.www.kentler.com/il-isparta.php

Anonim, 2006f.www.ısparta.gov.tr/

Anonim, 2006g.www.yurdun.s5com/isparta.html

Anonim, 2006h.www.ayakizi.web.tr/

Anonim, 2006ı.www.showtvnet.com/gezi/alternetif/magaracılık/pinargözü.Shtml

Anonim, 2006i. http://www.isparta.8k.com/yenisar.htm

Anonim, 2006j.www.yenisarbademlidiyari.com.tr/

Anonim, 2006k.www.tr.wikipedia.org./wiki

Anonim, 2006l.İlçe Sağlık Ocağı kayıtları.

Anonim, 2006m.İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Kayıtları.

Anonim, 2006n.İlçe Fatih İlköğretim Müdürlüğü Kayıtları.

Anonim, 2006o.İlçe Yenişarbademli Lisesi Kayıtları.

Anonim, 2006ö.İlçe Halk Eğitim Müdürlüğü Kayıtları.

Anonim, 2006p.İlçe Kütüphane Kayıtları.

Anonim, 2006r.Tarım İlçe Müdürlüğü Kayıtları.

Anonim, 2006s.İlçe Mal Müdürlüğü Kayıtları.

Anonim, 2006ş.İlçe Özel İdare Müdürlüğü Kayıtları.

Anonim, 2006t.İlçe Sulama Birliği Kayıtları.

Anonim, 2006u.İlçe Tarım Kredi Kooperatifi kayıtları.

Anonim, 2006ü.İlçe Ziraat Bankası Kayıtları.

Anonim, 2006v.İlçe Tedaş Kayıtları.

Anonim, 2006y.İlçe PTT Kayıtları

Anonim, 2006z.www.Tuik.gov.tr

Akça,H., Esengün.K., Sayılı,M., 2000. Kırsal Alanların Kalkınmasında Kırsal Turizmin Rolü. Türkkoop Ekin Dergisi ISSN 1301-515X. Ankara. Sf.82-91.

Alperen, B.B., 2001 Beyşehir ve Tarihi .Büyük Sistem Matbaası .Konya

Ayyıldız, T., 1975. Büyükdere Köyünün Sosyo-Ekonomik Yapısı. Atatürk Üniversitesi Yayınları No: 378. Erzurum.

Banerjee,A., Reddy, K.N., Paul, P., 2002. Application of Remote Sensing and GIS in Demographic and Socio-Economic Analysis of Dehradun City. MUIP-06 Indian Cartographer, Sf. (274-281).

Collins, M., 1986. Sampling (Editör: R. Worcester ve ark., 1986). Consumer Market Research Handbook. Elsevier Science Publishing Company Inc.

Direk,M., 2005. Güneysınır'da Sosyal Kalkınma. Güneysınır'da Kırsal Kalkınma Çalışmaları Paneli, 27 Mayıs 2005, Güneysınır-Konya.

Ecevit,M.C., 1999. Kırsal Türkiye'nin Değişim Dinamikleri Gökçeağaç Köyü Monografisi. TC Kültür Bakanlığı Kültür Eserleri Dizisi No:247. Ankara.

Eser,M., 2005. Uzunyayladaki Çerkes Köylerinin Sosyo-Kültürel Özellikleri. www.uzunyayla.com

Gülçubuk,B., 2004. AB ve Türkiye'de Kırsal Yapı ve Kırsal Kalkınma. Yayınlanmamış seminer notları. Ankara.

Karaca, V., 1990.Yenişar. Yayınlanmamış derleme notları. Yenişarbademli /Isparta.

Karaca, V., 2005. Belgelerle Yenişar. Kardelen Yayınları. Isparta.

Kesici, T. Ve Kocabaş, Z., 1998. Biyoistatistik. Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Yayınları, Yayın no:79, Ankara.

Savran,A., 1991 Beyşehir Tarihi.Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Yayınları. Erzurum.

Sami, S., 1983. Isparta Tarihi .Serenler Yayını .İstanbul

Şekercioğlu H., 1989 Gelendost Tarihi . Bayrak Matbası.İstanbul

Türkdoğan,O., 1970. Türkiye'de Köy Sosyolojisinin Temel Sorunları. Atatürk Üniversitesi Yayınları No: 76. Erzurum.

Yıldırak,N., Olhan,E., 1993. Kırsal Kesimde Genç Nüfusun Tarımsal Faaliyetlere Katılımı ve Kente Göç Etme Eğilimleri. Kırsal Sanayi Sempozyumu Tebliğler. DPT Yayınları. Ankara.

8. ÖZGEÇMİŞ

1968 yılında Konya'da doğdu. 1979 yılında İlkokulu, 1982 Yılında Ortaokulu, 1985 yılında Liseyi bitirdi.1990 Yılında S.Ü. Ziraat Fakültesi Toprak Bölümünden mezun oldu.1990–1991 yılları arasında Bilgisayar kursuna katıldı.1991-1992 yılları arasında askerliğini Antalya'da tamamladı.1994 yılında Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tarım Ekonomisi Anabilim dalında Yüksek Lisans sınavını kazanarak, Yüksek Lisans eğitimine başladı. İki yıl içinde Yüksek Lisans derslerini başarı ile tamamladı. 1994-1997 yılları arasında tıbbı mümessil olarak çeşitli ilaç firmalarında (Nobel ilaç, Lyli ilaç) çalıştı.1997 yılında Milli Eğitim Bakanlığınca Sınıf Öğretmenliği yapmak üzere Öğretmen olarak atandı. Atamasının yapıldığı yıldan bu yana sınıf öğretmeni olarak Milli Eğitim Bakanlığında çalışmaktadır. Evli ve üç çocuk babasıdır.

9. EKLER

Ek 1. Yöreye Özgü Atasözleri ve Deyimler :

Atasözleri ve deyimler Türk kültürünün bir parçasıdır. Bu kültürümüz sayesinde bazen sayfalarca anlatılması gereken bir yazıyı bir cümle Atasözü ile yada bir deyimle ifade edilebilir. Anadolu'da bazı yerlerde olduğu gibi ve Yenişarbademli ilçesinde de kullanılan bazı atasözleri ve deyimler bulunmaktadır. Bunlardan bir kısmına örnek vermek gerekirse;

1.Alçak eşeğe binmek, yünlü koyunu yolmak kolaydır.

2.Gölden su gelinceye kadar, kurbağanın gözü belerir.

3.El kadar eri olanın, dağ kadar yeri olur.

4.Samanı bücük, ekmeği çocuk tüketir.

5.Ana gezer, kızı gezer, ala köpek ev düzer.

7.Et kesmez bıçak, el keser, iş bilmez karı dile düşer.

8.Çingenenin eline eşek geçerse, hükümet meydanında cirit oynar.

9.Yağ ile yavşan pişer.

10.Çok tamah dağda domuz güttürür.

11.Yük çeken deve çığırtkan olur.

12.Elin iyisi, itin dayısı olmaz.

13.Malın iyisini pazar, insanın iyisini mezar ayırır.

14.Söğüt ağacının közü, yalancının sözü olmaz.

15.Sana taş ile geleni, sen aş ile git.

16.Uykusu gelen katığı, karnı acıkan yatağı neylesin.

17.Yavrulu kazın boynu yoluk olur.

18.Ağrımayan başa soğan sardık.

19.Köpeğin kuyruğu kalıba sığmaz.

20.Köpek işkembeye bağlanmaz.

21Anası ölen gelin, babası ölen bey oldum sanırmış.

22.Suratı ekşi olanın balı acı olurmuş.

23.Bir kere tökezleyen atın, başına vurulmaz.

24.Köpekle dalaşmaktansa, çalı dibini dolaşmak daha hayırlıdır.

25.Küçükbaş mal, düğünde oynatamaz, ölümü de ağlatmaz.

26.Başa gelmez iş olmaz, ayağı almaz taş olmaz.

27.Yazın eli oynayanın, kışın tenceresi kaynar.

28.Keçi sürüsü geriye dönünce, uyuzu öne düşer.

29.Elin yağlı ise, başına çal, kimseden fayda yok.

30.Kancık kuş yapar yuvayı, içini sıvayı sıvayı.

31.Çağrılmayan yere gidilmez, çağrılan yerden kalınmaz.

32.Aklı eksik köpek, baklavadan pay umar.

33.Erkek eşeğinden, karı döşeğinden belli olur.

34.El eli azdırır, harmanı yel azdırır.

35.Ekmeğin kuru olacağına, ayranın duru olsun.

36.Alma garibin ahını, ya gazelde ya, ezelde çıkar.

37.Göçün bir gidişi vardır, bir de dönüşü.

38.Görgülü kuş, gördüğünü işler.

39.Lâfını bilmez kişiler, gözü tepesinden ışılar.

40.Evinden çıkan el olur, kavak başında yel olur.

41.Kırk yılda bir fenerci olduk, ay akşamdan doğdu.

42.Deve sekiz, yük dokuz.

43.Eri yanında, yavrusu koynunda.

44.İt olsunlar inlerinde ürsünler.

45.Ötmez davulla, arkasına düştük.

46.Kendi küllüğünde öten horozun sabahı tez olur.

47.Yürüğün kütüğe selam verdiği zaman (Göç zamanı).

48.Beş keçili bir oğlaklıyı, bir oğlaklı da beş keçiliyi beğenmez.

49.Para şıkırtısı, gelin kıkırtısı, zini takırtısı, menfaattır menfaat.

50.Koca karı zıkırtısı, damla tıpırtısı, borçlu lakırtısı mazerettir mazerret.

51.Sap kabarır , sahibi kubarır , ölçek getirir haberi

52.Gurgurum oğlusun (Bonkörlük ifade eder)

53.Erken oğul veren arıdan, kocasından sonra kalkan karıdan hayır gelmez.

54.Yayan yürümemiş, yavan yememiş

Ek 2. Yörede Kullanılan Bazı Kelimeler

Türk Dil Kurumu tarafından tespit edilen, yöreye özgü kullanılan kelimelerden bazıları;

1.Hattu: Baş örtüsü

2.Gazba:Çocuk önlüğü

3.Dıkıcık:Azıcık

4.Siğmecik: Saklambaç

5.Gongalak: Kelebek

6.Emen: Çukur

7.Lök:Tavan arası

8.Öngül:Hedefe ateş etme

9.Ebiş: Sırtlama

10.Dıkı: Az

11.Gastana: Şaka

12.Tengerek:Kirmen

13.Gıynaşık: Aralık

14.Ellem :Her halde

15.Dayfalmak: Bayılmak

16.Garıncamak: Kıskanmak

17.Meh: Al

18.Çılgısız: Geveze

19.Yalacan: Derin olmayan kap

20.Bayın: Bakayım

21.Zilcan :Siyah

22.Çamal :Toplan

23.Manam:Bana ne

24.İncen: Ne edeceksin

25.Pösgüle: Yanan çapıt

26.Gonursu :Yanan kıl kokusu

27.Meçikli: Öfke

28.Terkenli: Öfkeli kız

29- Boduç :El testisi

30.Kösülmek: Uzanmak

31.Meste: Kapı ağzı

32.Diynem: Demek istiyorum

33.Fıldırtmak :Ani atmak

34.Çırlavık: Ağustos böceği

35.Hulübe:Haşlanmış taze fasulye

36.Sinne:Çarık ipi

Ek:3 BEDDUA (İLENME)

Beddua ;Canı yanan ve haksızlığa uğrayan kişilerin, bir nevi silah olarak kullandığı, halk arasında söylenen sözlerdir. Bunlara tüm Anadolu da ve Yenişarbademli ilçesinde rastlamak mümkündür.Bunlara bazı örnekler :

1.Karını eller alsın , mezarını seller alsın

2.Göçün düzgün çıktı , bozgun insin İnşaallah

3.Sırtın teneşire gelsin , ellerin yanına yatsın

4.Çenene hırsız taşı dokunsun

5.Ocağın sönsün

6.Sesin soluğun kesilsin

7.Soyun kurusun

8.Zıkkım olsun

9.Boynun altında kalsın

10.Boyun devrilsin

11.Gözüne dizine dursun

12.Köküne kıran girsin

13.Yediğin içtiğin burnundan gelsin

14.Allah belanı versin

15.Allah'ından bul

16.Ettiğini bulasın emi